

T R A N S K R I P T
41. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 3.12.2008. GODINE, S POČETKOM U 10,10 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, otvaram 41. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na današnju sjednicu, osim zastupnika, pozvani su naši redoviti gosti: predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija u BiH koji redovito prate rad našeg doma, predstavnici određenih nevladinih organizacija.

Pozdravljam sve nazočne zastupnike i goste. Također, pozdravljam predstavnike sredstava javnog informiranja.

Prema informaciji službe, konstatiram da je sjednici nazočno 35 zastupnika. Opravdano su odsutni Jovan Todorović i Sead Jamakosmanović. Zastupnici Martin Raguž i Vinko Zorić su najavili kašnjenje. Konstatiram da sjednica ima kvorum za rad i odlučivanje.

Dame i gospodo zastupnici, vi ste jutros na klupe dobili izmijenjeni i dopunjeni prijedlog dnevnog reda. Prije prelaska na upoznavanje o izmjenama i dopuna prijedloga dnevnog reda, želim vas u okviru prethodnih pitanja informirati o pitanjima o kojima je u Kolegiju Doma postignuta suglasnost nakon što na 39. i 40. sjednici nisu dobili entitetsku većinu.

U Kolegiju je postignuta suglasnost o sljedećim pitanjima: o Odluci Doma za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o državnoj službi u institucijama BiH; nakon što nije usvojen zahtjev članova Kolegija, Lozančića, Belkića i Živkovića za žurni postupak, sada je to skraćeni postupak po članku 126; dalje, o Prijedlogu zaključka zastupnika Huseina Nanića u povodu rasprave o Prijedlogu zaključaka Povjerenstva za promet i veze; o Inicijativi zastupnika Branka Dokića u vezi sa izlaganjem predsjedatelja Predsjedništva BiH Harisa Silajdžića prilikom obraćanja na Glavnoj skupštini UN u Njujorku i izaslanicima Vijeća Europe u Strazburu; o finansijskim izvješćima RTVBiH na dan 31.12.2007. godine, sa Mišljenjem ovlaštenog revizora i o Zahtjevu zastupnika Bajazira Jašarevića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika.

Sukladno članku 80. stavak (2) Poslovnika, o postignutoj suglasnosti o navedenim pitanjima izvješćujem Dom i konstatiram da su usvojeni akti o kojima je vršeno usuglašavanje.

Budući da se o usuglašavanju iz točke 5. radi o Zahtjevu za žurni postupak po članku 127. Poslovnika, nakon što je postizanje suglasnosti o Zahtjevu za žurni postupak usvojeno, Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama uvršten je u dnevni red ove sjednice radi rasprave i glasovanja, sukladno članku 127. Poslovnika.

Pored ove točke dnevni red je dopunjen još uvrštenjem Izvješća Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Mišljenju Povjerenstva za financije i proračun u povodu razmatranja finansijskih izvješća RTVBiH. Sporni su u stvari zaključci sadržani u Mišljenju.

Iz 15. točke, druga alineja, isključen je zaključak zastupnika Huseina Nanića, budući da je o ovom zaključku postignuta suglasnost i on je time usvojen.

Kao što ste vidjeli, preformulirana je 11. točka dnevnog reda. Skinuta je 6. točka ranije predloženog dnevnog reda, a to je Prijedlog zakona o Agenciji za razvoj informacijskog društva BiH u drugom čitanju, jer je nadležno povjerenstvo izvijestilo Kolegiju da se na sjednici, održanoj 26.11.2008. godine, jednoglasno zaključilo da predloži Kolegiju Doma da razmatranje Prijedloga zakona odgodi za 42. sjednicu, budući da je na Prijedlog zakona bilo više amandmana i da Vijeće ministara o istim želi da se izjasni.

I na kraju, skinuta je posljednja točka 'Izmjene u članstvu povjerenstava Doma.'

Evo, to su izmjene i dopune dnevnog reda. Pročišćeni prijedlog dnevnog reda dobili ste na klupe.

Otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda.
Uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Ja bih želio da uputim jednu inicijativu da se za narednu sjednicu ovog doma uvrsti tačka ... 'Globalna finansijska kriza, njeni negativni efekti na ekonomiju BiH i mjere za prevazilaženje krize.'

Svi smo svjesni da je panika u cijelom svijetu zbog finansijske ekonomске krize. Zasjedaju parlamenti, donose se mjere, jedino naša bh. vlast očito mlako ili gotovo nikako ne djeluje. Smatram da na toj tački ili čak još bolje bi bilo da bude jedna plenarna sjednica oba doma, zaslužuje ta tačka dnevnog reda, i da budu prisutni entitetski premijeri, jer, gospodo draga, ne znam, evo, dobili ste vi ovaj akt od Privredne komore ZD kantona i u Krajini na USK također je situacija ista. Nama ljudi masovno dolaze iz Slovenije, ostaju bez posla, zatvaraju se pogoni manjih investicija, a kamatna stopa raste, proizvodnje staju, otkazuju se ugovori, pretežno je naša ... industrija izvozila tamo proizvode, već se ugovori otkazuju. Ljudi pitaju na ulici šta država, očekuju od države, oni ne znaju da država tu malo može učiniti, sa entitetima itekako može i smatram da treba biti, ako ne plenarna sjednica, bar tačka dnevnog reda i da to bude odmah poslije tekućih pitanja, prva naredna, i da se ovde otvorí jedna diskusija i da mi predložimo mјere za prevazilaženje ove krize i da Vijeće ministara vodi strategiju. Smatram da smo obavezni

prema građanima BiH, jer iduća godina će biti veoma teška, treba se hitno djelovati. Neće nas kriza zaobići sigurno.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, predstavnici medija, na osnovu član 65. stava (1) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH podnosim sljedeći prijedlog dopupne dnevног reda 41. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Predlažem sljedeću tačku: ‘Razmatranje posljedica Nacrtu zakona o teritorijalnoj organizaciji RS-a kojim se u preostale dvije općine Bosanska Kostajnica i Bosanski Brod, navedenog entiteta, ukida prefiks bosanski. Uz prijedlog za uvrštanje pomenute tačke u dnevni red, dostavljam i objavljene informacije o ovom pitanju na web stranici Vlade RS-a kao materijal za raspravu o ovoj tački dnevног reda.

S obzirom na važnost ove problematike, predlažem da ovo bude jedna od prve četiri tačke dnevног reda. Međutim, kako vidimo da je i danas dnevni red obiman ove sjednice, evo ostavljam mogućnost da, eventualno, ako vi u Kolegiju procijenite da ovu tačku uvrstimo i za narednu sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine.

Uz ovo samo želim reći još jednu stvar. Naime, ministar uprave i lokalne samouprave Zoran Lipovac je zvanično izjavio da je u Nacrtu zakona, između ostalog, je li, uvršten prijedlog da se Opšina Bosanska Kostajnica preimenuje u Kostajnicu, a Bosanski Brod u Brod. On je rekao da je javna rasprava u Bosanskoj Kostajnici pokazala da je većina građana u ovoj općini prihvatala naziv, je li, Kostajnica i ovo sada citiram, jer je ovo skandalozno: ‘jer smo smatrali da termin Kostajnica je neutralan i da nikoga ne vrijeda.’ Po toj logici, termin Bosanska Kostajnica vrijeda nekoga u ovoj državi BiH. A taj prefiks bosanski, ne pripada on ni jednom narodu, on je podjednako vlasništvo i srpskog i hrvatskog i bošnjačkog i svih drugih građana u ovoj zemlji. To je zaista jedna velika sramota. I ako mi kao i državni Parlament budemo prelazili preko ovakvih stvari, preko ovakvog satiranja imena BiH i prefiksa bosanski ili hercegovački, nije ni bitno, to je zaista poražavajuće za državu BiH. A još je gore što se ovde govori o nekim procentima, kaže: ‘70% građana tokom javne rasprave.’ Evo, mi nismo ni počeli govoriti o popisu stanovništva, a već neki licitiraju sa procentima itd. Bojim se da su neki razotkrili kartu i prije ovog popisa stanovništva zašto im popis stanovništva treba!

I zbog toga tražim, dakle pretpostavljam zbog obimnosti današnjeg dnevног reda, dakle ostavljam Vama mogućnost predsjedavajući da ovo uvrstimo i na narednoj tački dnevног reda, jer Parlament ove države ne može prelaziti preko ovakvih stvari kao što parlament nijedne države na svijetu ne bi prešao preko činjenice da naziv te države nekoga vrijeda.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Molim vas da dostavite samo u pisanoj formi.
Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kada se uvaženi gospodin Bećirović javio i počeo pominjati gradove, ja sam očekivao da će sa pozicije SDP-a pohvaliti stvari koje su se dešavale u jednoj od tih opština i pretpostavljao sam da će to biti tema njegove diskusije. Pomislio sam da će pohvaliti ono što se u Brodu dešava, da tamo 1.400 ljudi je riješilo pitanje svoje egzistencije, dobrih plata i jedne bolje budućnosti i mislio sam da je to prilika da se ovde kaže, jer 1.400 ljudi nije malo. To je za državu važno da oni dobro žive. Međutim, u stilu stare demagogije koja je ovdje prisutna već duže vrijeme, njemu su neke druge stvari važnije, koje nisu u nadležnosti ovog parlamenta. U ovoj zemlji je precizno regulisano šta je u čijoj nadležnosti. Prošli put smo imali istu situaciju sa drugim tačkama dnevnog reda ovde. ... Kazali smo: niko ne bježi od bilo koje vrste rasprave ali moraju se tačno znati čije su šta nadležnosti. Ako želite da raspravljate o nadležnostima Parlamenta i Vlade RS-a, onda možete ovde napraviti tematsku sjednicu, staviti obilježja i ostalo, pozvati te ljudе, pa evo uzećemo neko vrijeme pa čemo to tako uraditi.

Nema nikakve veze to o čemu Vi pričate sa nazivima, jer onda bi mogli postaviti zašto se sve i jedan grad u BiH ne zove bosanski i svi oni koji nemaju prefiks bosanski su protiv ove države. To ispada tako. I po nekoj komunističkoj naredbi sada bi to trebalo da bi pokazali ljubav prema državi, trebali bi da ako je to jedino mjerilo da to urade na taj način. Mislim da ovo nije dobar uvod u današnju sjednicu i ja, po ko zna koji put, želim da kažem da ovo nema veze sa nadležnostima Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Ljudi u RS-u rade posao za koji su nadležni, a mi trebamo da radimo svoj posao za koji smo nadležni.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Momčilo Novaković, replika.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolege, vidite, prvo je kolega Bahtić predložio tačku dnevnog reda koju ja podržavam da se nađe na dnevnom redu, ali je nerealno zahtijevati da toj sjednici prisustvuju predstavnici vlada entiteta. Nije valjda da čemo naređivati mi ovdje, donositi zaključke koji će se odnositi ili koji će biti dužni da realizuju vlade entiteta, a ne možemo obezbijediti da naše zaključke realizuje Savjet ministara koga smo mi ovdje birali, odnosno oni koji su ga birali.

Dakle, podržavam da se nađe ta tačka dnevnog reda ovde – naravno, možemo mi uputiti poziv bilo kome da dođe na tu sjednicu – ali se mora obavezati Savjet ministara da pripremi materijal za tu sjednicu. I, ako i ide ova tačka za sljedeću, onda uz nju mora ići obaveza na Savjetu ministara da pripremi neophodan materijal, a Savjetu ministara naravno niko ne brani da on u pripremi materijala vrši bilo sa kim u ovoj zemlji, znači od opština pa nadalje da dolazi do podataka, kako bi potkrijepio ovo o čemu je govorio gospodin Bahtić, a to je sve tačno.

Što se tiče drugog prijedloga, ja predlažem da ... ubuduće Kolegij prije održavanja sjednica Parlamenta pogleda dnevne redove sjednica entitetskih parlamenata, kantonalnih parlamenata, vlada entiteta, kantona, opština i da vidi šta iz toga može eventualno da se ubaci na ovu našu sjednicu kako bi se što više bavili tim pitanjima, a što manje onim koje mi trebamo rješavati ovde. Najbolje bi bilo da mi rješavamo sva druga pitanja, samo da ne rješavamo naša i da se ne bavimo onim što, ustvari, mi po Ustavu treba da radimo. Ja mislim da mi treba da se bavimo našim pitanjima i ono što je u našoj nadležnosti. Naravno, niko ne spori mogućnost da bilo ko i bilo što predloži ovde na Parlamentu. Ali, svaka priča o pitanjima koja nisu u našoj nadležnosti, odvlači nas od onoga o čemu trebamo pričati a što se nalazi u našoj nadležnosti.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Denis Bećirović, replika.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ma, ja će vrlo kratko. Samo da kažem gospodinu Kalabiću da ova tačka dnevnog reda nema veze sa Rafirenjom u Bosanskom Brodu, o tome nije niko govorio. Zašto je to on spominjao, to je njegov problem. Kad bude ta tačka dnevnog reda, reći ćemo šta mislimo i o tome.

Ja sve što želim reći jeste da se u ovoj državi više ne može dozvoliti da bilo ko satire i uništava ime BiH i prefiks bosanski. To su u zadnjih 500 godina samo dva čovjeka uradila, uništavali taj prefiks bosanski u nazivu bosanskohercegovačkih gradova. I to nije udar ni na jedan narod, jer ponavljam, taj prefiks bosanski pripada podjednako i jednim i drugim i trećim i ostalim u ovoj državi. I, samo želim reći, dakle, a kada to bude tačka dnevnog reda, evo sada predlažem da danas ne opterećujemo sjednicu – da to bude na narednoj sjednici Predstavničkog doma. Samo želim reći da mi moramo zaustaviti takvu praksu, reći da to više ne ide tako ali ja mislim da je ovo upozorenje i međunarodnoj zajednici da vidimo kakve su namjere. Nije ovdje niko naivan da ne zna što se krije iza ubijanja prefiksa bosanski u državi BiH i kada smo govorili je li to naše ili nije naše – da, to je naše. Prije svega Parlamenta BiH, jer smo mi na prvoj sjednici Parlamenta BiH svi položili zakletvu da ćemo braniti državu BiH i njen Ustav. Mi je ne branimo ako budemo gledali, u ovom državnom Parlamentu, kako se u nekim dijelovima BiH ubija naziv BiH ili prefiks bosanski.

Zato, evo sada definitivno predlažem da to bude tačka za narednu sjednicu Predstavničkog doma.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Rifat Dolić, replika.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti!

Ma, ja bih samo podsjetio da smo mi u ovome domu imali već raspravu o Informaciji Vijeća ministara o uticaju finansijske krize i mjerama koje Vijeće ministara poduzima ili planira poduzimati na njenom suzbijanju i ublažavanju. Također, na zadnjoj sjednici ovoga doma, mi smo donijeli dva zaključka. Jedan zaključak smo donijeli da Vijeće ministara, u roku od 30 dana, napravi 'Strategiju borbe protiv globalnog problema finansijske krize i recesije' i drugi zaključak je da nas ovaj dom i Vijeća ministara periodično, u roku od tri mjeseca, obavještava o tom pitanju i o poduzetom u tom periodu od tri mjeseca. Dakle, ne vidim ... Naravno, finansijska kriza i recesija je uznapredovala u međuvremenu i napreduje iz dana u dan, ali mislim da imamo taj rok 30 dana koji će za nekih 15-tak dana isteći već i da ćemo imati tu informaciju već tu po zaključku sa prethodnog zasjedanja.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Bahtić, replika.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Prvo ću da kažem gospodinu Doliću. Jeste, gospodin Dolić je predlagao tu inicijativu i mi smo dobili odgovor Vijeća ministara. Međutim, to je bilo sasvim šturo na stranici i po. Naša vlast je uradila samo iz oblasti monetarne politike. Vi znate šta još nije ni usvojeno oko depozita i Centralna banka; ali na bazi iz fiskalne politike, na kresanju troškova, na smanjenju potrošnje, ništa nismo uradili, i tu je ključna stvar. Pa je li vidite, japanska privreda, njemačka, šta se radi? Bundestag zasjeda. Naša vlast nijedna, zato sam kazao kolegi Novakoviću entiteti, pa svugdje će biti zatvaranje fabrika, već ima otpuštaja radnika, nema investicija, isti slučaj i u Banjoj Luci i u Bihaću i u Sarajevu. I treba pozvati oba premijera entitetska. Bože moj, ko dođe neka dođe, ali mislim da je naša obaveza, ljudi mene pitaju. U nas u Krajini su već pogoni zatvoreni, ljudi koji izvoze u Italiju. Ljudi hoće mjere, oni očekuju od države, oni misle da država može dati subvencije. Ima država instrumente da može da pomogne.

I smatram da ova tačka zaslужuje itekako dnevni red i, gospodine Doliću, ja vas podržavam, Međutim, onaj odgovor Vijeća ministara, ono nije ništa.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

SADIK SADO BAHTIĆ:

Pa reći ću to kad bude ta tačka dnevnog reda.
Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja Milorad Živković, poslovnička intervencija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Dame i gospodo, mislim da smo pogrešno krenuli sa sjednicom iz jednostavnog razloga što smo uobičajeno do sada inicijative stavljali u jedan drugi segment, a to je ‘Poslanička pitanja i odgovori’, i u tom segmentu davali inicijativu bez dubljeg ulaženja i obrazlaganja te inicijative, jer znate i sami da ta inicijativa ide na mišljenje komisiji, onda se stavlja ovdje na Parlament to izglasavanje te inicijative da li će uopšte biti tačka dnevnog reda ili neće.

Mislim da je pogrešno da uvodimo praksu ovde da razmatramo o nekom drugom dnevnom redu današnji dnevni red. Istovremeno, i gospodin Bećirović koji se povukao sa uvrštavanjem tačke sa ovoga dnevnog reda za neku drugu sjednicu i razmatranje o dnevnom redu neke druge sjednice. Trebamo da prestanemo sa tom praksom i da razgovaramo o današnjem dnevnom redu.

S druge strane, osim toga što poslovnički nije uredu da se na takav način razmatra prijedlog današnjeg dnevnog reda, ove tačke dnevnog reda su i u sukobu sa Poslovnikom, odnosno tačka koju je predložio gospodin Bećirović, jer jednostavno se ne tiče nadležnosti ovoga parlamenta. Prijedlozi zakona drugih parlamenta, odnosno entitetskih parlamenti se razmatraju u entitetskim parlamentima. Imaju mehanizmi koji osporavaju ako ti zakoni bilo koga ugrožavaju i vitalni nacionalni interes na način na koji se do sada radio, a pogotovo nije svršishodno razmatrati posljedice nečega što nije još ni doneseno. To su hipotetska razmatranja, kao što možemo da razmatramo hipotetski posljedice rada SDP-a u zadnjih dvije godine itd. Ja sam očekivao da će SDP pokrenuti pitanje Alžirske grupe, ali evo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Bećirović, replika.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Moram reći, zaista da sam očekivao od gospodina Živkovića, kada već želi da skine ovu tačku dnevnog reda, da će barem izaći sa nekim ozbiljnim argumentima da ovo ne uvrstimo u dnevni red. Prvo, on pokušava sada baš na ovoj tački da prekine jednu praksu koja je bila do sada u Parlamentu. Kolega Dokić i brojni drugi predlagali su tačke dnevnog reda na jednoj sjednici, a onda je to uvrštavano na drugoj sjednici. A posebno je taj argument na potpuno nekim staklenim nogama gdje se kaže: ovo nije nadležnost države BiH, kad treba da zaštiti svoje ime države BiH, ili u ovom slučaju prefiks bosanski, ali zato jeste u nadležnosti Skupštine RS-a da ona raspravlja o tome šta rade članovi Predsjedništva BiH. Pa dajte, nemojte zaista da budemo ovde pomalo i komični u nekim situacijama. Ili ćemo se početi ozbiljno ponašati i neku ozbilju argumentaciju iznositi ili da, zaista, bolje da ne diskutujemo nikako.

Moj prijedlog je jasan. On je u skladu sa našom dosadašnjom praksom i ja nemam zaista namjeru, bez obzira šta Vi ili bilo ko drugi bude govorio, više odgovarati na to. Dakle, prijedlog je dostavljen i jasno je šta želim.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Ma, ja sam očekivao da će ovo stati. Međutim, očito da su neki drugi ciljevi preči od ovoga. Mislim da je ovo rušenje digniteta ovoga doma na ovaj način raspravljati o tuđim nadležnostima, iako imamo milion svojih problema koje nismo završili i ne znamo kako ćemo ih završiti.

Ja sam očekivao da će bar biti pružena argumentacija šta to u zakonodavnoj proceduri povodom teme o kojoj je govorio gospodin Bećirović nije uredu. Šta će se desiti ako je sve u skladu sa zakonom? Da li vi od mene očekujete da ja kad se vratim u Banja Luku da čovjeka koji drži Hotel Bosna u centru grada zamolim da ni po koju cijenu ne mijenja ime? Da će ovdje biti protumačeno da je to udar na državu BiH sa njegove strane? Čovjek ima privatni hotel u centru Banja Luke koji se zove Bosna. I njegovo je lično pravo da i ostavi ime i promijeni to ime. Pravo lokalnih zajednica i sve ostalo o čemu govorimo, zakoni su jasno regulisali i mislim da ovo zaista, na ovaj način banalizovanje, i teško se državi BiH ako je ovakvi budu branili i na ovakav način. Ako je ovo odbrana države da je bolje da se zove Bosanski Brod u ruševinama gdje ljudi nemaju za hljeb ili u varijanti gdje će ljudi živjeti dobro i odlučiti kako će svoju lokalnu zajednicu, u skladu sa zakonom; a nema nikakvih problema, ako ovaj parlament ima tu nekakvih nadležnosti, da se odmah umiješamo i da vidimo šta je to naš posao. Mislim da nema smisla. Više puta smo upozoravali da to ovdje ne radimo, međutim, očito da su neke druge stvari bitnije od posla koji treba da završimo, pa neka bude.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović, replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Ma, nije lokalno pitanje da li će zadržati ti gradovi naziv bosanski. To je jedno veliko i opasno političko pitanje. A što se tiče zakona i zakonitosti, zakonito je nazvati i Brčko, Bosansko Brčko. Mogu to ljudi odlučiti u lokalnoj zajednici: Bosansko Sarajevo, znate!

Roditi se u jednoj zemlji, pa onda mrziti njen naziv, znate, biti protiv toga, osjećati da ste uvrijeđeni time, to je jedna šizofrena pozicija i opasna u odnosu na ostale narode. I može ponovo dovesti do kojekakvih scenarija u ovoj zemlji. Ja ću lično preispitati svoj odnos prema Prudskom sporazumu, koji je bio vrlo benevolentan poslije ovakve provokacije. Da li mi to treba sada da napravimo neki popis koji će pomoći da se sve u BiH tako počisti od toga bosanskog i nekakve tamo državne imovine i to. Dobro ću razmisiliti o tome svemu. Podemo da nešto uradimo, a onda nam se gurne prst u oko nakon par dana. To je golemo političko pitanje i opasna jedna situacija u kojoj se iz Bosanskog Broda protjeraju nesrbi i onda se kaže da se ima pravo odlučiti o tome da li će se to zvati bosanski, jer to nekoga vrijeda. U BiH nekoga vrijeda da se to zove bosanski. Stvarno prelazi mjere.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Milica Marković, replika.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa, u ovom parlamentu bi se moglo slušati i prihvati da neko brani naziv bosanski u situaciji kada bi to isto činio i sa ostalim nazivima ili imenima koja se odnose na one koji čine ovu državu, a to su nazivi, odnosno riječi koje proizilaze iz nacija koje čine tri konstitutivna naroda ove države. Mi se vrlo dobro sjećamo, nije to bilo davno, kada je upravo Vaš, gospodine Izetbegoviću, predsjednik pokrenuo inicijativu da pred Ustavnim sudom ili već kojim sudom da se skinu nazivi sa svih gradova gdje se pominje srpski. Znači, čak se dovodilo u pitanje i naziv RS-a da to ne može biti srpski, zato što to nekoga vrijeda. Znači, ovdje može da vrijeda nekoga ako se pominje srpski ili ne znam hrvatski ili bošnjački, ali ne smije da vrijeda bosanski. Po svaku cijenu ne smije da vrijeda, makar za to postojalo i opravdanje i bilo uporište da je vlada i da je entitet nadležan za Zakon o lokalnoj upravi i organizaciji, ne smije se to dovoditi u pitanje. Stvarno je absurdno i nemoguće slušati takvo obrazloženje da vi tražite da se zaštiti bosanski naziv, a pri tome ste negirali, Vi i Vaša partija ste negirali sve ono što je podsjećalo na jedan narod, na kome, uz ostala dva konstitutivna naroda, ova država postoji i opstaje.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Izetbegović, replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Upravo je absurdno to što Vi pičate, znate. Ne zove se to bošnjački niti muslimanski brod, pa da se osjećaju Hrvati i Srbi u njemu povrijeđeno. Ne možete Vi jedno mjesto, u kojem žive Srbi, Hrvati i Bošnjaci, nazvati samo po Srbima ili samo po Bošnjacima ili samo po Hrvatima. Ili šume koje pripadaju svima nama nazvati srpske šume, ili pošte koje pripadaju svima nama nazvati hrvatske pošte. Ili staviti na nekakvo tamo brdo iznad Mostara, koje pripada i Srbima i Bošnjacima, hrvatski krst. To se ne smije raditi. A Bosna pripada svima nama i Hercegovina. Prema tome, nikoga ovde ne treba da vrijeda naziv bosanski. Treba svi da volimo BiH.

VINKO ZORIĆ:

Šta to ti reče?

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

To što si čuo, Zoriću.

NIKO LOZANČIĆ:

15 minuta pauza. Pozivam Prošireni kolegij Doma na sastanak u dvoranu 2/II.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, molim vas da zauzmete svoja mjesta da nastavimo raditi. Nastavljamo rad.

Ja vas želim informirati da smo na sastanku Proširenog kolegija zaključili da evo zamolimo sve zastupnike da odustanu od najavljenih replika. I svi predsjednici klubova su prihvatili da zamole zastupnike u svojim klubovima da odustanu od replika. Želim vas informirati da do sada nemamo prijedloga za dopunu današnjeg dnevnog reda. Imamo dvije inicijative koje su u kršenju poslovničkih procedura u ovoj točci zastupnici iskoristili, pa su ih kandidirali u pogrešno vrijeme.

Želim vas podsjetiti da u dnevnom redu imamo točku dnevnog reda 'Zastupnička pitanja i odgovori', u okviru kojih svaki zastupnik ima mogućnosti i inicijative pokretati, pa vas molim, ako imate inicijativa, da sačekate do te točke dnevnog reda. Ukoliko imate prijedloga za dopune ili izmjene današnjeg dnevnog reda, molim vas da u okviru ove točke to činite.

Zahvaljujem. I sada želim pitati ko se javlja za dopune ili izmjene dnevnog reda?

Uvažena zastupnica Mirjana Malić.

MIRJANA MALIĆ:

Poštovani predsjedniče, koleginice i kolege, ja imam zaista jednu sasvim malu tehničku intervenciju na način izrade današnjeg dnevnog reda i zaista ću ostati u okviru tačke dnevnog reda.

Naime, uobičajena praksa pri izradi dnevnog reda i pri njegovoj pripremi je da se naznači ko je predlagač zakona ili inicijative koja je na dnevnom redu. To je urađeno i u pripremi današnje sjednice, sem na tačci 10. Prijedlog zakona o fiskalnim kasama, piše: prvo čitanje. U svim materijalima koje smo dobili piše da je predlagač Jozo Križanović. Ja znam da je to sitnica i ja hoću da vjerujem da je to omaška ali zbog zapisnika ja bih molila da se naznači da je predlagač za 10. tačku dnevnog reda, u ime Kluba SDP-a, Jozo Križanović.

Hvala najljepša.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Radi se o omašci i bit će ispravljeno, znači kad budemo utvrdili dnevni red, u stenogram će ući upravo tako kako ste vi rekli.

Ima li drugih prijedloga za dopunu dnevnog reda? Nemam prijavljenih. Zahvaljujem.

Konstatiram da 41. sjednica Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ima sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Usvajanje zapisnika 39. i 40. sjednice Zastupničkog doma;**
- 2. Zastupnička pitanja i odgovori;**
- 3. Prijedlog zastupnika Jerke Ivankovića Lijanovića, Hadži Jovana Mitrovića i Sefera Halilovića za glasovanje o nepovjerenju Vijeću ministara BiH;**

4. Razmatranje Rezolucije Evropskog parlamenta o Bosni i Hercegovini, usvojenoj na plenarnoj sjednici 23.10.2008. godine u Strazburu (prijeđlog zastupnika Denisa Bećirovića sa 40. sjednice Doma, održane 19.11.2008. godine);
5. Zahtjev zastupnika Sadika Bahtića za razmatranje Prijeđloga zakona o državnoj imovini BiH po skraćenom postupku, sukladno članku 126. Poslovnika;
6. Prijeđlog zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavama, sukladno članku 127. Poslovnika – predlagatelj: zastupnik Bajazit Jašarević;
7. Prijeđlog zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine (prvo čitanje);
8. Prijeđlog zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (prvo čitanje);
9. Prijeđlog zakona o dopuni Zakona o Javnom RTV sustavu Bosne i Hercegovine (prvo čitanje);
10. Prijeđlog zakona o fiskalnim kasama (prvo čitanje) – predlagatelj: zastupnik Jozo Križanović;
11. Razmatranje Izvješća Ustavnopravnog povjerenstva o održanoj informativnoj sjednici o problemu organiziranog kriminala i korupcije sa Prijeđlogom zaključaka, te
  - a) Analize stupnja provođenja Strategije Bosne i Hercegovine za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije – podnositelj materijala: Ministarstvo sigurnosti BiH
  - b) Izvješća, Mišljenja i zaključaka o pitanjima korupcije i organiziranog kriminala – podnositelj: Ministarstvo pravde BiH;
12. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijeđlogu zakona o programu zaštite svjedoka u BiH (drugo čitanje);
13. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijeđlogu zakona o dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (drugo čitanje);
14. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Zahtjevu zastupnice Azre Hadžiahmetović za razmatranje Prijeđloga zakona o izmjeni Zakona o plaćama i naknadama zaposlenih u institucijama BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika;
15. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o:
  - Prijeđlogu zaključaka 5. i 6. Povjerenstva za promet i veze povodom rasprave o točki: Aktualna situacija u Radioteleviziji BiH i provođenje reforme Javnog RTV sustava u BiH,
  - Prijeđlogu zaključaka zastupnika Drage Kalabića i Jose Križanovića u povodu rasprave o Prijeđlogu zaključaka Povjerenstva za promet i veze;
16. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Mišljenju Povjerenstva za financije i proračun u povodu razmatranja finansijskih izvješća Radiotelevizije BiH, na dan 31.12.2007. godine;
17. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijeđlogu zaključka zastupnika Momčila Novakovića povodom razmatranja Informacije o aktualnoj sigurnosnoj situaciji u BiH, s posebnim osvrtom na terorizam;
18. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju i postizanju suglasnosti o Prijeđlogu zaključaka Kluba zastupnika SDA povodom rasprave o Analizi stanja u Projektu CIPS, s posebnim osvrtom na izdavanje lažnih isprava;

19. Prijedlog zaključka o izradi plana aktivnosti na rješavanju smještaja institucija BiH (prijeđlog zastupnika Huseina Nanića sa 40. sjednice, održane 19.11.2008. godine).

Prelazimo na prvu točku:

Ad.1. Usvajanje zapisnika

DENIS BEĆIROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Uvaženi zastupnik Denis Bećirović, poslovnička intervencija.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, ja se pozivam na član 65. stav (1) Poslovnika Predstavničkog doma. I volio bih sada kod utvrđivanja dnevnog reda da odmah razjasnimo na čemu smo.

Tačno je da postoji posebna tačka: inicijative i pitanja. Mi imamo pripremljene inicijative i pitanja. Ovdje je riječ o dnevnom redu. I ja sam predložio tačku u današnji dnevni red. Pri tome, naglasio sam, ako smatrate da je opterećen dnevni red, ostavljam tu dozu fleksibilnosti da tu tačku dnevnog reda zaključimo danas, da će biti na dnevnom redu naredne sjednice. I podsjećam da je to praksa koja je važila sve do ove sjednice Predstavničkog doma, u skladu sa ovim poslovnikom.

Ja bih samo volio da znam hoće li ovo biti tačka dnevnog reda danas ili smatrate da će to biti tačka dnevnog reda na narednoj sjednici, kako smo to radili u nizu dosadašnjih slučajeva ovdje na sjednicama, pa čak i na prošloj sjednici Parlamenta?

Eto, samo toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Danas sigurno neće biti u dnevnom redu, jer smo već utvrdili dnevni red, a poslovnički će biti procesuirana Vaša inicijativa za uvrštanje u dnevni red naredne sjednice, u skladu sa Vašim zahtjevom na današnjoj sjednici.

Prelazimo na prvu točku dnevnog reda:

Ad. 1. Usvajanje zapisnika 39. i 40. sjednice Zastupničkog doma

NIKO LOZANČIĆ:

Zapisnici su vam putem telefaksa proslijeđeni 28.11.2008. godine.
Otvaram raspravu.

Uvaženi zastupnik Jozo Križanović.

JOZO KRIŽANOVIC:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja imam jednu tehničku intervenciju na dio Zapisnika sa 39. stranice, predzadnji pasus, rečenica glasi: 'Po prijedlog zastupnika Jozu Križanovića, „za“ je glasalo 16 zastupnika.' Pazite, ovo 16, iz Federacije 13, a iz RS-a dva. Dakle, da se samo usuglasiti je li 15 ili 16, i onda ovaj broj, je li?

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvidom u stenogram, evo bit će otklonjeno, bit će uključeno upravo onako kako je u stenogramu pisano.

Ima li još prijavljenih? Nema. Zaključujem raspravu.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Molim?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

U okviru jedne točke su oba zapisnika. Izvolite, ako imate i oko drugog zapisnika.

JOZO KRIŽANOVIC:

Primjedba na Zapisnik sa 40. sjednice se odnosi na dio teksta na stranici 8. U povodu rasprave o imenovanju ombudsmena BiH, na ovoj 8. stranici, data su malo šira izlaganja kolega Raguža, Kadrića i Kalabića, pa i Momčila Novakovića nešto malo manje. A kaže se da su Jozo Križanović i Sefer Halilović podržali izlaganje Martina Raguža. Mislim da je kolega Bećirović jednom sličnu primjedbu stavio na zapisnik.

Dakle, ovdje se radi, čini mi se, o nejednakom aršinu tretiranja onih koji su učestvovali u raspravi. I mi smo čini mi se jednom usuglasili da ćemo imati jedan, da kažem, isti odnos prema tim diskusijama. Jer vidite, vrlo je nekorektno kazati da smo kolega Sefer Halilović i ja samo podržali izlaganje Martina Raguža, što jeste tačno. Ja sam podržao čak i izlaganje kolege Momčila Novakovića. Ali nismo se valjda samo zbog toga javili da bismo ih podržali u njihovom izlaganju, valjda smo i mi nešto rekli i molim jedan, da kažem, pravičan odnos prema tim raspravama.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

U pravu ste da smo zaključili da se jednako tretiraju istupi svih zastupnika i to treba otkloniti u tekstu ovog zapisnika, u skladu sa stenogramom sjednice.

Ima li drugih? Nema prijavljenih više. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na drugu točku dnevnog reda:

Ad. 2. Zastupnička pitanja i odgovori

NIKO LOZANČIĆ:

Od prošle do ove sjednice odgovore su dobili, odgovore na zastupnička pitanja dobili su sljedeći zastupnici: Milorad Živković od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 35. sjednici; Niko Lozančić od Državne agencije za istrage i zaštitu, na pitanje postavljeno na 36. sjednici; Velimir Jukić od Državne agencije za istrage i zaštitu, na pitanje postavljeno na 38. sjednici; Husein Nanić i Šemsudin Mehmedović od Ministarstva prometa i veza, na pitanje postavljeno na 38. sjednici; Jozo Križanović od Zajedničke službe Parlamentarne skupštine dobio je dio odgovora, na pitanje postavljeno na 39. sjednici i Husein Nanić od Kolegija Tajništva, na pitanje postavljeno na 39. sjednici.

Ima li prijavljenih zastupnika za komentare dobivenih odgovora?
Uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, uvaženi gosti, pozdravljam vas.

Ja bih želio samo da skrenem pažnju na odgovor koji sam dobio od Ministarstva prometa i komunikacija. Ako se sjećate, postavio sam pitanje: 'Šta je sa nabavkom softvera, vezano za raspodjelu CEMT dozvola.' Nažalost, ja sam dobio jedan odgovor s kojim, vjerujem, nije zadovoljan ni sam ministar Ljubić, koji je potpisao ovaj odgovor.

A zašto to govorim? Nakon konstatacije u odgovoru da je propao tender u prvom pokušaju da se odabere izvođač radova, da tako kažem, ili isporučilac softvera, nakon ponovnog obnavljanja konkursne procedure i tendera, kaže ovako: 'U narednom periodu će se donijeti odluka koji su to moduli koje je potrebno prioritetno izraditi, a prema raspoloživim sredstvima.' Znači, da to ministarstvo uopće još ne zna šta hoće. Pretpostavljam da do kraja mandata ovog ministra neće ovaj posao biti uopće završen. Stoga, ja evo izražavam svoje nezadovoljstvo rješavanjem ovog pitanja na ovakav nakaranan način iz godine u godinu. Naime, prevozna sredstva i kamioni se dijele po nacionalnosti, hrvatski, srpski i bošnjački kamion. Stoga je takav način raspodjele neprihvatljiv. I evo, želim ovom prilikom da skrenem pažnju na te nepravilnosti.

Drugo pitanje: 'Koliko je zaposleno novih radnika od imenovanja ovog sastava Vijeća ministara.' Nažalost, ovdje je pokazan jedan ignorantski odnos ministra, u prvom redu, iz razloga što se ignoriše i Ustav i konstitutivnost naroda u BiH. Jer, i pored narušenog nacionalnog balansa ukupno zaposlenih u Ministarstvu, ministar i dalje ide sa korakom dalje i još više pravi jedan debalans. Pa recimo, od funkcionera i savjetnika kojih ukupno ima sedam, pet su Hrvati, a dva Srbi, nema nijednog Bošnjaka, da bi po Ugovoru o djelu bilo ukupno zaposleno šest, od toga tri Hrvata i dva Srbina i samo jedan Bošnjak.

Smatram da je ovakvo ponašanje neprihvatljivo. Vjerujem da ima i u drugim ministarstvima sličnih situacija, ali ovo ministarstvo je karakteristično po ovom pitanju i, evo očekujem da ministar popravi ovo stanje, bar u ovom preostalom dijelu mandata koji mu je preostao.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković, komentar dobivenog odgovora.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Odgovor sam dobio od Ministarstva spoljnih poslova, tiče se ATA karnet sporazuma BiH koji bi omogućavao našim mladim ljudima koji imaju, recimo, koncerne u susjednim zemljama da ne carine svoje instrumente, da se taj sporazum ubrza i da se potpiše. Ja sam dobio odgovor da su oni dva puta uputili Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa upit u vezi sa tim sporazumom i da nisu dobili nikakav odgovor. Ja mislim da ovo nije odgovarajući odgovor na moje pitanje i da očekujem od Ministarstva spoljnjih poslova da se više angažuje u vezi sa ovim i da nam kaže ovdje da li će uopšte biti taj sporazum razmatran. Tako da tražim ponovo odgovor.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi zastupnik Jozo Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Prije svega želim reći da sam zadovoljan intervencijom i brzinom na koju je Kolegij našeg doma reagirao na moje pitanje koje se odnosilo na osiguranje boljih uvjeta, tehničkih uvjeta za rad na ovim sjednicama.

Vidite, u odgovoru na ova pitanja se može zaključiti da je sve nešto u toku, da će se rješavati, a ovaj najvažniji problem kad je u pitanju ozvučenje, mi smo zapravo dobili uputstvo o rukovanju ovog uređaja i opis tehničkih karakteristika ovog uređaja. Mi to nismo tražili, ... nismo, mi smo ovdje pravilno zaključili da nisu dobri uvjeti ozvučenja i da tražimo to rješenje. Dakle, nisam zadovoljan dijelom odgovora naših službi kada je u pitanju rješavanje problema ozvučenja. A, ovaj ostali dio koji se odnosi na samo glasanje, osvjetljenje i klimatizaciju, vidim da su ti problemi u toku rješavanja i nadam se da će biti riješeni.

Dakle, sa ovim dijelom odgovora sam vrlo nezadovoljan i tražim, ukoliko je moguće, da se tehničke službe izjasne mogu li ovo bolje riješiti.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ima li još prijavljenih za komentare dobivenih odgovora, ne vidim prijavljenih.

Prelazimo na postavljanje zastupničkih pitanja.

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković. Molim vas da se elektronski prijavljujete, radi redoslijeda.

MILORAD ŽIVKOVIC:

Pitanje je naslovljeno Ministarstvu spoljnjih poslova, ponovo se tiče ratifikacije određenih sporazuma. Jednostavno, danas je 3. decembar, to je Međunarodni dan osoba sa invaliditetom. U ovoj skupštini postavili smo slično pitanje 4. aprila 2008.

'Kada se planira uputiti u skupštinsku proceduru na davanje saglasnosti za ratifikaciju Konvencije o pravima lica sa invaliditetom?'

Od tad pa do danas ništa nije urađeno. Ja smatram da je sasvim prigodno na ovaj dan da se ponovi naš zahtjev i uputi Ministarstvu spoljnjih poslova urgencija da požure sa ovim. Sve zemlje iz okruženja su potpisale ovu konvenciju, a Hrvatska je i ratifikovala. BiH koja ima preko 350 hiljada ljudi sa invaliditetom sigurno zaslužuje da bude među prvim koja će potpisati i ratifikovati ovaj sporazum.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam elektronski prijavljenih nikoga. Evo ga, imam sada. Uvaženi zastupnik Sadik Bahtić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Na prošloj sjednici sam postavio jedno pitanje Vijeću ministara: 'Ko ima pravo na zaštitu i pojačanu zaštitu?'

Sada postavljam ponovo pitanje.

'Tražim od nadležnih institucija, mislim na OSA-u i SIPA-u, da ispitaju navodne prijetnje pojedinim političarima. Mislim na one prijetnje Tihiću i Kebi.'

Obrazloženje:

Na prošloj sjednici sam, a i sada postavio poslaničko pitanje da se ispita ovaj slučaj, jer je i Skupština Bosansko-podrinjskog kantona u Goraždu jednoglasno usvojila zaključke kojim se

od državnih institucija zahtijeva da poduzmu sve mjere na utvrđivanju istine o ovom slučaju i medijskom hajkom na ličnost Redže Bekte iz Goražda.

Kao što se zna, nakon ovog izmišljenog napada, policija je dala dodatno obezbjeđenje za pomenutu dvojicu političara i to košta ovu državu. A da sam u pravu vidi se iz izjave direktora Federalne policije koji je u medijima izjavio da nakon provjera i saslušanja nekoliko osoba nije bilo prijetnji Tihiću i Kebi.

Smatram da nadležne institucije treba da ispitaju ovaj slučaj, mislim na OSA-u i SIPA-u, kako bi se ova praksa prekinula, jer iza ovoga se uvijek krije isto neka politička pozadina ili diskreditacija pojedinih ličnosti. A opet ovo košta državu i ide na teret građana BiH.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Rifat Dolić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja imam danas jedno poslaničko pitanje i jednu poslaničku inicijativu. Pitanje je ministru pravosuđa u Vijeću ministara gospodinu Bariši Čolaku:

'Čime se rukovodio Kantonalni sud u Bihaću kada je u tri navrata poništio rješenja Općinskog suda u Bihaću i nakon već jedne prethodne odgode, još u dva navrata, svojim rješenjem izvršio odgodu izvršenja kazne zatvora za osuđenog Abdić Hamdiju zvanog Tigar iz Bihaća koji je 19. 11. 2007. godine primio uputni akt Suda u Bihaću za izdržavanje kazne zatvora u trajanju dvije godine i isti se do danas nalazi na slobodi zahvaljujući samo svojim jatacima u Kantonalnom sudu u Bihaću?'

'Šta su pravosuđe i nadležne institucije BiH poduzeli naspram činjenice da se osuđeni za ista krivična djela Pivić Emin, također iz Bihaća, već više od godinu dana ne javlja na izdržavanje kazne zatvora već je navodno u bjekstvu, iako je javna tajna da je policiji i sudovima u Bihaću poznata adresa njegovog boravka?'

Hamdija Abdić i Emin Pivić su pravomoćno osuđeni na kazne zatvora od dvije i dvije i po godine nakon dugogodišnje i poznate pravosudne sapunice za krivična djela nasilništva, reketiranja, nanošenja teških tjelesnih ozljeda i protiv ličnosti. A presude o izrečenim kaznama postale su pravosnažne prije gotovo 14 mjeseci. Do danas ovaj poznati mafijaški i nasilnički dvojac je na slobodi zahvaljujući samo činjenici što u svojim mafijaškim i kriminogenim radnjama imaju jatake u Kantonalnom sudu u Bihaću i tako cijelo vrijeme dokazuju da se u ovoj državi može svašta raditi, a biti zaštićen od onih koji bi u normalnoj situaciji trebali provoditi zakon i štititi ljudska i druga prava građana.

Ovo rješenje, koje će priložiti uz ovo poslaničko pitanje, Općinskog suda u Bihaću za svakoga ko uvažava i želi vladavinu prava i pravne države najbolji je dokaz da se sa sudijama i

pravosuđem koji su taoci i jataci kriminalaca to nikada ne može izgraditi. Zar nije paradoks i naša slika i prilika da se pravomoćno osuđeni Hamdija Abdić zvani Tigar nedavno pojavljuje u emisiji Federalne televizije – Centralni zatvor, umjesto da se u to vrijeme nalazi u zatvoru u Zenici ili Bihaću na izdržavanju izrečene kazne.

Drugo moje pitanje je dakle prijava putem poslaničke inicijative Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH.

'Molim da Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH, sukladno važećim propisima, izvrši istragu o okolnostima u kojima je u konkretnim slučajevima Kantonalni sud u Bihaću u tri navrata poništavao rješenje Općinskog suda i izvršio odgodu izdržavanja kazne zatvora za Abdić Hamdiju zvani Tigar i da u slučaju opravdanosti poduzme zakonom predviđene mjere.'

Obrazloženje je isto kao i kod poslaničkog pitanja, a uz prijavu dostavljam i rješenje Općinskog suda u Bihaću od 19.11.2008. godine kojim se odbija molba za odlaganje izvršenja kazne zatvora za Abdić Hamdiju.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Slavko Jovičić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Lazar Prodanović.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi gosti, predstavnici nevladinih organizacija i novinari, dame i gospodo, kolege i kolegice, da počnem sa jednom pohvalom, Vama iz Kolegija hvala, a najviše generalnom sekretaru Stručne službe što su evo od ove sjednice stvorili kakve-takve uslove za normalan rad novinara koji sad imaju telefonske linije, kompjutere, internet vezu i čestitam im i nadam se da će mnogo lakše ostvarivati svoju ulogu. Dakle, pošto oni nemaju mogućnost da se zahvale, evo ja ću to učiniti i nas pohvaliti, a najviše vas iz Kolegija i generalnog sekretara i našu Stručnu službu.

A ono zašto bi se javio, naravno imate zapisnik sa prošle sjednice koji je usvojen, i na 15-oj stranici imate fino napisano moju inicijativu, a odmah na 16-oj stranici, u zaključcima predsjedavajućeg gospodina Lozančića, stoji da će inicijativa Slavka Jovičića biti procesuirana Kolegijumu.

Dakle, ja danas pokrećem moju inicijativu, i nije ovo utrkivanje između kolege Bahtića i mene, meni je najmanje važno ko je pokrenuo, ali eto ima taj zapisnik, jer sam prošli put to uradio. Kolega Bahtić je tražio uvrštavanje tačke dnevnog reda na Predstavnički dom. Ja sam tražio posebnu sjednicu i danas ću to ponoviti, oba doma, mada sam potpuno svjestan da te zajedničke sjednice nisu efikasne. Ali ovo je tema na kojoj bi trebalo biti pokazana efikasnost u nekakvom, neću reći sto postotnom, opredjeljenju, ali u maksimalnom, koliko je moguće.

Zato ću danas zbog javnosti opet ponoviti i samo gore stoji u zagлавlju lijevo da je to greška, mislim, ili nije greška, klub poslanika ne, radi se o mojoj ličnoj inicijativi i naravno imam podršku, sem Lazara Prodanovića koji dobacuje, ali nije on klub.

Dakle, u skladu sa članom 8. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH upućujem poslaničku inicijativu za zakazivanje posebne sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH, sa samo jednom tačkom dnevnog reda: 'Privredna i ekonomska situacija u BiH, odnosno ekonomska recesija i kolaps bankarskog sistema u mnogim državam svijeta i Evrope i refleksije tog stanja na BiH, odnosno na privredu i ukupno ekonomsko stanje u ovoj zemlji'.

Pošto sam prošli put sve ovo pročitao, i za divno čudo, ne kritikujem štampu, niko živ nije riječ pomenuo o tome kako ćemo preživjeti, ja sam to malo u slobodnjoj formi rekao. A, da sam, ne daj Bože, komentarisao šta je gospodin Silajdžić rekao u Sarajevu ne bih mogao da živim od novinara ili da sam se još upustio u goru varijantu pa komentarisao šta je Dodik rekao u Banja Luci! Dakle, kad hoćemo ovdje da uradimo nešto i da ova najava grupa, hiljada radnika, koja će doći pred Federalni parlament zbog povećanja plata slučajno ne skrene pred ovaj parlament. Da to predupredimo, jer nas očekuje vrlo teško prvo polugodište 2009. godine i, rekao bih, neizvjesno.

(?)
/nije uključen mikrofon/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

A neće još, dobro. Dobro, ako SDP predvodi, vjerujemo vam da neće biti. I da nastavim. Dakle, kao ovlašteni predлагаč na više prethodnih sjednica Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine, dakle ovog doma, istina usmeno, tražio sam da Kolegij ovog doma zajedno sa Kolegijem Doma naroda zakažu zajedničku sjednicu, sa samo jednom tačkom dnevnog reda koju sam gore naveo u inicijativi.

Stanje u kojem se nalazi BiH, odnosno cijeli ekonomski i privredni sistem zasigurno ne daju nimalo optimizma da će ova zemlja uspjeti da izbjegne ekonomsку recesiju koja se kao plima piramidalno širi na sve zemlje svijeta. Takav talas nikako neće mimoći, niti zaobići, moći zaobići BiH, naprotiv ovdje će se osjetiti još više nego u razvijenim zemljama. I ja ne želim da me raznorazni ekonomski, pod navodnim znacima, eksperti ubjeđuju da će biti mnogo lakše da prevaziđe ovu tešku ekonomsku i privrednu krizu. Jer mi smo u recesiji od završetka rata, samo što to građanima niko ne želi da saopšti i, evo, ja to ovdje danas kažem, a rekao sam prošli put i svaki put sam rekao. I kažem pred svima vama da recesija odavno traje. Zato tražim da Savjet ministara zajedno sa entitetskim vladama i svim drugim institucijama, ne mislim da ih privodi ovdje, nego da već izvrši ranije konsultacije i dogovore sa raznim institutima, stručnjacima, našim agencijama, privrednom komorom, privrednicima i svim zainteresovanim, pripremi sveobuhvatne mjere na ublažavanju teške ekonomske krize koja će, neminovno je to, mnogo više nanijeti štete nama u BiH, nego što smo mi u ovom trenutku svjesni i svih drugih posljedica.

Dakle, želim da vas upozorim da se moraju tražiti hitne i realne mjere za prevazilaženje ovog stanja, jer je sasvim izvjesno da ulazimo u vrlo tešku 2009. godinu i sa neizvjesnim mjerama za oporavak ukupne privredne situacije. Naime, sve raspoložive snage i potencijali ove zemlje se moraju angažovati na stvaranje boljih uslova privređivanja, s posebnim akcentom na poljoprivrednu proizvodnju, kao naš najveći privredni resurs i potencijal. Takođe, moraju se pronaći modaliteti za realne poreske i druge olakšice za izvoznu privredu, ako još ima zainteresovanih da bilo šta kupuju od nas. Nezaobilazno je i pitanje i hitno se mora raditi na

povećanju akciza na uvozne visokotarifne i luksuzne robe. Moraju se oporezovati sve luksuzne robe i bogataške privilegije. Očekujem brze reakcije, naravno najprije oba doma Parlamentarne skupštine, pa samim time i Savjeta ministara i svih nadležnih specijalizovanih agencija ove zemlje i što skorije zakazivanje posebne, da ne kažem vanredne, sjednice oba doma Parlamenta, jer je stanje nepodnošljivo za ogroman broj građana u BiH. Ogroman broj ljudi, i ako nešto i rade, u permanentnom je strahu od otpuštanja sa posla, a to će onda proizvesti još gore nedaće, pa i bezbjednosnu nestabilnost svih građana.

Zato vas molim da o ovom problemu, svima nam je interes i da samo uprostim – hoćemo li mi preživjeti ovu i dočekati narednu godinu?!

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Pošto ste se pozvali na Zapisnik sa protekle sjednice, želim Vas informirati da je Vaša inicijativa u istovjetnom tekstu već procesuirana u Kolegiju Doma i da je upućena inicijativa prema Kolegiju Doma naroda da se sazove Zajednički kolegij oba doma kako bi se mogla raspraviti i eventualno zakazati zajednička sjednica oba doma.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Lazar Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene koleginice i kolege poslanici, poštovani gosti, ja imam dva kratka poslanička pitanja. Prvo se odnosi, dakle zahtijevam da dobijem odgovor:

'Zbog čega još uvijek predstavnik BiH u Venecijanskoj komisiji nije imenovan od strane Predsjedništva BiH, iako je sadašnjem istekao mandat prije tri godine i na taj način se nelegitimno predstavlja BiH? Kada će i na koji način biti izabran, dakle novi član?'

Pitanje je jasno i nedvosmisленo i nadam se da će dobiti odgovor. Slijedom odredaba Ustava BiH član V tačka 3. b) cijenim da je ovo oblast Predsjedništva BiH, koje, između ostalog, imenuje ambasadore i druge međunarodne predstavnike od kojih se sa teritorije Federacije BiH ne bira više od dvije trećine. Ovdje se radi o izboru predstavnika u Venecijanskoj komisiji, dakle Evropskoj komisiji za demokratizaciju kroz pravo. Podsjećam na član 175. Poslovnika Doma koji glasi 'Nadležni organi Bosne i Hercegovine, koji provode procedure imenovanja predstavnika Bosne i Hercegovine za članstvo u međunarodnim institucijama, prilikom izrade listi za članstvo, dužni su obaviti konsultacije u Domu.' Dakle, hoće li biti konsultacija i kada?

Drugo pitanje uputio bih Ministarstvu spoljnjih poslova, odnosno ministru.

Zanima me:

'Kada će novoimenovani ambasador BiH u Konfederaciji Švajcarske u Bernu, njegova ekselencija Jakob Finci, preuzeti dužnost?'

Koliko sam informisan, ambasador je imenovan u februaru mjesecu ove godine, agreman je stigao u martu mjesecu ove godine i da još uvijek nije preuzeo funkciju, veoma značajnu funkciju u izuzetno značajnoj diplomatskoj destinaciji, dakle predstavnika BiH u Bernu,

ambasadora BiH u Bernu. Da li je njemu značajnija pozicija direktora Agencije za državnu službu, u kojoj još uvijek vuče konce, uključujući i to da predlaže ko će ga zamijeniti i ko će biti direktor i niz još značajnih funkcija koje obavlja u ovoj državi, ili da budu najznačajniji predstavnik naše zemlje u ovoj zemlji? Koji su razlozi zbog čega Jakob Finci još uvijek nije preuzeo poziciju ambasadora u Bernu?

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Prodanoviću.
Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.
Moje pitanje je kratko, upućeno Vijeću ministara:
'Kada, odnosno konkretno, dan, mjesec i godinu će dostaviti ovoj Parlamentarnoj skupštini BiH Akcioni plan za realizaciju obaveza koje proizilaze iz potpisanih Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju?'
Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.
Ja imam jedno vrlo kratko pitanje upućeno Vijeću ministara, a glasi:
'Koliko ukupno lica po pojedinim ministerstvima u Vijeću ministara radi po ugovoru o djelu i koji su razlozi za ovakvu praksu?'
Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih za postavljanje pitanja. Zaključujem ovu točku dnevnog reda.

Prelazimo na treću točku dnevnog reda:

Ad. 3. Prijedlog zastupnika Jerke Ivankovića Lijanovića, Hadži Jovana Mitrovića i Sefera Halilovića za glasovanje o nepovjerenju Vijeću ministara BiH

NIKO LOZANČIĆ:

Vi ste Prijedlog iz ove točke dobili. Sukladno Poslovniku, mi smo Prijedlog, odmah po podnošenju, proslijedili zastupnicima, Vijeću ministara i Domu naroda.

Od Vijeća ministara smo 17. 11. 2008. godine dobili obavijest da se Vijeće ministara na 66. sjednici, održanoj 13.11., upoznalo sa Prijedlogom. Drugo izjašnjenje Vijeća ministara nismo dobili.

Sukladno članku 146. stavak (1) Poslovnika: (1) 'Svaki predlagač ima pravo Domu obrazložiti prijedlog za izglasavanje nepovjerenja Vijeću ministara; stav (2) ovog članka 'daje pravo Vijeću ministara da iznese svoj stav, nakon čega se otvara opća rasprava.'

Da li neko, u ime predlagatelja, želi obrazložiti ovaj prijedlog?
Uvaženi zastupnik Hadži Jovan Mitrović.

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Poštovani predsjedavajuću, dame i gospodo poslanici, ja želim samo reći zašto sam jedan od potpisnika za ovaj prijedlog o glasanju nepovjerenja Vijeću ministara i odmah u startu da kažem od danas pa do kraja mandata biću, ko god predloži, ako predloži ovako jedan od prijedloga, ako Vijeće ministara ne promijeni svoj način rada.

Iako ovaj Savjet ministara pri izglasavanju na dužnost nije imao moj glas, moram priznati da programski ciljevi, koji su usaglašeni između predstavnika političkih stranaka koji danas čine parlamentarnu većinu BiH, davalii su i meni, kao čovjeku, neku nadu da će ova zemlja izaći na neki put, da kažemo, spasenja, ekonomskog oporavka itd., međutim u ove dvije godine pokazalo se apsolutno suprotno, a to je da postoje samo interesi političkih partija, da ne postoji borba za interes naroda, da ne postoji želja za funkcionisanjem države, da ne postoji želja za otvaranjem granica i za pokretanje nekog ekonomskog prosperiteta u ovoj zemlji. Istina je da u programskim ciljevima generalni cilj je rješavanje koje je vezano za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, da je ovaj Savjet ministara to učinio i da je to urađeno u njegovom mandatu. Ali, moram reći da potpisivanjem ovog sporazuma nisu riješeni problemi ove zemlje zato što se ušlo u potpisivanje nepripremljeno, zašto što i ovo malo privrede što funkcioniše u ovoj zemlji jednostavno nema nikakvu zaštitu i ne koristi one okvire u kojima postoji mogućnost da se zaštititi privrede ove zemlje, imajući u vidu udar koji će se desiti u narednom periodu.

Evidentno je da evo danas predstavnici političkih partija predlažu i aktuelnu tačku o ekonomskoj krizi koja će pogoditi BiH, ali ja moram reći da će to biti zaista kasno. Nijednu mjeru, i koju su donijeli i imali na umu da donešu, Savjet ministara nije sproveo, niti će je sprovesti. Mislim da je toliko se zakasnilo da ćemo imati iduću godinu ovdje nešto sličnu kao što svaka naša sjednica počinje, jednu političku propagandu i jednu borbu samo da dođemo do kraja

2009. godine i tada će vjerovatno doći do raspada koalicije, jer dolaze nam izbori, ali ne znam ko će više birati ovaj parlament, ako do sada nismo nijedan korak učinili i ako do sada nismo ništa učinili da zaštitimo i ono malo što smo uspjeli da napravimo u ovoj zemlji.

Ovdje se obavezalo oko reforme javne uprave i smanjivanja administracije u BiH. Mi smo očevici da u ovom periodu je najviše zaposleno u javnoj upravi svih nivoa, od lokalnog nivoa, entetskog nivoa, republičkog nivoa i moram reći da se došlo do te pozicije da danas oni koji bi trebali da budu temelji i nosioci ove države, to je privreda, to je proizvodnja, se nalaze u vrlo nezavidnoj poziciji, a mi i dalje tražimo rješenje zaposlenja u administraciji i čak treba da proširujemo kapacitete kancelarijske kako bi mogli da rješavamo ta pitanja ili ono što smo obećali narodu. Mislim da je narodu obećanje bilo otvaranje radnih mesta u privredi i u proizvodnji, a ne u administraciji, jer će doći vrijeme kada će se razočarati i ovi koji su zaposleni u administraciji. Znači, ovdje ne dijelim na samo državne već od lokalnog nivoa strukture su se trudile da zaposle što je više moguće tu. Tamo gdje bi trebalo da budu najzadovoljniji, tamo gdje bi trebale da budu plate najsigurnije i najbolje – to je proizvodnja. Nažalost, danas su ti ljudi u neizvjesnosti a da ne kažem da danas teško je naći radnika za proizvodnju kada imamo ovu situaciju i ovakvu sliku do koje smo mi doveli i koji učestvujemo ovdje i koji su izglasali ovakav Savjet ministara koji ne funkcioniše kao, da kažem, nezavisno tijelo koje je izabrano odavde nego zavisi uvijek od političkih struktura onih koji su ih predložili.

Ovdje se obavezalo oko jedne ključne stvari koja je ključna za ovu zemlju – da će se donijeti ustav. Mislim da taj ustav i reforma Ustava bi riješila mnoga pitanja i sve reforme, rekao bih, i preko noći. Nažalost, evo dovedeni smo i do toga da ni od toga ništa nema i vjerujem da ni iduće godine neće biti ali da će biti priča kako se nešto negdje dogovaralo, ali najmanje da se dogovaralo u institucijama gdje je, sigurno, rješenje, kada se nešto dogovori da je i urađeno.

Voditi politiku uravnoteženog ekonomskog razvoja, isto tako, absolutno ništa od toga. Podsticaj za razvoj poljoprivrede itd., smanjenje vanjskotrgovinskog deficit-a, sve ono što je gospodin Lijanović govorio i svi oni koji su se nalazili nekada, bar, u privredi prije, i u proizvodnji, bez razlike da li je to interes gospodina Lijanovića, kao čovjeka koji se bavi proizvodnjom itd., trebali smo dobro razmisliti kada je u pitanju prijedlog onoga zakona koji je dolazio, a ne dovesti do toga nivoa da jednostavno u ovom parlamentu imamo jedan vid ismijavanja, a u suštini danas od tih poslanika dolazi prijedlog da treba da sjednemo i da razgovaramo. Danas više je to politička propaganda nego istinska želja jer mislim da tu neće se moći ništa ..., da smo jednostavno zakasnili.

Ojačati proces povratka izbjeglih i raseljenih osoba? Može se reći da je to djelimično u mjestima riješeno ali u 80% BiH nije riješeno pitanje i da i na ovim stvarima se dosta politizira. Politizira se u zavisnosti od koje političke strukture dolazi i gdje koja politička struktura ima jednostavno podršku.

To su razlozi zbog kojih sam podržao ovako nešto, svjestan toga da struktura danas u ovom parlamentu neće podržati, većinska, ali u najmanju ruku da se sjete 2009. godine kada dođe pred kraj i kada se desi ono što lično mislim da će se desiti da će se ova struktura raspasti, pričati o ovim stvarima o kojima mi danas pričamo, osuđivati jedni druge, a u suštini sve tri strane su krive i biće krive i za probleme koji će se desiti, one će odgovarati.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Jerko Ivanković.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Kolega Sefer je prije bio.

NIKO LOZANČIĆ:

Ja imam prijave ovdje pred sobom.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti, čuo sam jedan dobar vik koji može slikovito jednim dijelom pokazati rad Vijeća ministara, a onda jednim dijelom i razloge za njegovu smjenu. Čovjek je ubio suprugu i došao na sud, na suđenje i sudija ga je pitao: 'Zašto si to uradio?' On je rekao: 'Ja došao s puta kući a supruga mi sa susjedom u spavaćoj sobi' ..., obrazloži cijelu situaciju i ja se složim, hajde, rekoh, uredu. Za 15 dana ja ponovo došao, opet ista situacija. Hajde opet obrazloženje, ja opet prihvatom obrazloženje. Za 15 dana, opet ista situacija, ali da bi bilo još gore ja pogledam grijalica uključena na maksimum i struja troši li se troši! Nisam se mogao više suzdržati, ubio sam oboje.

Po sličnom principu ja analiziram rad Vijeća ministara koje ove dvije godine uporno, često puta, posebno kada su susjedi u pitanju, radi pogrešne stvari ali u ovom ekonomskom dijelu to prelazi svaku mjeru. Ako pogledamo deficit koji je 2006. godine završio sa 6 milijardi, a sporazumom o formiranju Vijeća ministara se vladajuća šestorka obvezala da će ga smanjiti, jer je on stvarno bio prevelik, on se prošle godine povećao na 8. Ove godine će dosegnuti na 10 milijardi maraka, ... još gore taj deficit je 30% sa susjedima. A cijelo vrijeme je Vijeće ministara odbijalo svaku mjeru koja bi pomogla da se taj deficit smanji. Zakon o zaštiti domaće proizvodnje je svaki put odbijan, prijedlog o izmjeni Zakona o trošarinama prošle godine u desetom mjesecu je ovdje odbijen. Ta dva zakona bi u proračun donijela 300 do 400 miliona maraka. Sada, nakon godinu dana, vidimo koliko bi ti novci bili dragocjeni, jer Federacija, kantoni, županije nemaju dovoljno sredstava, svi moraju raditi rebalanse, i to uglavnom od onih razvojnih stavki, jer administracija nije dovoljno odlučna da smanje.

Ako pogledamo tu poresku politiku, jedan primjer loše politike gdje imamo najveće poreze na luksuz, a najmanje, zapravo obrnuto: najmanje poreze na luksus, a najveće poreze na život i rad u BiH! Jedan slikovit primjer su cigarete. Ja sam kupio dvije kutije cigareta. Imamo kutiju cigareta „Marlboro“ proizvođača u Švicarskoj koja kod nas košta 3 marke. Pred tvornicom proizvođača ova kutija košta 10 maraka i još se ne smije konzumirati na bilo kojem javnom mjestu. Znači, mi opravljamo 7 maraka na svaku ovu kutiju cigareta i dozvoljavamo da se konzumira u BiH bilo gdje i dostupna je u često slučajeva i djeci mlađoj od 18 godina. Isto tako, imamo kutiju „Ronhila“ koja kod nas košta 2 marke, a u susjednoj Hrvatskoj ispred tvornice gdje se proizvodi ona košta 4 marke. Znači mi poklanjam ponovno 2 marke. I u susjednoj Hrvatskoj se najavljuje povećanje trošarina za duplo, pa će ona koštati 7 ili 8 maraka, zabranjuje se pušenje, jer ona i sa takvim visokim porezima pravi više štete nego koristi. A naši građani, posebno mladi traže u školama da li postoje slučajno neki smjerovi za prenos cigareta preko

granice jer je to najprofitabilniji dio posla i jedini opstanak. A sa druge strane imamo poreze na život, jako velike, od kruha, mlijeka itd., imamo poreze na plaće enormno velike, iako imamo nezaposlenost preko 40%.

Ekonomski kriza, gdje nam je govoreno cijelu ovu godinu: ona će zaobići BiH, neće pogoditi BiH, neće se preliti iz drugih zemalja! Danas sam pogledao u „Dnevnom avaz“ da ekonomiji BiH prijeti katastrofa, predsjednik Udruženja poslodavaca, na svim stranama se otpuštaju radnici i Vijeće ministara ne smatra da bilo šta treba učiniti, a kamoli da je nešto trebalo učiniti prošle godine da bi danas imali efekte od toga i da ne bi imali ovakvu situaciju kakvu imamo.

To su samo neki od elemenata zbog kojih bi trebalo zamijeniti ovo Vijeće ministara, izabrati neke nove ljude da u naredne dvije godine pokušaju napraviti ono što ovo Vijeće ministara nije uspjelo napraviti, jer je tu danas zadnji rok. Ako se to ne doneše sada, bit će onda prekratko vremena da se nešto promijeni. U svim vladama se radi neka inventura u prvih 100 dana šta su uradili. Ja to nisam htio raditi u prvih 100 dana, nego sam radio, evo skoro, nakon dvije godine, jer razumijem i sveukupnu tešku situaciju u kojoj bi se nešto trebalo učiniti.

Ako pogledamo programske ciljeve na osnovu kojih su dobili fotelje, i tu vidimo da ni jedan programski cilj nije u potpunosti realiziran. Ako analiziramo i rasprave ovdje u ovom domu, onda i većina vas je često puta iskazivala nezadovoljstvo sa radom Vijeća ministara, nedolazak na sjednice, evo kao što i danas od ministara nema nikoga. Mislim da ne bi trebali dalje preuzimati odgovornost za nerad unutar Vijeća ministara i predlažem da ovo danas izglasamo, da pokuša se doći do jednog novog vijeća. Ako to ne učinimo danas, onda smo izgubili rokove, a onda nam jedino preostaje da i svoje mandate ponudimo na raspolaganje građanima da oni ocijene i naš rad ili da eventualno izaberu neke nove ljude koji će ovu zemlju voditi bolje u ...

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ivankoviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Sefer Halilović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

SEFER HALILOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovani članovi Vijeća ministara, poštovani gosti, ja ču naravno samo nekoliko rečenica kazati u prilog, kao jedan od potpisnika ove inicijative o smjeni Vijeća ministara, mada su prethodnici uglavnom akcentirali glavne probleme ali, po mom mišljenju, ostalo je još nekoliko zbog kojih sam se ja priključio ovoj inicijativi.

Zaštita domaće proizvodnja i sve ono što iz nje proizilazi kao posljedica po privredu BiH? Zaista je neshvatljivo da se odlaže donošenje zakona o zaštiti domaće proizvodnje i na kraju ćemo morati sa tim problemom da se suočimo, a činjenica ... da ćemo ove godine u deficitu preći 10 milijardi maraka, i, radi komparacije, podsjećam vas samo da je BiH prije rata na prostoru bivše Jugoslavije bila jedina republika čiji je suficit bio veći godišnje za milijardu i

200 do milijardu i 500 miliona dolara godišnje. Dakle, radi se o istom prostoru, radi se o istom potencijalu, radi se o istim ljudima ali očigledno nešto debelo ne štima u čitavoj ovoj priči.

Razlozi zbog kojih sam se ja priključio ovoj inicijativi jesu, po izvještaju relevantnih međunarodnih institucija, BiH je najkorumpiranija zemlja u regionu i da ima, citiram: 'sve karakteristike propale države u sukobu sa kriminalom i korupcijom zbog sprege između vlasti i kriminala'. Pred ovom činjenicom o kojoj smo više puta ovdje govorili Vijeće ministara, naravno, šuti. I prošle su više od dvije godine, iako su mnoge stvari poznate, a da ništa nisu po tom pitanju uradili. Treće: siromaštvo i nezaposlenost su najveći problemi sa kojima se građani BiH suočavaju. I nažalost, i po ovom pitanju smo vodeća zemlja u regionu i pored svega naprijed nabrojanog.

Kada smo izglasali Vijeće ministara, ja sam bio jedan od diskutanata koji je kazao da se radi o neprincipijelnoj koaliciji koja je sastavljena od međusobno suprotstavljenih stranačkih programa i projekata i da sigurno neće biti u stanju da se dogovori ni o jednom važnom pitanju za BiH a da će i dalje ustrajati i ustrajava na nečemu što se zove nacionalistička retorika, jer se nacionalističkom retorikom skreće pažnja javnosti sa glavnih problema na sporedne. Unutar ovog, mislim da nije više potrebno bilo šta govoriti, jer smo i ovdje, evo, i ovdje na Predstavničkom domu, iako je Predstavnički dom donio zaključak i obavezao se da će biti javni prenosi ovih naših sjedница, televizije nema, osim, kada je u njenom interesu, kada se o njoj raspravlja, a bilo bi korisno da građani vide šta mi ovdje ponekad i pričamo, ali iako nema tv kamera, mi ovdje poneki put satima gubimo vrijeme na potpuno nepotrebnoj nacionalističkoj retorici. Mi smo danas izgubili sat vremena na nečemu što se moglo riješiti glasanjem za dva minuta. Izgubit ćemo, očigledno, još kada je dnevni red u pitanju, izgubit ćemo još puno vremena na prepucavanju, a nećemo se baviti suštinskim problemima.

Ja ћu ovdje sada navesti samo još dva drastična primjera iz kojih se da zaključiti da je Vijeće ministara potpuno indiferentno kada je u pitanju kriminal i korupcija i iz toga se mogu izvući, neka izvlači zaključke kakve god ko hoće.

Prvo, ja sam u ovom parlamentu govorio, pokrenuo sam pitanje onih 8 milijardi i 600 miliona koje su došle za rekonstrukciju, obnovu i rekonstrukciju BiH za koje je parlamentarna komisija ovog parlamenta utvrdila da im se ne zna trag. U to vrijeme predsjedavajući ovog doma bio je upravo sadašnji predsjedavajući Vijeće ministara. Članovi te parlamentarne komisije bili su, i danas ovdje sjede, više od 50% članova te komisije, koja je tada bila formirana. Ja sam to video u stenogramu sa zasjedanja tih parlamentarnih komisija. Iako sam to pitanje dva puta pokrenuo da se konačno utvrđi, da se konačno utvrđi sudbina tih 8 milijardi i 600 miliona maraka za koje se ne zna, a o čemu je govorio i visoki predstavnik ovdje u ovom domu, od tada do danas svi šute i vjerovatno imaju razloga zašto šute.

Drugo pitanje o kome sam nekoliko puta govorio, a ono, što bi rekli, ... mi je dao bivši predsjedavajući Vijeće ministara gospodin Terzić koji je rekao nekoliko puta, u svojim izjavama, da crno tržište u BiH proguta godišnje između 5 i 6 milijardi maraka, što znači da tih 5, odnosno, 6 milijardi maraka završi u privatnim džepovima a to je jako povezano sa ova dva prethodna pitanja o kojima sam govorio. Ništa po tom pitanju nije urađeno, nego, usudio bih se iznijeti jednu svoju slobodnu procjenu: da se to crno tržište još pojačava i da će se ono pojačavati, koliko god je vlast neefikasnija da će se još više pojačavati. Dakle, ovdje se očigledno radi da postoji vrlo jaka i snažna sprega između vlasti i kriminala, između vlastodržaca i kriminalaca i o tome

čak nije potrebno ništa govoriti. Posljednja hapšenja nekih malih kriminalaca po BiH još jednom samo potvrđuju tezu da se u Bosni skidaju glave malim kriminalcima, a velikim kriminalcima se skidaju kape.

Iz svega ovoga što sam naveo, mislim ... da bi Vijeće ministara, ako ništa, ono makar iz moralnih razloga i odgovornosti prema građanima ove zemlje bilo dužno podnijeti samo ostavku, a ako ne, da bi ovaj parlament mu trebao izglasati nepovjerenje.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Haliloviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Rifat ...; poslovnička intervencija uvaženi zastupnik Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Izvinjavam se, gospodine predsjedavajući.

Vi znate – da pustimo za trenutak što nije ispoštovana poslovnička obaveza da najmanje 20 a najviše 30 dana od dostavljanja Vijeću ministara mi ovo imamo na dnevnom redu – probilo se 30 dana, ali uredu, šta je tu je, i tu ne možemo vratiti stvar nazad.

Član 145. kaže da Vijeće ministara može podnijeti ... mišljenje i stavove. Mi smo dobili stav Vijeća ministara koji nije stav, nego nam kažu da su se upoznali sa ovim. Ured, oni to mogu uraditi. Međutim, gospodine predsjedavajući, član 146. kaže da predlagač ima pravo iznijeti svoj stav i obrazložiti i mi smo upravo čuli tri predlagača koja su zajedno ovo potpisali i svaki od njih je iznio svoj stav. Isti član 146. u drugom stavu kaže da nakon što predlagači iznesu svoj stav da Vijeće ministara može iznijeti svoj odgovor i stav, nakon čega se otvara rasprava.

Ja bih Vas samo zamolio da konstatujete samo da ovdje u sali nema nijednog ministra, izvinjavam se gospodinu koji je zamjenik jednog ministra ali on sigurno ovdje nije došao, prepostavljam, sa kapacitetom da iznosi stav Vijeća ministara o ovome, dakle da se konstataje samo poslovnički tek toliko radi jedne opšte kulture ... da budemo i makar svjesni da niko iz Vijeća ministara ovdje nije prisutan i da iz tih razloga ne možemo ni očekivati da iznesu ono što mogu, pa da onda, ako je to tako, ako Vi već nemate namjeru da, eventualno, napravite pauzu pa da provjerite, možda oni ne znaju da mi o ovome raspravljamo, pa da možda oni dođu da iznesu svoj stav i da onda pređemo na raspravu. Tako da bih ja samo zamolio da prije nego gospodin Dolić se javio, ali i sasvim prirodno ja se javljam za diskusiju kada njih čujem, ukoliko njih nema, nakon što Vi konstatujete da ih nema, onda i ja će, prirodno, nešto kazati.

Eto, hvala vam lijepo. Molim samo da se to konstataje i smatrajte ovo i mojom prijavom za diskusiju, čim saznamo o čemu se radi.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Evo konstatiramo, kao što i svi vidite, da u ovom trenutku nemamo ni predsjedatelja, ni članova Vijeća ministara ovdje u dvorani. Oni su svoj stav izrekli kroz dopis koji ste dobili da su primili k znanju, znači i prema tome svako od nas može se ravnati. Blagovremeno su obaviješteni o današnjem zasjedanju i o dnevnom redu današnje sjednice, i to je ono što je Kolegij i ja osobno mogao uraditi i uradio u skladu sa Poslovnikom. Ja inače imam informaciju da Vijeće ministara u ovom trenutku ima sjednicu Vijeća ministara. Zašto su je zakazali u vrijeme zasjedanja Doma, to je opet pitanje za Vijeće ministara.

Evo, nadam se da ste zadovoljni ovim odgovorom.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Rifat Dolić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, da budem iskren, raspravu i glasanje o povjerenju Vijeća ministara u ovakovom ambijentu kakav je danas i u ovom parlamentu i u BiH ja osobno doživljavam kao još jednu tragikomičnu bosansku sapunicu i, nažalost, čisto gubljenje vremena.

Kolege koji su podnosioci Inicijative za izglasavanje nepovjerenja Vijeću ministara imali su i mogli su navesti stotinu razloga zbog kojih je ovakva inicijativa opravdana i ima samo jedan razlog zbog kojeg je takva inicijativa osuđena unaprijed na neuspjeh. Nema niti jednog razloga zbog kojeg bi ovo Vijeće ministara dobilo prolaznu ocjenu ovog parlamenta, ali fotelje, vlast i moć su toliko moćan homogenizirajući faktor vladajuće šestorke da su ovakve rasprave samo gubljenje vremena. Koncept na kojem je svoju misiju prije nepune dvije godine otpočelo ovo Vijeće ministara iz ove perspektive je bio lijepa priča za široke narodne mase. Ta priča je bila suviše lijepa da bi bila stvarna, i to se pokazalo gotovo isti dan kada je Parlament potvrdio imenovanje, i to je nastavljeno u kontinuitetu do danas. Jasno je da ovaj dom nema kapaciteta da danas izglaša nepovjerenje Vijeću ministara jer je takva politička matematika, ali ja od današnje rasprave ipak očekujem nešto koristi. Očekujem da vladajuća šestorka i Vijeće ministara nakon današnje rasprave budu bar malo postiženi i da kažu sami sebi – ljudi, ovo nema smisla, ovako dalje ne ide i da nakon toga dođe, ako ništa drugo, do određenih promjena. Sudeći po predhodne dvije godine rada, ovo Vijeće ministara je na svakom polju pokazalo manire koji su BiH prikovali za evropsko dno i, umjesto da BiH približavamo Evropi, mi u Evropu šaljemo građane BiH da traže posao.

Svoje zamjerke ovom Vijeću ministara ja sam sortirao u tri grupe. Prva grupa je indolentnost u stvaranju uslova za evropski put BiH. Evropski put za BiH nema alternativu i to je prioretet svih prioriteta za građana BiH. To su, sudeći i po ponašanju, izgleda svi bolje vidjeli od Vijeća ministara. Mislim da o ovome nije potrebna neka dodatna elaboracija i ona bi, vjerovatno, duže potrajala.

Druga grupa mojih zamjerki je neozbiljnost i neodgovornost prema Parlamentarnoj skupštini i poslanicima. Ovo Vijeće ministara je u svome radu potpuno zanemarilo ulogu Parlamentarne skupštine i poslanika i do nas drži koliko i do lanjskog snijega. Podsjetimo se koliko sramno malo zakonskih prijedloga i inicijativa dolazi u ovaj dom iz Vijeća ministara i podsjetimo se koliko je ignoriranih zaključaka ovoga doma, koliko je ignoriranih poslaničkih pitanja i kolio je, inače, ignorisanja rada ovoga parlamenta od ministara, to pokazuju danas i ove

prazne klupe sa lijeve strane. Umjesto odgovornosti ovome parlamentu, Vijeće ministara i ministri jedinu odgovornost osjećaju prema svojim stranačkim gazzdama. Radi korektnosti, od ove grupe zamjerki Vijeću ministara, ja osobno izuzimam ministra civilnih poslova, gospodina Novića, koji je po ovom pitanju jedina svijetla tačka Vijeća ministara, njegov odnos prema Parlamentu i poslanicima, bar što se mene tiče, može biti primjer kako bi trebalo raditi.

Treća grupa mojih razloga jeste indolentnost i neodgovornost prema budućnosti BiH i prema građanima BiH naspram strateških pitanja za sadašnjost i budućnost BiH. Mislim da je samo vrh ledenog brijege odnos Vijeću ministara prema ovom globalnom problemu koji se zove finansijska kriza i recesija. Nema sedmice a da ministri EU ne raspravljaju o različitim aspektima ovog problema, a mi na našu inicijativu i poticaj ovog doma od Vijeća ministara dobijemo informaciju od nepune tri stranice kao da se radi o nekom lokalnom problemu, problemu neke mjesne zajednice, a ne o jednom ogromnom problemu za BiH i njene građane. Da ne govorimo o tome da Vijeće ministara do sada nije poduzelo niti jedan respektabilniji korak na ublažavanju posljedica krize ili njenom suzbijanju iako finansijska kriza i recesija već uzimaju svoj danak u BiH i bojim se da će ga tek uzimati.

Ovo je samo nekoliko činjenica zbog kojih sam se odlučio da o ovoj tački dnevnog reda uopće govorim a da to ne shvatim kao gubljenje vremena. Na kraju ću ponoviti ono što sam već rekao. Ovaj dom danas nema kapaciteta da izglosa nepovjerenje Vijeću ministara ali sam siguran da će i ova rasprava kod odgovornih ljudi ili kod poštenih ljudi u vladajućoj šestorki izazvati bar malo više odgovornosti i ozbiljnosti, da ne kažem, postiženosti, jer je to jedino što je preostalo iako je i to na vagi i, da budem iskren, bez težine. Ja ću danas podržati izglasavanje nepovjerenja Vijeću ministara jer nemam niti jednog razloga da podržavam ovakav koncept rada i ovoliku dozu nereda, nerada, neodgovornosti i neozbiljnosti koje je Vijeće ministara ispoljilo prema svojim obavezama, prema ovom parlamentu i prema građanima ove zemlje.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Doliću.

Poslovnička intervencija, uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa, ja vjerujem, da bi nastavili ovu raspravu, mi prvo moramo protumačiti odredbe Poslovnika. Naime, član 168. stav (1) glasi: 'Vijeće ministara BiH u Domu predstavlja njegov predsjedavajući ili jedan ili više njegovih članova.' Ovdje, kao što vidimo, nema, mi nismo čuli ko predstavlja Vijeće ministara. Mi tako ne možemo raditi po našem poslovniku. Ja bih zamolio zvanično da znamo da li neko predstavlja Vijeće ministara ili ne predstavlja? Na stranu ta blamaža da trenutno imamo sjednicu i raspravljanju o povjerenju Vijeću ministara, a da nema i premijera i kompletног Vijeća ministara. Pa, to nema nigdje na svijetu da se raspravljaljalo o nekoj vladi, a da u tom trenutku nikoga nema zvanično od ministara iz te vlade. Evo, zaista, ako ne možete odgovor odmah dati, možemo i pauzu zatražiti, ali ovako zaista dalje ne možemo raditi.

NIKO LOZANČIĆ:

Odgovor ste dobili. Imate li prijedlog?

DENIS BEĆIROVIĆ:

U skladu s Poslovnikom mi moramo raditi. Moramo naći nekoga ko će predstavljati Vijeće ministara. Ne, zaista, ne mogu nas ponižavati ovako.

NIKO LOZANČIĆ:

Ja ču vas podsjetiti na jednu situaciju. Na početku mog predsjedavanja ovim domom, kada sam ja napravio pauzu i tražio da članovi Vijeća ministara dođu, nisam baš naišao na vašu podršku tad, moram reći. Neki su to protumačili, vrlo glasno, mojom, kako su rekli, nikotinskom krizom itd. Prema tome, nemam ja problema, ja mogu sjediti ovdje dugo. Imamo stanje kakvo imamo. Svako neka donosi zaključak o tome, ja sam svoj stav tad iznio o neprisustvovanju članova Vijeća ministara na sjednicama Vijeća ministara, i sada mislim isto. Međutim, evo u skladu s Poslovnikom, mi možemo raditi i ako nema prisutnih članova Vijeća ministara, ukoliko Dom drugačije ne zaključi.

Znači, sljedeći. Imate li prijedlog?

DENIS BEĆIROVIĆ:

Moj je prijedlog da napravite neku pauzu koliko procjenujete i da ovdje privedete nekog iz Vijeća ministara da predstavlja Vijeće ministara, šta drugo da radimo.

NIKO LOZANČIĆ:

Znači, ja sam vrlo jasan. Znači, moja procjena je da nastavljamo raditi, ali ako Vi imate prijedlog za pauzu, dajte zahtjev u ime Kluba i ja ču vam dati to.

/zajednička diksusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Nemate prijedlog. Sljedeći je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Zlatko Lagumđija.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja ču vrlo kratko. Valjda ova sva situacija i ovo 'prisustvo' ovdje Savjeta ministara dovoljno govori o načinu na koji oni shvataju ovu inicijativu, odnosno o ozbiljnosti koju su oni poklonili ovoj inicijativi.

Moram reći da nijedan razlog ne postoji za razrješenje Savjeta ministara. Njihov odnos prema ovoj inicijativi je dovoljan razloga. Ja nijednog drugog ne bih iznosio danas, jer su kolege mnogo o tome govorili.

Vidite, ja mislim da ne postoji zaštićenja pozicija ili zaštićenije radno mjesto danas u ovoj zemlji od ministra u Savjetu ministara BiH. Čak i kada se stranke koje podržavaju Savjet ministara ne slažu ni oko čega, slažu se da se ne smije ministar zamijeniti, ni u jednoj mogućoj varijanti. I to smo pokazali nekoliko puta do sada, kad smo imali inicijative o razrješenju ili nepovjerenju pojedinim ministrima.

Mislim da nema smisla ni pokretati više ove inicijative. Ne znam da li bi se uozbiljili ministri da je neko, neki klub od ovih stranaka koje podržavaju Savjet ministara, danas izašao sa prijedlogom za izglasavanje nepovjerenja Savjetu ministara. Nisam siguran da bi i tada ozbiljniji odnos bio, s obzirom da to ne bi bilo dovoljno da se bilo koji ministar razriješi, a imamo slučaj gospodina Alkalaja, kada je SNSD bio na poziciji da gospodin Alkalaj ne treba obavljati taj posao, i on je nastavio sasvim normalno da obavlja taj posao.

Ali, evo, ja će pročitati nekoliko rečenica i time će završiti. Dakle, ne želim govoriti ništa više. Tačka dnevnog reda 'Poslanička pitanja i odgovori' najbolje govori o poziciji Savjeta ministara i u stvari najviše poslaničkih pitanja postavljaju poslanici iz stranaka koje su podržale Savjet ministara. Valjda to dovoljno govori o povjerenju tih stranaka prema ministrima iz drugih stranaka koji se svi zajedno zovu Savjet ministara BiH.

Na plenarnom zasjedanju Evropskog parlamenta u debati povodom usvajanja Rezolucije o BiH gospodin Oli Ren je rekao: 'Sada je krucijalni trenutak za BiH i njene aspiracije za pridruživanje Evropskoj uniji. Potpisivanje Sporazuma i otvaranje dijaloga o liberalizaciji viznog režima predstavljaju značajan korak naprijed i signal građanima BiH da je njihova budućnost u Evropskoj uniji. Evropska unija je bila u stanju parafirati i potpisati Sporazum sa BiH, jer su se lideri držali zajedno i postigli dogovor o reformi policije. Pokazali su kada postoji politička volja da kriza može biti i preovladana. Ali, taj konsenzus je propao, reforme su stopirane. Nacionalistička retorika je faktor pogoršanja, ne postoji zajednička vizija o pitanju približavanja EU i to ozbiljno šteti evropskoj budućnosti BiH. Ne postoji osjećaj hitnosti za rješavanje problema, kao i odgovornosti da se oni prevaziđu. Prilikom posjete BiH izrazio sam svoju zabrinutost Predsjedništvu BiH. BiH mora govoriti jednim glasom. Pitanje popisa stanovništva je vitalno sa aspekta planiranja daljeg ekonomskog razvoja zemlje. Evropska komisija će u svom izvještaju o napretku tražiti da se lideri u BiH opredijele da li će nastaviti s međusobnim svađama ili će ići ka reformama koje vode ka EU. Evropska komisija podržava stav o ostanku OHR-a i da bi došlo do zatvaranja određeni preduslovi moraju biti ispunjeni.'

Mislim da ovih nekoliko rečenica najbolje govore o tome u kakvom je danas stanju politička scena u BiH i koja je uloga Savjeta ministara u čitavoj ovoj priči.

Hvala vam lijepo.

**PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
BERIZ BELKIĆ:**

Poslanik Lagumdžija, a neka se pripremi poslanik Križanović.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Gospodine zamjeniče predsjedavajućeg, meni je žao, što se već vidjelo iz mog obraćanja povodom poslovničke intervencije, što nemamo stav Vijeća ministara, odnosno odgovor Vijeća ministara. Mi imamo upoznavanje nas u pismenoj formi da se Vijeće ministara upoznalo sa tim da postoji inicijativa da se oni smijene. Ja vjerujem da ukoliko danas završimo a, gospodine predsjedavajući, razmislite o tome da mi ovo možda i odgodimo za narednu sjednicu, pa da se ljudi zaista pripreme da dođu, da vidimo gdje smo. Mi smo spremni i na to.

S druge strane, zahvaljujem se gospodinu Sadoviću koji je došao, neću da budem maliciozan, ovdje me nagovaraju da kažem, on izgleda jedini ima problem da bi mogao ne biti više u Vijeću ministara, pa zato čovjek došao, ovi ostali su valjda sigurni da će ostati. Ja želim da iskažem moju podršku njegovom odnosu prema Parlamentu bez obzira na sve i on ima naše povjerenje u mjeri u kojoj imaju i svi ostali zajedno, ni manje ni više. Druga je stvar, što, sasvim prirodno, da mi smo o svome stavu o Vijeću ministara jasno dali glas kad je ovo Vijeće ministara konstruisano i nažalost ništa se u međuvremenu nije desilo što bi nas demantiralo, osim što su neke stvari u međuvremenu dokazane da su naša najgora očekivanja, odnosno strahovi, ispunjeni.

Ja mislim da nisu u pravu moje kolege koji kažu da ovo Vijeće ministara ne drži do nas. Naime, ovo Vijeće ministara drži do nas onoliko koliko mi držimo do sebe. A činjenica je da smo mi sebe doveli u poziciju da razgovaramo i o ovakvim stvarima bez jednog punog kapaciteta Vijeća ministara, u stvari, govori da nisu oni krivi, nego da je do nas. Meni je žao što ako već oni nisu našli za shodno da se očituju nama bilo jednostavnije da su šefovi klubova stranaka ovdje u startu rekli kakvo je brojno stanje što se tiče podrške ovom Vijeću ministara, pa bi stvar bila mnogo jednostavnija.

Kako god mi danas glasali, kako god se ovo danas okončalo, mislim da će to biti objektivno jedno veliko ohrabrenje za sve nas koji želimo da vidimo kako da se izade iz ove krize. Ukoliko ovo Vijeće ministara danas dobije nepovjerenje, dobije većinu, većina se izjasni da treba birati novo vijeće ministara, rekonstruisati, birati, kako god hoćete, to je u našim uslovima potpuno isto, to će biti veliko ohrabrenje, jer postoji jedna kritična masa svijesti da treba ići u nešto novo. Ukoliko vi danas, gospodo iz vladajuće kolkotorke, trojke, četvorke, petorke, šestorke, ipak stanete iza ovog Vijeće ministara, to je također jedno veliko ohrabrenje za nas. To znači da se vlast konsolidovala i da je spremna da ide dalje.

Ja čisto sumnja da će ovo Vijeće ministara danas dobiti negativnu ocjenu jer, da se ne lažemo, davanje negativne ocjene ovom Vijeću ministara je u stvari davanje negativne ocjene i ovom parlamentu. Ovo Vijeće ministara je slika odnosa u ovom parlamentu i vjerujem da ukoliko bi ovo Vijeće ministara danas dobilo negativnu ocjenu da bi to problematiziralo i ovaj parlament u vrlo bliskoj budućnosti, sasvim prirodno, demokratskim sredstvima, u skladu sa Ustavom, zakonom i sve onim što slijedi.

Ono što je evidentno, a to je da ovo Vijeće ministara nema više ni političke snage, da nema snage da se uhvati ukoštac sa ekonomskim problemima i da je generator daljih društvenih raslojavanja i o tome neću posebno govoriti. Volio bih da danas, sa ove sjednice, javnost izade ohrabrena, da ovaj parlament da negativnu ocjenu ovom Vijeću ministara i da se otvori prostor

za jedno novo vijeće ministara ili za bilo što novo. Želim vrlo jasan ovdje da budem, pošto vidim citiraju se neki štampani mediji, ovdje ja želim jasno da kažem, s obzirom da u nekim medijima koje ja baš ne uzimam kao element velikog kredibiliteta kad se obavještava javnost o tome, ali citirali su šefove stranaka, čak i šefove dvije vladajuće stranke.

Želim ovdje u Parlamentu da kažem da sam ja na upite dijela šefova vladajuće koalicije, da li je SDP spremna da participira u podršci novom vijeću ministara, rekonstruisanom Vijeću ministara, ulazak u Vijeće ministara, s obzirom da se u javnosti već pojavljuje i da smo rekli da ćemo podržati manjinske vlade i slično, želim ovdje u Parlamentu da kažem ono što sam rekao i tim ljudima i predstavnicima međunarodne zajednice – SDP neće učestvovati ni u kakvim novim vijećima ministara, ni u kakvima rekonstrukcijama postojećeg stanja, koje bi bili rekonstrukcija personalna, rekonstrukcija stranačka, a ne bi bila rekonstrukcija odnosa u ovoj zemlji. Prije svega jedne spremnosti da se uhvati sa suštinskim pitanjima, a to je pitanje ustavnog popravljanja ove zemlje i onda svega što iza toga slijedi.

Ja znam da me ovo niko nije pitao u ovom parlamentu, ali sam ja dužan to da kažem, jer se u javnosti meni to poručuje preko medija od strana šefova pojedinih vladajućih stranaka. Dakle, SDP je zainteresovan da se ovo Vijeće ministara smjeni i da se napravi novo. Nismo spremni da učestvujemo ni u kakvima rekonstrukcijama i šminkanjem mrtvaca koji se zove postojeća aktuelna vlast u BiH.

I na kraju, gospodine predsjedavajući, ja, samo da nisam to promašio, još jednom pozivam predstavnike vladajućih stranaka da nas samo jasno izvijeste da li oni podržavaju ovo Vijeće ministara ili ne. To bi nam poprilično olakšalo stvar, a mi koji smo se već do sada i prijavili za diskusiju smo manje-više bili savršeno jasni, tim više što ovaj dogovor iz Pruda ovdje, oko kojeg se već okupilo bar šest stranaka, koliko sam vido, među kojima nije SDP, daje ohrabrenje da je možda moguće napraviti neko novo vijeće ministara okupljenog oko Pruda. Jer, tu imate, već su se neke stranke i moje kolege ovdje izjasnile da ovo podržavaju. Pa dajte da se napravi neka hokejaška izmjena ili bilo šta, samo da idemo naprijed. Mi smo protiv ovakvog rješavanja državnih problema, ali smo zato da se pomaknemo iz žabokrečine u kojoj se nalazimo.

O ekonomskim stvarima bilo bi glupo da pričam, jer to ovdje očigledno ne interesuje u ovom Vijeću ministara nikoga, osim ako ekomska pitanja nisu stvar sigurnosne politike, a bogami dотле još nismo dobacili.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Lagumđžiji.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Jozo Križanović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja ne bih želio ništa da ponovim od onoga što su kolege predlagatelji i kolege koji su prije mene govorili, ali bih izvukao iz svega toga jednu konstataciju da nema niti jednog kriterija

po kojem bi Vijeće ministara dobilo pozitivnu ocjenu, pa prema tome ni ja nemam niti jednog razloga da ne bih podržao ovaj prijedlog.

Međutim, zbog ozbiljnosti teme o kojoj razgovaramo, ja bih volio zaista, ovo nije nikakva provokacija, ali volio bih čuti recimo kolege iz parlamentarne većine: imaju li oni možda neke argumente kojima bi osporili ovo do sada što smo čuli? Jer, vidite, o drugim temama kad smo raspravljali, mogli su se ovdje čuti ozbiljne zamjerke na rad pojedinih ministarstava i Vijeća ministara u cjelini. Dakle, i sada je prilika da se iskreno odnosimo prema, prije svega, ozbiljnoj situaciji u kojoj jesmo.

Međutim, kad su me pitali kako će ovo završiti, ja sam rekao, naravno da neće Vijeće ministara dobiti danas nepovjerenje ovog doma, iz prostog razloga što se pokazuje da Vijeće ministara može nastaviti sa svojom starom praksom, dakle neradom i potpunom ignorancijom svega onoga što dolazi iz ovog doma, počevši od zakonskih prijedloga, inicijativa, zaključaka itd. Ja sam vrlo često i formalno, oficijelno dakle, i neformalno u razgovorima govorio da ovaj Zastupnički dom zaista čestito radi, ali da katastrofalno odlučuje. Dakle, imamo mi aktiviteta, ima tu, da kažem, odgovornog odnosa prema izvršavanju zastupničke dužnosti, ali u konačnici odlučivanje ovog doma nije produktivno. Može se Vijeće ministara ponašati kako hoće, a u konačnici Zastupnički dom će uvijek biti bolesno naklon svojoj vlasti. Mislim, to je jedna činjenica oko koje mi trebamo vrlo ozbiljno da razmislimo. I zbog toga ću ja sada prestati govoriti o Vijeću ministara i uputiti nekoliko prijedloga prema nama samima.

Kad se ima sve ovo u vidu, onda se može kazati da je zapravo Vijeće ministara, na neki način, slika ovog Zastupničkog doma. Mi, nažalost, ni o čemu bitnom u BiH ne možemo se usuglasiti, donijeti neke suvisle politike na kojima bi se temeljio i rad Vijeće ministara koji bi nama bio nekakav reper za praćenje kvaliteta rada. I zbog toga se prihvata stihjski rad uz koji, da kažem, veliki kredit EU ... a nerad i zastoj u razvoju BiH pokušava kasnije predstaviti kao uspjeh u približavanju EU, posebno sa stanovišta potpisa Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Vidite, ovo što su neke kolege već rekле, već sam odnos danas Vijeće ministara prema ovome je, ja mislim, jedan primjer bez presedana u jednoj demokratskoj praksi. Ovo zaista više ne zaslužuje nikakav daljnji komentar.

Ja bih sada završio na sljedeći način. Ovaj prijedlog je ozbiljno upozorenje, ali je u suštini zapravo signal za ozbiljno preispitivanje suštinske pozicije Parlamentarne skupštine BiH, posebno Zastupničkog doma. I rekao bih da je ovo i šansa za Zastupnički dom. Mi ćemo u konačnici kao Parlament snositi sve grijeha za stanje u BiH, posebno kada nas Vijeće ministara drži ovakvim taocima.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Križanoviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Kolegice i kolege poslanici, predstavnici Savjeta ministara, nevladinih organizacija, sredstava informisanja, međunarodne zajednice i ostali gosti, evo vidite, kada je na dnevnom redu ovakva ozbiljna tačka, i to prijedlog da se raspravlja o nepovjerenju Savjeta ministara BiH, trebalo bi da bude, evo da kažem, politička i svaka druga uzbuna u državi i da to bude top tema dana. Međutim, s obzirom da kod nas ništa nije normalno kao u normalnim i demokratskim razvijenim državama, tako to i nema nikakvog značaja. Naš Savjet ministara može da se pohvali da je najsigurnije Vijeće ministara, Savjet ministara ili vlada u svijetu. Ne postoji sigurno nigdje primjer u svijetu da je ovakva tačka dnevnog reda na ovom parlamentu koji bira Vijeće ministara, a da oni nisu svi tu, da im svi pomoćnici nisu u hodniku, svi sekretari negdje na stepenicama i da pomno prate šta će se desiti.

Međutim, pošto oni znaju da od ovoga nema ništa, oni to ignoriraju i, evo po prisustvu Skupštini po ovoj tačci dnevnog reda, vidi se koji je to odnos i da oni to znaju da ovaj parlament nema teorije da bilo kakvu danas ni inicijativu, a kamoli napravi potez o podršci smjene Savjeta ministara. Zato i jeste to tako ponašanje, ali to nije do njih. Neko je to rekao nije do njih, a ja im kažem svaka im čast. Po meni je to najsigurnija i najuspješnija, po ovim pitanjima, vlada na svijetu i to je takav odnos snaga.

Danas je ovdje najgore poslanicima iz skupštinske većine tzv., što gospodin Lijanović kaže vladajuće šestorke, jer ljudi i ne znaju šta bi sad radili. Najradije bi da ih nema ovdje. To je moje mišljenje. Niti mogu podržati tu inicijativu, a u duši misle da to tako treba, niti mogu braniti Savjet ministara, jer vidi sav svijet da ne treba ih braniti. Znači, ne mogu vikati da je nešto bijelo što je crno. Ali stav je takav njihovih političara, šefova, da ovo Vijeće ministara za sada treba da dobije prođu ovako kako jeste i da ovo danas što mi pričamo bude gubljenje vremena i, pod navodnicima, šuplja priča. Jer, ja sam razgovarao sa pojedinim kolegama iz pozicije, kaže, moje mišljenje je takvo, ali nemoj me dalje ništa pitati, najvjerovaltije da ću čutati i s njim sam razgovarao, za sada čuti, možda će se poslije javiti, pa ću onda da vidim.

Ako skupštinskoj većini ovakav Savjet ministara odgovara, odgovara i nama iz opozicije, odnosno barem meni i mojim kolegama, odnosno mojim kolegama i meni odgovara, zato što će ono vama najviše štete donijeti, jer kad se budu sumirali rezultati Savjeta ministara, onda ćemo mi imati materijala još više da pričamo nego što ćemo danas da pričamo.

Evo, vidi se koliko Savjet ministara ima respeksa prema ovom parlamentu i koliko je siguran u ovo što sam ja maloprije pričao – i u današnjem 'prisustvu'. Da su imalo i iole sigurni da bi mogla biti u pitanju današnja ova diskusija, da bi mogla makar zaslužiti neku medijsku pažnju itd., vjerovatno bi bilo ovdje njih mnogo više. Evo, i u ovom prisustvu njihovom ovdje vidi se da nisu oni jedinstveni i da imaju različite stavove, da nemaju svoja pravila igre, jer imamo jednog ministra prisutnog, a ostale nemamo. Da je kompaktan Savjet ministara, bili bi ili svi prisutni, ili ne bi niko bio prisutan, jer oni bi zauzeli svoj zvaničan stav i rekli bi: idemo svi ili ne ide niko ili idu oni koga mi delegiramo ispred Savjeta ministara.

Nije dobro da se o Savjetu ministara raspravlja mimo ovoga parlamenta po kojekakvim zvaničnim i nezvaničnim sastancima, uglavnom nezvaničnim, da se smjenjuju preko sredstava

informisanja, a da se to na Skupštini ne radi, da se o tome na Skupštini ne razgovara i da se na Skupštini i ne vrše izmjene ili rekonstrukcije Savjeta ministara ukoliko je to potrebno.

Zašto ja mislim da ovaj Savjet ministara ne može da funkcioniše? Evo vidite da je rijetkost u štampi naći, iako je većina, evo da kažem, neću reći samo štampi nego sredstava informisanja, naklonjeno Savjetu ministara i skupštinskoj većini, pozitivan natpis o radu Savjeta ministara i uglavnom se tu može vidjeti da ima određenih problema. Može se vidjeti iz određenih priča, određenih informacija, padanja zakona, itd. da ima određenih problema. A ja na to još dodajem i to da kada smo imali novi izbor Savjeta ministara nakon ostavke predsjedavajućeg i pada vlade te, kada smo birali, ponovo izabrali smo do zareza isti sastav Savjeta ministara. Onaj nam nije valjao, podnijeli su ostavke, javno su istupali da ne mogu raditi zajedno u jednom timu. Odmah poslije toga, kada se malo stišala situacija, isti je prijedlog i kao mogu raditi zajedno. Ja sam i tada pitao neke ljudi, evo ja ču sada reći, pošto je predsjedavajući Savjeta ministara kormilar svega ovoga, da li bi on volio da je u mogućnosti da nekoga od članova Savjeta ministara ili ministara izostavi imenom i prezimenom, a da dođe neko drugi, nema veze iz iste stranke, iz iste političke opcije itd. jer je izjavljivao prije toga da ne može raditi sa pojedinim ljudima, odnosno sa pojedinim ministrima. Ne zato što su oni loši ljudi, nego zato što im se koncepcija ne poklapa. I tada je zvanično rekao da bi volio, ali da nije u mogućnosti da to bira, je li. Naravno, njemu je politika naturila ova imena koja je on dobio.

Ja mislim da danas, vjerovatno, Savjet ministara neće dobiti nikakav minis na ovoj skupštini, jer nema za to dovoljno većine. Opozicija je uglavnom, evo, vidim do sada javljala se i pričala o ovoj tačci dnevnog reda. Meni je žao što je uopšte rasprava o dnevnom redu, jer ja nisam sretan ako se na ovakav način kritikuje Savjet ministara ili vlada jedne države. To je svima nama minus. Ali bolje je i kritikovati da bi se on popravio ako je to moguće. Međutim, mi smo imali često puta razgovore na ovu temu i ja ne vidim uopšte pomaka u njihovom odnosu, njihovom radu. A ne znam da li to može neko drugi da mi to demantuje i da mi dokaže da ima, i mislim da će to tako i ostati do kraja ovog mandata ili, eventualno, do nekakvih promjena odnosa snaga u skupštinskoj većini ili nečega drugog.

Ja lično ne mogu da ne podržim ovu inicijativu iz svega ovoga što sam rekao. Ne zbog toga što ja imam bilo šta protiv bilo koga od ovih ljudi koji rade ovaj posao, koji su imenovani za ministre i predsjedavajućeg Savjeta ministara, ali imam primjedbe na rezultate koji su do sada proistekli iz njihovog rada, odnosno na sve one nesuglasice među njima koje su evidentne, koje su javne. Molim vas lijepo, u štampi pročitamo da predsjedavajući Savjeta ministara je zaobiđen po nekim informacijama, veoma bitnim, da predsjedavajući ministara i određeni broj ministara ne komuniciraju po svim pitanjima itd., itd. Da to niko ne demantuje, da ne kaže nije tačno, mi komuniciramo i radimo, mi smo tim, ako grijemo svi grijemo itd. Toga nema. Iz toga je vidljivo da ipak ovaj Savjet ministara ne može da zadovolji onome odgovoru koji bi trebao biti ispred njih. A isto tako ništa manja kritika nije ni nama, Parlamentu, jer mi bi to stanje mogli promijeniti danas u roku od pola sata. Samo jednom odlukom koja bi nagovijestila da će se ozbiljnije razgovarati o rekonstrukciji ili smjeni Savjeta ministara, samo nagovještajem. Eto, vidjećete, ove klupe će tamo biti za sljedeću sjednicu tjesne, biće ih više nego što ima mjesta, doći će, ali će onda shvatiti da ih pozicija, koja može da ih bira, odnosno očuva ili ne očuva, pod navodnicima, je zainteresovana da se tamo nešto promijeni i onda bi se oni itekako zamislili i možda bi nešto u svom odnosu i svom radu mijenjali.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Okoliću.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Evo, mi smo se danas bili pripremili da ozbiljno, argumentima, govorimo o dosadašnjem radu Vijeća ministara, po principu obećano – realizirano. Međutim, to je apsolutno danas nemoguće u ovakvoj atmosferi raditi, s obzirom da nema ni premijera ni 90% ministara, tako da zaista bilo bi suvišno bilo šta govoriti i o tome i o ciljevima koji su zacrtani prije dvije godine, a da ne govorim o tome da pričamo kakav je imidž BiH, kakva je percepcija za investitore, koje su glavne prepreke za ulaganje u BiH, šta učiniti da to bude bolje u narednom periodu itd.

Kako taj dio diskusije, glavni, preskačem, ja samo želim reći još nekoliko riječi. Sasvim sigurno je da je ovo presedan u parlamentarnom životu, vjerovatno presedan da se govorи o nepovjerenju neke vlade, a da pri tome nema premijera i gotovo kompletne vlade. Ovo nije samo nepoštivanje Vijeća ministara prema opozicionim predlagajućima ove tačke, već i prema cijelom Parlamentu BiH. Nije nikakva tajna – to se slažu, što javno što tajno, i iz opozicije i pozicije – da je ovo jedno od najlošijih Vijeća ministara koje je ova zemlja do sada uopće imala.

I ovdje danas nije na potezu opozicija, danas je na potezu parlamentarna većina. Ovdje treba postaviti pitanje, kad je već Vijeće ministara takvo kakvo jeste, čije je ovo Vijeće ministara. Treba postaviti otvoreno pitanje ima li neke razlike između šest parlamentarnih stranaka vladajućih u Vijeću ministara i tih šest stranaka parlamentarnih vladajućih u ovom parlamentu? Kakva je razlika između tih šest u Vijeću ministara i ovih šest stranaka ovdje u Parlamentu? Na to pitanje bi ova zemlja trebala napokon dobiti odgovor. Ako ima razlike i ako ovih šest stranaka u Parlamentu ne slažu se sa onim šta rade njihove kolege u Vijeću ministara, onda sasvim sigurno danas ovo Vijeće ministara treba da bude oboren, odnosno da mu bude izglasano nepovjerenje.

I naravno, evo kao što vidite kakva je atmosfera u dosadašnjem toku rasprave, vi možete ovdje pet dana govoriti o Vijeću ministara. Pola je poslanika vladajućih stranaka izašlo, ovih pola također nema namjeru da odgovara. Iz Vijeća ministara svakako niko ne želi ni o čemu da govorи, i to je takva atmosfera. Ali, hajde da počnemo da govorimo na drugačiji način. Da ne govorimo terminom Vijeće ministara, već da kažemo, i nek to mediji prenesu, Vijeće ministara jest jednako SNSD, SDA, Stranka za BiH, HDZ, HDZ 1990. i PDP. E, sad ćete čuti odmah milion replika i to odmah ne slažu se kad kažete da je to Vijeće ministara, jer ćete odmah čuti obrazloženje tipa: naši su dobri u Vijeću ministara ali ovi drugi ministri ne valjaju. I tako svaki od njih šest kaže: ovaj naš je dobar, ali oni nešto kao koče itd.

Dakle, ovdje treba konstatovati šta je Vijeće ministara! Vijeće ministara jest jednako ovih šest stranaka. Ovo je zajednički neuspјeh ovih šest stranaka. Koliki je udio u tom neuspјehu pojedinačno svake od tih šest stranaka, moglo bi se raspravljati o tome, ali definitivno se mora reći i to treba ljudima u ovoj zemlji reći da je ovo neuspјeh tih šest stranaka, a ne samo više praviti maglu pa spominjati Vijeće ministara, a pod tim se ne zna suština ko je to odgovaran za ovo što danas imamo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bećiroviću.
Replika, uvaženi zastupnik Jerko Ivanković.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Ja želim replicirati onima koji su tvrdili da neće danas biti izglasano nepovjerenje Vijeću ministara, jer očito ova šutnja vladajuće šestorke znači odobravanje ovih svih naših diskusija. Ali, ako se ove diskusije odobravaju, onda ja vjerujem da će i prilikom glasanja ne dozvoliti da u biti još jedanput podrže sve ovo što smo mi iznijeli.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ivankoviću.
Nema više prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na četvrtu točku dnevnog reda:

Ad. 4. Razmatranje Rezolucije Evropskog parlamenta o Bosni i Hercegovini, usvojenoj na plenarnoj sjednici 23. 10. 2008. godine u Strazburu, (prijedlog zastupnika Denisa Bećirovića sa 40. sjednice Doma, održane 19.11.2008. godine)

NIKO LOZANČIĆ:

Podsjećam, ovu smo točku uvrstili u dnevni red na inicijativu uvaženog zastupnika Bećirovića, iznesenu na 40. sjednici. Uz prijedlog, uvaženi zastupnik je dostavio tekst Rezolucije koji ste vi dobili.

Otvaram raspravu.
Uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Evo, kao predлагаč predlažem ako je moguće da usvojimo zaključak da ovu tačku dnevnog reda odgodimo do trenutka kad tu bude Vijeće ministara, jer vjerujem da ćete se složiti da je potpuno zaista deplasirano pričati o ovim stvarima bez Vijeća ministara. Čak i ona posljednja slamka nade i povezivanje iz Parlamenta i Vijeća ministara, gospodin Sadović, i on je čak napustio u ovom trenutku Parlament, tako da više nemamo ni poslednju nadu, nijednog čovjeka u Parlamentu.

Stoga, zaista ako je moguće da dođemo do tog zaključka, a ako nije moguće, ja bih nastavio dalje da obrazlažem ovu tačku dnevnog reda, gospodine predsjedavajući.

NIKO LOZANČIĆ:
Samo nastavite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Znači, ipak da raspravljamo bez njih. Pa evo, ja zaista ču skratiti čitavu priču, neću ništa od ovoga što sam mislio da govorim pod ovom tačkom dnevnog reda. Problem BiH jeste problem što ne realizira svoje obaveze proistekle iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i, u najkraćem, želim reći da je vrijeme da ovaj parlament počne raspravljati i provoditi ono što dolazi od strane Evropskog parlamenta, Vijeća Evrope, itd., a pogotovo ono što je vezano za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, koji više nije pitanje hoćemo li ili nećemo. To smo potpisali, usvojili i to je sada obaveza ove države.

Ako pogledate sadržinu ove Rezolucije Evropskog parlamenta, vi ćete vidjeti šta, pored ostalog, u njoj stoji. Traži se da se ojačaju administrativni kapaciteti BiH. Poziva se Parlamentarna skupština BiH da nadgleda sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Dakle, to je direktno naša obaveza o kojoj mi možemo i sami da raspravljamo i da vidimo kako ćemo tu stvar uozbiljiti.

Vrlo jasno se u Rezoluciji Evropskog parlamenta govorи da treba prekinuti sa bosanskohercegovačkom praksom obrazovnog aparthejda koja je prisutna na velikom dijelu BiH. Izražava se zabrinutost u vezi povratka izbjeglih i raseljenih lica, citiram, 'u Posavini i RS-u', pa evo do netolerantne klime itd. Tačka 27. Rezolucije doslovce kaže: 'Izražava se zabrinutost zbog klime zastrašivanja medija.' Ljudi, kada su usvajali ovu rezoluciju, vjerovatno su usvajali na bazi nekih činjenica i informacija. Zašto smo dozvolili da budemo možda jedina zemlja u Evropi u kojoj se konstatiuje da imamo zastrašivanje medija? Ko to radi, zašto to radi? Ko su odgovorni za ovako negativne ocjene o BiH? O tome treba zaista početi ozbiljno govoriti.

No, da ne bi dalje, ja predlažem jedan zaključak, gospodine predsjedavajući, da, kako nema Vijeća ministara, da mi danas ovdje doneсemo zaključak: da zadužimo Vijeće ministara BiH da u roku od 30 dana dostavi plan mjera za realizaciju obaveza proisteklih iz Rezolucije Evropskog parlamenta, sa tačnim rokovima i nosiocima posla.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Molim Vas samo da u pisanoj formi dostavite ovaj prijedlog zaključka.
Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Lazar Prodanović; greška znači! Dobro, sljedeći je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se.
Ja samo nekoliko stvari koje se tiču tehničke naravi, kad je u pitanju ova rezolucija. Dakle, nama je ovdje ministar vanjskih poslova Sven Alkalaj 27.10. poslao jedno pismo u kojem govorи, i on naziva, vjerovatno Ministarstvo vanjskih poslova, on naziva ovu rezoluciju kao

'Rezolucija o BiH', a vjerovatno se odnosi na ovu drugu rezoluciju, jer Evropski parlament je usvojio dvije rezolucije. Prva, ova legistativna rezolucija o prijedlogu za odluku Vijeća i Komisije za zaključivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i BiH, s druge strane.

A ima ova druga rezolucija koja nosi naslov Rezolucija Evropskog parlamenta za uključivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država i članica, s jedne strane i BiH, s druge strane. Vjerovatno se ova druga rezolucija, po ovim, koliko smo mogli vidjeti iz ovih dopisa, radi se o kao nekom skraćenom nazivu, naziv rezolucije, a nosi naziv kao 'Rezolucija o BiH'. I on kaže u ovom pismu od 27.10. da ćemo tekst, misleći vjerovatno na ovu drugu rezoluciju, usvojena je Rezolucija o BiH, ćemo dobiti, dostaviti ćemo po prijemu prečišćenog teksta iz misije BiH pri odlasku u Uniju u Briselu. A odmah 28.10. nam dostavlja ovo pismo u kojem govori da su usvojene dvije rezolucije itd.

Vjerovatno se iz ovoga svega može zaključiti da se ova druga rezolucija o BiH, koju je predložila Doris Pak, radi se o Rezoluciji o BiH. Naravno, u svemu tome, zaista bi bilo dobro kad bi mi dobili prečišćeni tekst ove rezolucije, jer zaista ovdje u mnogim ovim stvarima ima mnogo stavova koji se ponavljaju. Pa npr., da ne ulazimo u širu elaboraciju, kad je u pitanju jedan od stavova o cvjetanju, o tome kako će nakon potpisivanja Sporazuma za stabilizaciju i pridruživanje, evo pod b) npr. u ovoj rezoluciji kaže: 'Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju može pomoći bosanskohercegovačkoj privredi da procvjeta.' S obzirom da isti izaziva odredbe ... ... kojima je zemlja obavezna, liberalizira svoje tržište, pozivaju se na konkurentno poslovanje itd. A ovamo pod 4. isto se govori o tome, pa kaže se: 'Smatra se da Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju ima potencijale da pomogne privredi BiH da procvjeta, s obzirom na isti sadržaj ... kojima je zemlja združena da liberalizira svoje tržište.'

Ima tu mnogo stvari koje se ponavljaju. Bilo bi dobro da mi imamo neki prečišćeni tekst ove rezolucije i da na takav način imamo jedan tu svoj odgovarajući odnos. Naravno, ima ovdje i nekih, po mom mišljenju, dosta proizvoljnih ocjena, procjena, analiza. Kao npr. pod h), kaže: 'Potrebno je više truda za prevazilaženje podjela po etničkoj liniji i kretanja prema stvarnom pomirenju između strana.' Pa pod i) kaže: 'BiH još uvijek po mnogim područjima je zemlja podijeljena po etničkim linijama, što predstavlja ... informacija.' Mislim da su ove stvari prilično ovako oštro postavljene, kvalifikovane. Nismo mi baš toliko društvo podijeljeno po etničkim linijama, koliko smo podijeljeni po tim entitetskim linijama itd.

I mnoge stvari, ja bih želio da zaista, kad je u pitanju kvalifikacija određenih stvari, u ranijem jednom pismu Oli Ren govori, jednu sedmicu govorimo, kvalificiramo ovu retoriku govoreći kako se radi o zapaljivoj retorici, da bi druge sedmice govorili kako se radi o nacionalističkoj retorici. Da li zaista tu predstavnici međunrodne zajednice treba da imaju jednakе standarde kad se pita, između ostalog, i ta retorika. Na kraju krajeva, dakle mislim da bi bilo dobro da mi imamo ..., imam dojam da mi nemamo prečišćeni tekst ove rezolucije, i da to dobijemo, pa onda da imamo jedan kvalitetan odnos prema ovome.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Kadriću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Raguž, pa onda neka se pripremi uvaženi zastupnik Bešlagić.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Evo, mi zastupnici, bar ja, koji čine ovaj sastav parlamentarne većine jesmo očutili ovu prethodnu točku. Ja sam osobno očutio da bi se koncentrirao na ovu.

Evo odgovor Denisu Bećiroviću i prerano je interpretirao stajališta stranaka i klubova vezano za Vijeće ministara i jednu odbrambenu poziciju koju ja uopće niti sam mislio zauzimati prema radu Vijeća ministara. I evo uvaženi gospodin Lijanović je rekao da ta neizvjesnost trajat će do glasovanja. Pa evo, tako da zadržimo tu mogućnost.

Ali, ova tema je zaista ozbiljna i bio sam sklon podržati prijedlog da ne raspravljamo bez Vijeća ministara o ovoj točci, iako postoji raspoloženje baš da na ovoj točci testiramo odgovornost Vijeća ministara, zato što imamo dokument najveće zakonodavne europske institucije, Europskog parlamenta koji friško, znači prije mjesec dana, nakon ozbiljne i temeljite rasprave, a ko je imao prigodu vidjeti stenograme sa rasprave i poziciju po strankama u Europskom parlamentu, poziciju po zemljama, da vidite s kojom ozbiljnošću ljudi u Europi raspravljaju o nama. I nemojmo to potcjenvivati.

Drugo, ovdje u uvodu imamo podsjetnik tog europskog puta ove zemlje od Solunske agende, znači kad je definirano da zemlje Zapadnog Balkana imaju jasnou europsku perspektivu, to je bilo 2003., pa do odluke Vijeća ministara EU da otvorí pregovore sa BiH 2005. i ovu kronologiju, pa sve do Mape puta za liberalizaciju režima. Mi objektivno vidimo da u tom hodogramu BiH se zaista kreće puževim koracima i da za to više nema opravdanja i da se mora redefinirati vlastita bosanskohercegovačka institucionalna strategija ovog puta i zato bi se trebali svi skupa ozbiljno ovdje pripremiti. I moj prijedlog će biti na tragu točke 7. Rezolucije koja poziva Parlament BiH da u bliskoj suradnji sa parlamentima entiteta prati implementaciju. Znači, imamo također svoju obvezu po ovoj deklaraciji da jednom mjesечно pratimo i da jednom mjesечно bude na dnevnom redu praćenje realizacije političkih i svih drugih prioriteta iz ove deklaracije i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i da se na tom tragu, ne praveći razliku između pozicije i oporbe, zaista međusobno provjerimo koliko realiziramo od ovih prioriteta.

Koliko je ovo važan dokument, koliko je ovo sveobuhvatan dokument, to su sve njegove retoričke manjkavosti, ovo što je gospodin Kadrić govorio, ja se mogu složiti da su neke ocjene, možda, ili nisu dovoljno dobro iznijansirane, govor o tome činjenica dakle da ukazuje na sva važna pitanja gospodarske situacije u BiH: od odnosa sa EU, ukidanja svih kvantitativnih restrikcija, dogovorenih rasporeda, pojednostavi protok robe, da se iscrpni pregled svih shema pomoći cijeloj zemlji napravi, da sve sheme pomoći usklade sa EU zakonodavstvom i da uspostavimo nezavisni organ za državnu pomoć. I niz drugih takvih stvari koje su zaista krucijalne, i ovdje nema opravdanja da nemamo strategiju koju promovira Vijeće ministara i da Vijeće ministara bude lokomotiva, ono što sam jednom već govorio, jer tu, pogledajte sve zemlje u tranziciji, sve zemlje koje su provele ovu europsku agendu imale su u vladama to kao vrhunski prioritet i imale su podršku javnosti da ostvare ove ciljeve i ostvarivanje ovih ciljeva uopće nije jednostavan posao.

Ja će ilustrirati samo jednom situacijom koliko smo mi daleko od realizacije europskih prioriteta i sadržaja ove deklaracije. I to pokazuje koliko još uvijek mi igramo sa figama u džepu kad je u pitanju Europa i kako mi tumačimo europske standarde i europske zahtjeve ovdje. Pa će vas podsjetiti ovdje na ovaj dio koji se odnosi na povratak, ispričavam se, naći će ga ja, mislim, brzo, gdje se daju podaci da je i dalje 125.000 ljudi registrirano kao interno raseljena lica, od kojih prema vlasti BiH, odnosno Vijeću ministara, njih još uvijek 8.000 živi u kolektivnim centrima, jer u njihovim mjestima rođenja nema niti adekvatnog smještaja, infrastrukture i svega ostalog, da su ... snažno radili na tome da se situacija učini koliko-toliko podnošljivom. Da u ovom trenutku postoji 45.000 ljudi, po meni je to obitelji, ovo je krivo prevedeno, zato ispravljam ovo, 45.000 obitelji koje su zvanično registrirane kao lica koja žele povratak, kojima je potrebna pomoć za povratak, a da imamo činjenicu da nam se poziva na provođenje pet plus dva prioriteta za tranziciju OHR-a, sa popisom pučanstva, pa da, evo vidimo u proračunu koji ova zemlja treba da donese, predviđa se 300.000 maraka za to.

Ja mislim da ćemo mi doći vrlo brzo pred zid, gdje nećemo više moći prebacivati lopticu i odgovornost na bilo koga i u tom smislu moj prijedlog koji će dostaviti u pismenoj formi jeste da je ovo jedno od najvažnijih pitanja za rad Parlamenta, odnosno nas kao zastupnika u Zastupničkom domu i da mi uvedemo obvezno jednom mjesečno uvid u stanje europskog puta BiH i realiziranje Akcijskog plana vezano za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, ali ovdje izlaze i dolaze i traži se od nas i druga važna pitanja koja nisu samo predmet Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Zato nisam danas da forsiramo samo formalnu raspravu, izuzetak rasprave po ovom pitanju, nego da prepoznamo i da ovim putem, na neki način, nagovijestimo jedan čvršći pristup prema Vijeću ministara, kao u stvari najvažnijoj instituciji koja bi trebala educirati ove procese i da od tog će ovisiti odnos ovog doma, a ne o tome je li neko čini sastavni dio formalno ove šestorke ili ne čini.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ragužu.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Bešlagić, a neka se pripremi uvažena zastupnica Milica Marković.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane koleginice i kolege, poštovani gosti, mislim da prethodna dva diskutanta su ukazala na problem što mi, kao Parlament, treba da raspravljamo ali je nažalost nemogućnost naše rasprave u tome što Vijeće ministara nije nikada podnijelo nikakvu informaciju o kojoj bi se mi mogli opredijeliti i mislim da je ovo postavljeno pitanje i stavljanje na dnevni red, ja bih rekao, vrlo, vrlo bitno, kao što je rekao gospodin Raguž.

Iz ovih razloga, ja mislim da je ovde decidno da se ovde radi o Rezoluciji Evropskog parlamenta od 23. oktobra. Da li je ona lektorisana ili nije lektorisana? U suštini, ona sadrži to što sadrži. Slažem se da se treba lektorisati i mislim da je prijedlog koji je dat ovde od oba moja

prethodnika da se Vijeće ministara obavezuje da naprav izvještaj o ovom planu za mjesec dana a da nakon toga, 15 dana, ja bih prihvatio Ragužov prijedlog, nakon toga da svaki mjesec dana po takvom jednom terminskom planu raspravljamo sa slobodnim pravom kritike i Vijeća ministara i nas parlamentaraca, ako ne budemo radili. I evo jedan od najkonstruktivnijih razloga, jer bi tada mogli realno otvoriti raspravu ali i insistirati na tome da ovde mora biti prisutno Vijeće ministara, da li obnovljeno, neobnovljeno, nije bitno, ne ulazeći u prethodnu tačku.

Zato bih zamolio da stvarno u ovom smislu, ovo što se diskutovalo je veoma malo u odnosu na ono što bi se trebalo diskutovati. I zbog toga podržavam ovaj prijedlog koji je dat, s tim što ga treba možda ujediniti u to da Vijeće ministara mora ovaj naš zahtjev da uradi za mjesec dana i da nakon toga otvorimo zajedničku raspravu koja bi se, ja bih rekao, ponavljava, evo, ako se uzme da je svaki mjesec, ako smatramo da je to vrlo bitno, ili neki drugi termin koji bi se mogao dogovoriti ali kao nešto što je obavezno za ovaj parlament.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bešlagiću.

Sljedeća je uvažena zastupnica Milica Marković, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Halid Genjac.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Javila sam se za riječ da bih prokomentarisala, potruđući se što kraće, ovu Rezoluciju Evropskog parlamenta, zato što smatram da je ovo vrlo ozbiljan dokument o kojem treba da razmišljamo, i ne samo da razmišljamo nego i da vidimo šta je na nama da uradimo, kako Parlament tako i Vijeće ministara i tako i sve druge relevantne institucije u BiH koje mogu dati svoj doprinos u realizaciji određenih obaveza koje BiH evidentno ima na putu evroatlantskih integracija.

Što se tiče same Rezolucije, možda je i diskutabilno da li mi možemo danas ovdje išta dodati ili oduzeti. Ja mislim da ne možemo ni dodati ni oduzeti, jer je to zadat dokument. Ali kada bismo imali tu mogućnost, smatram da bi bilo mjesta i jednom i drugom, prije svega, zbog toga ... što je ovde dato nekoliko, prije svega, terminoloških propusta, odnosno grešaka u smislu da se recimo u tački 31. visoki predstavnik, za koga svi znamo da je i visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU, ovde se on poziva samo kao specijalni predstavnik EU, što kada on definitivno bude u BiH, onda će to biti jedna nova situacija u BiH, a ne ona koju sad imamo. Ili recimo u tački 40. govorи se о 'Vladi BiH', a znamo da je to Vijeće ministara, što terminološki ali i suštinski ima bitnu razliku. Postoje bitne razlike između tih termina.

Ono što se nameće kao dvije osnovne i najkrupnije konstatacije, što iz stenograma koji smo dobili po diskusijama pojedinih poslanika ... nazovimo to određenih zaključaka iz ove rezolucije jeste dvije stvari koje EU, odnosno Evropski parlament očekuje od BiH da uradi i da izvrši, a to je, prva stvar – eliminacija korupcije, organizovanog kriminala u BiH i, druga stvar – su ustavne reforme. I prema sadržaju ove rezolucije jasno je da su to dvije prve i osnovne stvari

koje oni očekuju od BiH da uradi, naravno, paralelno ili odmah nakon toga da pristupi izvršavanju ostalih obaveza koje se njoj postavljaju kao potencijalnom kandidatu za EU.

Ono što mislim da bismo trebali mi kao poslanici ali, rekla sam, i Vijeće ministara da razmotrimo kao posebne tačke, odnosno kao posebne zadatke iz ove rezolucije, jeste recimo pitanje povratka koje se ovdje evidentno u tački 15. navodi kao loš primjer povratka u Posavinu u RS, ali se pri tom zanemaruje da je povratak još uvijek sporna kategorija u cijeloj BiH. Dakle, ne samo u jednom entitetu nego i u drugom entitetu, na cijeloj teritoriji BiH, pa čitajući ovaj dio Rezolucije čovjek se prosto pita da li im je iko rekao ili da li su dobili od bilo koga izvještaj u ovoj zemlji da recimo evo u ovom gradu, u Sarajevu, nedostaje 150 hiljada Srba koji su živjeli u ovom gradu '90., a sad ih ima negdje oko 10 hiljada. I ne uvažavajući tu činjenicu, konstatiše se da vlast u RS-u nije dovoljno učinila da bi se određen broj povratnika koji su aplicirali da se vrate da je učinila da se to uradi a u kontekstu toga možemo isto tako postaviti pitanje da li su vlasti u Federaciji učinile dovoljno da se izvrši povratak ljudi koji su odavde otisli, prisilno otjerani, prognani ili već na koji način, na isti onaj način što se dešavalo i ljudima u RS-u.

U tom kontekstu bih nadovezala i ovdje isticanje potrebe da se rješavaju pitanja nestalih osoba i odštete njihovim porodicama, te pozdravlja u tom smislu rad Međunarodne komisije za nestale osobe – Institut BiH. Ja smatram da i mi kao Parlament i Vijeće ministara ne možemo biti zadovoljni radom Instituta BiH iz mnogo razloga. Iz činjenice da se nisu izvršile, da kažem, uravnoteženo i ravnomjerno određene obaveze i zadaci koje je imao Institut, kako u smislu traženja nestalih osoba u jednom dijelu, tako isto i u drugom dijelu BiH i znam da je mnogo porodica iz RS-a nezadovoljno itekako radom Instituta.

Neko je ovdje pomenuo prethodno da se napominje zastrašivanje medija, ne znam, ljudskih prava, civilnog društva i ostalo. Mislim da je to poprilično paušalna ocjena u ovoj rezoluciji zato što ponekad se u određenim pa evo i ovim dokumentima čini da pojedine evropske institucije posmatraju BiH kao dijete koje treba posebno disciplinovati ako želi da ide i dođe to tog cilja da uđe u EU. Ja se pitam i mislim da se i drugi građani pitanju da li je dopustivo da mediji u Njemačkoj, u Francuskoj, u drugim zemljama EU govore o političarima, o istaknutim ličnostima koje vrše javnu dužnost na osnovu kredibiliteta koje imaju od glasača, da govore i da minimiziraju njihovu ulogu i značaj u društvu, tako kako to čine. Ja ne kažem da oni ne kritikuju, da ne ukazuju na njihove loše postupke, eventualno loše postupke i neostvareni učinak koji se od tih političara i funkcionera u tim zemljama očekuje, ali sigurno to ne znači pljuvanje i omalovažavanje ljudi koji se nalaze na istaknutim državnim funkcijama u tim zemljama. Zato mislim da je ovo paušalna ocjena i da bi moralo biti više takta, odnosno, prije svega, poznавanje činjenica i situacije u BiH da bi se jedna ovakva konstatacija iznijela.

I evo, na kraju da kažem da se ovdje u tački 39. kaže da podsjeća predstavnike međunarodne zajednice da su njihovi sugovornici, tako se kaže ovdje, u BiH institucije te zemlje, a ne vode vodećih političkih partija u ovoj zemlji, što je po meni apsurdno, zato što, a kasnije smo vidjeli u stenogramu gdje i Oli Ren i neki drugi evropski parlamentarci upravo ukazuju na potrebu da se vrši komunikacija, odnosno da se put BiH trasira na osnovu razgovora, konsultacija i rada sa političarima i njihovim liderima.

Ja samo postavljam jedno pitanje. Da li je moguće komunicirati sa Predstavničkim domom ovde, dakle sa poslanicima SNSD-a a da pri tom ne podrazumijevate predsjednika te

partije ili sa poslanicima neke druge partije, a da ne podrazumijevate predsjednika te partije u toj priči koja je sveobuhvatna i koja je vrlo kompleksna i široka.

Zato smatram da, na kraju da kažem, iz ove rezolucije proizilazi da mi imamo mnogo posla i zadataka i podržavam onaj predlog da bi bilo korisno i dobro da u svođenju nekih zaključaka i postavljanju određenih obaveza, isto tako i rokova, da imamo prisutne ministre i da imamo predsjedavajućeg Vijeća ministara i da im naravno zadamo rok do koga bi oni postavili strategiju kako će izvršavati i obavljati ove zadatke koji se očekuju.

I na kraju samo još jednu rečenicu da kažem. Smatram da bi oni koji su pročitali stenogram o raspravi koja se vodila u Evropskom parlamentu, mislim da bi morali da obrate svi pažnju i na konstatacije koje su iznijeli poslanici Erik Mejer, Tla Ves i Bedler iz pojedinih političkih partija u pogledu terorizma i drugih sličnih pojava i situacija u BiH. Mislim da je to posebna tema za Ministarstvo sigurnosti i posebna tema o kojoj i mi moramo da razmišljamo i da razgovaramo jer mislim da sa ovakvim konstatacijama, ja ih sad neću citirati zato što pretpostavljam da svi imate taj materijal pred sobom, ovakve konstatacije kakve su iznesene od ova tri poslanika, mislim da uopšte ne koriste BiH i, ukoliko se one i dalje budu isticale i budu se napominjale, ne napominju se bezrazložno i neosnovano, onda mislim da je definitivno put BiH ka EU usporen i da će biti itekako pod upitnikom. A da bismo to otklonili i da bismo se oslobođili takve anateme koja je ovde iznesena na име BiH, mislim da ozbiljne i korjenite aktivnosti moraju se preduzeti, prije svega, od Ministarstva sigurnosti, a i od Vijeća ministara u cjelini.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Denis Bećirović, replika.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa, ja zaista moram reći da ako ovako budemo diskutovali o bilo kakvom dokumentu koji dođe od strane EU, Evropskog parlamenta, onda nećemo nikamo doći kao država. Nemoguće je da mi raspravljamo na način da mi danas karakterišemo ocjene Evropskog parlamenta kao netačne, paušalne itd. Još samo fali da smo ovde proglašili da možemo ulagati i amandmane na ovu rezoluciju Evropskog parlamenta, samo nam još to fali pa da ugodač bude potpun. Mi kao da zaboravljamo – nismo mi toliko bitni za EU, ali EU je najbitnija stvar za nas. I to jednom valjda moramo naučiti u ovoj državi BiH. Ovako ako budemo se odnosili prema zaključcima EU, prema zaključcima PIK-a, prema zaključcima, u ovom slučaju, Evropskog parlamenta itd., mi nikamo zaista nećemo doći. I ja mislim da ovako ne možemo diskutovati više o ovim dokumentima.

A posebno moram reći da izvlačiti ovu priču o terorizmu je pomalo i netačno ali je i vrlo indikativno da neko ko pripada, uslovno rečeno, partiji lijeve orijentacije priča o terorizmu i pri tome citira ljudе u Evropskom parlamentu, a radi se o najtežim desničarima u tom parlamentu. Evo sasvim slučajno, ne znajući da će to biti tačka dnevnog reda, istina na engleskom ali ja vam mogu dostaviti skinute biografije tih ljudi, pa ćete vidjeti ko su ti ljudi. Njihova politička ideologija, nacionalizam, separatizam, populizam, antiimigrantska politika itd. i vi ovde od tolikih ljudi u Evropskom parlamentu citirate najcrnje desničare u Evropskom parlamentu i

poturate priču o nekom terorizmu u BiH, s potpuno jednom drugom namjerom. Ja mislim da to zaista nije korektno, a vrlo je indikativno da se ljevičari pozivaju na najcrnje desničare.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvažena zastupnica Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Pa, ono što ste Vi, gospodine Bećiroviću, sada rekli, sami ste sebe doveli u kontradikciju. Prvo ste rekli da nemamo mi pravo da komentarišemo, ja sam to na početku i rekla da je diskutabilo da li mi uopšte treba da raspravljamo o ovoj rezoluciji ili treba da je primimo kao zadat materijal koji mi treba da izvršimo i uradimo, a onda kažete kako ne treba pozivati se i ne treba uopšte na neki način uzimati u obzir šta su to rekli pojedini parlamentarci, zato što oni pripadaju desnoj orijentaciji. Pa šta sad treba od toga? Treba da prihvatimo da i mi možemo da mislimo o tome nešto ili, ako ne treba ništa da mislimo, onda ne treba uopšte ni da dovodimo na dnevni red ovakav materijal, nego da kažemo samo rokovi, izvršioci i izvršenje. Ja ne znam stvarno šta, zašto ste tražili tačku dnevnog reda ako ne mislite da treba i mi neko svoje mišljenje o tome. Ja sam rekla već unaprijed da mi ne možemo ništa ni dodati ni oduzeti od ovoga, ali možemo reći šta mislimo. Ja mogu da kažem, ne ni kao ljevičar ni kao desničar, ne uopšte po političkoj orijentaciji, nego kao građanin ove zemlje da kada sam pročitala ovakve izjave evropskih parlamentaraca da sam i o njima razmišljala. Isto kao o onome što je rekao Oli Ren ili, ne znam, neki francuski parlamentarac ili bilo koji drugi. Ali Vama se ne dopada to što su rekla ova trojica, nego Vam se dopada samo ono što se može napakovati Vijeću ministara, ne znam, vladajućoj šestorci, ovim, onim, šta ko nije uradio i šta nije izvršio da biste Vi pričali o tome kao opozicija, a ne dopada vam se da ja imam, recimo, potrebu da pomenem i ovakva mišljenja, jer su se i ovakva mišljenja čula na sjednici Evropskog parlamenta. Ja to nisam ni izmisnila, ni ja dopisala, nego evo dokument u kojem to stoji.

Je li Vi mislite da ne treba o tome razmišljati? Mi smo u nekim prethodnim izvještajima i na nekim prethodnim tačkama itekako pominjali, postavljali smo to kao poslaničko pitanje. Pa se odgovori ili se ne odgovori, ali mi svi znamo definitivno u BiH da postoje pojave, da li identične ovako kako su nazvane u ovom dokumentu ili slične njima, definitivno BiH se proziva po ovom problemu ovako kako je ovde vrlo kratko, vrlo šturo, ali ciljano rečeno na šta se misli i šta se želi apostrofirati u BiH. To što je rekao neki desničar? Mene uopšte ne zanima da li je on desničar ili ljevičar, on je parlamentarac u Evropskom parlamentu, a svi smo se složili da je to važan i relevantan dokument o kome su možda i oni glasali ili su, na kraju krajeva, dali su svoje mišljenje o toj rezoluciji koja je donesena.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Denis Bećirović, druga.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa, moram vrlo jasno reći da sam to i napisao i u uvodnom izlaganju rekao da mi danas ovu tačku, ja barem tako mislim, nismo otvorili da bi ispravljali odluke Evropskog parlamenta,

već da bi se dogovorili kako da ih realiziramo. I to su potpuno dvije različite stvari. Tu nema nikakve kontradikcije.

Radi se dakle o odluci, zvaničnoj, Evropskog parlamenta i ja sam o tome govorio. Šta je pojedinačno ko od poslanika govorio itd., ja sam Vama samo rekao da ste Vi od svih tih silnih poslanika i od zvanične odluke Evropskog parlamenta, interesantno, pozvali se na dvojicu-trojicu ljudi koji su učestvovali u toj raspravi i samo sam Vam rekao ko su ti ljudi.

MILICA MARKOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa da, opasno je šta su rekli ti, a za Vas nije opasno šta je ovde, kakve su ocjene u Rezoluciji Evropskog parlamenta 23. oktobra, pa mjesec dana poslije, Komunike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira, evo ovde imate, pogledajte ove ocjene. Još gore nego ovo što je zaključio Evropski parlament. To je opasno i ja govorim o tome da mi ne možemo ulaziti u pojedinačne rasprave. Mi moramo vidjeti šta su krajnje odluke pojedinih institucija EU ili Evropskog parlamenta itd. i na bazi toga pokušati realizirati stvari koje se odnose na BiH. I tu je stvar jasna, ako hoćemo da realiziramo i da idemo prema EU. Ako nećemo, ako mislimo i dalje nastaviti praksu koju smo imali u ovoj zemlji prethodnih godina, u kojoj ćemo govoriti da oni nisu u pravu, a mi smo uvijek u pravu – možemo i tako. Samo vidimo kuda i koliko idemo s takvom politikom?

NIKO LOZANČIĆ:
Uvaženi zastupnik Vinko Zorić, replika.

VINKO ZORIĆ:

Pa evo, ovo, ova zadnja rečenica gospodina Bećirovića je prelila čašu. Cijela njegova diskusija zaslužuje intervenciju Kolegija da se ispriča čovjeku kojeg je on onako nazvao, ocrnio, najteži, najcrnji itd. Međutim, on upravo napada druge da čine ono: ništa nije dobro nego ono što ja mislim da je dobro. On to cijelo vrijeme od kada je izabran u ovaj parlament radi. Otkud nama pravo osobno ocjenjivati ljude kakvi su oni, pogotovo iz Evropskog parlamenta? Zamislite da je neko u Evropskom parlamentu ili u izvještu ili u raspravi spomenuo nekoga od nas ovdje 42. Mislim da to nije korektno i molim vas, ubuduće, ako i ja to budem radio, izvan dakle ove govornice, spominjao osobno ljude koji ne mogu ništa odgovoriti na to, upozorite me i ne dajte da to radim.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem na ovoj intervenciji.
Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Evo, s obzirom na demokratsku praksu ovdje da svako od poslanika ima pravo, shodno Poslovniku da ...

NIKO LOZANČIĆ:

Gospodine Bećiroviću, molim Vas da i, gospodine Zoriću, i Vas molim isto tako da pratite izlaganje uvaženih kolega.

DRAGO KALABIĆ:

...ima pravo da predloži tačku dnevnog reda i da se Kolegijum trudi da, nažalost, na sreću, održi taj duh tolerantnosti, a da pojedinci uporno to zloupotrebljavaju i na kraju upadaju u ovakve vrste kontradikcije, mislim da je poražavajuće, ponižavajuće za raspravu o ovakvoj tačci. Ovo što je cilj gospodinu Bećiroviću danas i ovo na koji način on usmjerava raspravu za jeftine političke poene, a ja vjerujem da i on ne zna šta će sa njima.

On je danas osobu, koja je uvaženi gost ovog parlamenta i ove države često, nazvao najcrnjim rigidnim desničarem. Da li to znači da, po njegovom vrijednosnom sudu, kad bi on imao moć da takvima nije mjesto ni u parlamentu ni u državi, ni bilo gdje, sa pozicije njegove partije. Ja sam tu intonaciju doživio tako da on im sada ne može ništa ali kad bi mogao, pošto su najgori, najcrnji, da bi on njih eliminisao, oduzeo im pravo glasa i oduzeo im pravo govora.

Ja bih vas podsjetio da ... u grupu tih najcrnjih desničara spada i Doris Pak. Pa vama se sviđa, vjerovatno, ali ja vas podsjetio da spada u najcrnje desničare koje vi kao, pod navodnim znacima, ljevičari, vi bi takve eliminisali. I vidite gdje nas dovede takvi vrijednosni sudovi od grupacije koja je vjerovatno sve u životu pomiješala. Vi ste sve pomiješali u životu. Slušao sam vas danas i na prvoj tački i sada na ovoj kada spominjete raspravu u Evropskom parlamentu. Ljudi koji su tamo izabrani u demokratskoj proceduri, po evropskim vrijednosnim sudovima, njih su birali gradani, nisam siguran da ćete i njima prebrojavati krvna zrnca jesu li ih izabrali ljevičari ili desničari, ali su izabrani po najvišim evropskim standardima. I vi ste tražili da o tome raspravljamo i sad smo došli u situaciju da ljude iz Evropskog parlamenta vrijeđamo i da im šaljemo poruku: da nemoj tamo da bi se ko javio i da bi bilo šta rekao o BiH što se ovdje jednoj grupi, koja ne može nametnuti svoje mišljenje, ne sviđa. Mislim da je smiješno i da je ova rasprava, evo, doživjela ovakav debakl neprimjeren, jer nam ovo nije trebalo. Bilo je krenulo u pravcu u kome svi treba da ozbiljno shvatimo i ovu rezoluciju, i raspravu, i Evropu u punom, ne u smislu naredbodavnom, ali u smislu da uvažimo stavove i da iz njih izvučemo pouku.

Ako je naredbodavno, Rezolucija Evropskog parlamenta i nakon nje dogovor koji je postignut između trojice lidera, Evropa je pozdravila. Ista ona Evropa je izabrana u tom Parlamentu, evropski komesar i ostali. Da bi ovde, upravo na tragu ovoga što Rezolucija traži, tri lidera su napravila. Traže izlaz iz ove situacije. Da biste vi to popljuvali u medijima, rekli da ne dolazi u obzir, da je to njihovo ništa, nula. I onda nama tražite da raspravljamo o ovoj rezoluciji, da tražimo izraz od onoga što Evropa od nas hoće, ljudi našli. Evo kako ste vi to ocijenili to što je na osnovu ove rezolucije prvi korak koji je načinjen. Znači, niste ponudili ni alternativu, niste ni rekli kako to treba drugačije, što bi mi pozdravili, ali ste kazali: hajmo sad ponovo raspravljati

o bezizlaznoj situaciji u kojoj je BiH, i vidite ljudi traže da nađemo izlaz. Oni koji nađu izlaz, dožive sudbinu kakvu su evo danas.

Mislim da je fer da i demokratija ima neka pravila koja su usmjerena na efikasnost i da bi demokratija trebala da koristi ta pravila. I ovde, ako hoćemo efikasnost, mi bi morali, na neki način, dogоворити se kako ћемо dalje raditi.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Kalabiću.
Jesu li ova dizanja ruke za? Replika, uvaženi zastupnik Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Gospodine Kalabiću, nađete zamjenu teza fantastičnu i odjednom pređete Prud ali to nema veze sa Evropskim parlamentom. Dobro, tvoja stvar, ne prihvatom to tako. Druga stvar, dozvolite da imam CV ovoga gospodina koji je prozvan, koji je sebi napisao da je nacionalista, separatista itd., itd. Pa ako ne znate čitati, evo iskopirat ћемо pa vam dati. Čovjek se toga ne stidi. Što se vi sada za njega zalažete? Rekao čovjek.

Treća stvar, dat je prijedlog kako da se uđe u suštinsko pitanje, ja bih rekao, ove tačke dnevnog reda. I to je dobro. I gospođa Milica se složila. I ja se sada ne slažem s nekim, kada se spomene islamski fundamentalizam, da to treba baciti ad akta. Ja vas molim, dajte jednom, gospodo iz Vijeća ministara, gospodine Sadoviću, izadite nam ovde sa podatkom koji će nas, prije svega, uvjeriti da tog islamskog fundamentalizma nema ili ga ima, i da onda, kao Parlament, pošaljemo dopis Evropskom parlamentu i da kažemo: naše Ministarstvo unutrašnjih poslova, naše Ministarstvo sigurnosti, naša ministarstva su konstatovala da nema. I ja se toga ne stidim ali mi je više dovode tog islamskog fundamentalizma, kao da drugog nema.

Zato vas molim, ne slažem se kad se kaže islamski fundamentalisti da svi skočimo, nema razloga. Ali tražim zato od Vijeća ministara i zato tražim da to se iznese ovde i da se donesu jasni akti šta ћемо poduzeti da skinemo tu mrlju, ako ga ima ili ako ga nema. Ali ne samo to, nego svih drugih. Ja se toga ne stidim, ja sam na to bijesan i ljut sam što se BiH i muslimani u BiH maltene poistovjećuju sa islamskim fundamentalistima. To je čista laž. I zato vas molim da se to ispita i da se to kaže, da jednom skinemo s dnevnog reda. Prema tome, vjerujte da smo čitali CV koji je čovjek napisao, ne stidi se toga što jeste, a vi odmah njega uzeli braniti. Pa branite ga ali to je njegovo pravo da napiše i naše je pravo da čitamo. Ne možete to sporiti.

VINKO ZORIĆ
/nije uključen mikrofon/

SELIM BEĆLAGIĆ:
Ma neću ga napadati. Ja kažem: čitam. Pa ne napadam. Nisam.

NIKO LOZANČIĆ:

Jesu li ovo javljanja za replike?

Uvaženi zastupnik Kadrić, pa uvaženi zastupnik Prodanović: replika.

REMZIJA KADRIĆ:

Dakle, naslov ove rezolucije o kojoj danas razgovaramo, razmatramo ... ‘Rezolucija Evropskog parlamenta o zaključivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i BiH, s druge strane. I ta rezolucija, kako stoji ovdje u ovom izvještaju je usvojena sa 567 glasova “za”, 21 glasom “protiv” i pet glasova “uzdržanih”. Bilo je tu rasprava vjerovatno i o ovome. Ali nije, ne nosi ta vjerovatno, neću da kažem šta je mislio ali vjerovatno je u tom smislu i Denis Bećirović, s kojim se ja slažem, htio da kaže da ovo nije bila rezolucija o terorizmu u BiH, nego Rezolucija povodom zaključivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Evo, jedan od njih je govorio, od tih članova parlamenta, izjavio je, kaže da je glupost da neke kolege BiH vide kao terorističku mrežu, vide u BiH terorističku mrežu.

Dakle, hoću kažem ... da nije glavna poenta bila u raspravi i u ovoj rezoluciji da je navodno BiH zemlja koja je teroristička zemlja, u kojoj imaju terorističke mreže itd. Iz tih razloga je tu skrenuta pažnja da to nije dakle glavno pitanje bilo. A navodno, oni koji su mislili da jeste, oni su i glasali protiv ove rezolucije, 21 glas je bio “protiv” ovakve rezolucije. Ali u cjelini ne treba da skrećemo pažnju sa glavnih pitanja koja su ovdje data u ovoj rezoluciji.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Lazar Prodanović, pa uvažena zastupnica Milica Marković.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Uvaženom kolegi Bešlagiću. Vidite, ja vrlo cijenim ovu inicijativu bez obzira na sav dio priče i odgovornost BiH ka njenom evropskom putu. Ali, ja vam moram reći ono na čemu, evo, danas i gospodin Bešlagić, prethodno Bećirović posebno insistira, to je ulazak u jednu zamku koja je najtipičnija za bosanskohercegovačke priče. Mi ovde imamo 40 zaključaka, 40 tačaka dijela Rezolucije Evropskog parlamenta. I ja mislim da apsolutno nije sporno da one sve treba da budu predmet rasprave u ovom parlamentu, Akcionog plana Savjeta ministara, odgovornost Parlamenta prema tome.

Ali, odmah vam moram reći da je bezbjednosna situacija u BiH izuzetno značajno pitanje. ... Od 12 učesnika tri su, moramo dozvoliti da neko to raspravi, ali ja ne vidim uopšte potrebu da vi izvučete CV onih koji su o tome diskutovali. Ja smatram da ova zemlja ne smije da marginalizuje nijednu bezbjednosnu komponentu koja bi nas jednog dana zatekla u bilo kom smislu, uključujući, odmah da kažem, kad o ovome govorim, evo ja ću biti najdirektniji, od terorističkih akata koji se recimo povezuju za najnovija zbivanja u susjednoj zemlji iz naše zemlje. Evo, neću govoriti o islamskom fundamentalizumu ili bilo čemu. Ali, suštinsko pitanje je ovdje: ne možemo parcijalno izvući jedno pitanje i stalno ga potencirati kao dio priče, evo recimo sada koja se odnosi na ... tračigne situacije da u BiH 8.000 ima u izbegličkim centrima smješteno, 8.000 ili 45.000 porodica, ovo što ste prethodno govorili.

Ova sva pitanja se moraju sasvim odgovorno razmotriti i BiH mora sve učiniti da ne bude prozivana, odnosno da ne budu joj davane primjedbe, da nemamo primjedbe na ono što je negativno, kao što je ohrabrujuća stvar da postoje pitanja koja su pozitivna. Da ja uopšte ne vidim razloga zašto bilo koji Srbin, Bošnjak ili Hrvat u ovom parlamentu treba da se neurotizira kada se pomene pitanje terorizma ili terorističkih akata. Pa terorista ne treba da bude niti kvalifikovan islamski ili bilo ko, on je terorista bilo ko da je. I zbog čega sada potreba da to parcijalizujemo i da stalno ukazujemo, evo, mi ovo nismo, pa onda, kad nam se bude desilo, pa jesmo. Ja govorim da treba stvoriti takav ambijent u BiH u kojem ćemo imati visoko povjerenje, a ne braniti devijacije ili terorističke grupe bilo čije da su ... nepotrebno je uopšte. Uvјeren sam duboko da nijedan od poslanika u ovom državnom parlamentu nema veze sa bilo kim iz takvih kriminalnih miljea i od bilo kakvih. Zašto bi se uopšte trebali...

Dakle, protiv toga smo, oštro osuđujemo, protiv bilo čega smo. Onog momenta kad tako jasno kažemo da ih treba goniti na svakom mjestu, bilo koje da su boje kože, rase, vjeroispovijesti, pa to nema nikakve veze s nama, nema nikakve veze s nama. Dakle, nepotrebno je da se brinemo o tome ko je u Evropskom parlamentu govorio. Evidentno je, nažalost, da u ovoj zemlji postoji puno argumenata da nam se kaže i daju loše primedbe nego da se pohvali. Dajte da se toga bojimo.

Toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Milica Marković, ispravak netočnog navoda.

MILICA MARKOVIĆ:

Moj netačan navod odnosi se na izlaganje kolege Remzije Kadrića. Ja ne znam uopšte gdje i kad ste Vi čuli ovdje da je neko pomenuo da je ovo rezolucija protiv terorizma. To niti sam ja, niti je bilo ko od diskutanata pomenuo. Jeste pomenuto ova tri parlamentarca koji su iznijeli ovo što su iznijeli i jasan i precizan termin koji se ovde navodi u njihovim diskusijama koje su date u stenogramu: jeste islamski radikalizam. To je tačno. Ne ni islamski fundamentalizam, ni terorizam, ni ništa. O tome su oni govorili.

I ono što je rekao gospodin Bešlagić, Vi i ja se u potpunosti tu slažemo, sad se više slažemo Vi i ja nego Vi i Denis Bećirović. To što ste rekli da treba Ministarstvo sigurnosti da ispita i da donese određene informacije i da određen materijal u tome da li to postoji ili ne postoji, to sam i ja tražila. Ja sam rekla da ono što je ovde napisano mi treba nad tim da se zamislimo i da Ministarstvo sigurnosti uradi dio svog posla od kojih se očekuje, a očigledno da se očekuje da uradi, to je resorno ministarstvo. A ako Vi mislite, gospodine Bećiroviću, da ja treba da čitam dokumente zato što vaše uši ne mogu i ne vole da čuju ono što sam ja maloprije rekla, pa da čitam prvu i drugu i treću stranu samo do polovine, pa da taj zadnji dio preskočim, pa pređem na četvrtu, e to se neće nikada desiti, to nećete doživjeti dokle ima poslanika SNSD-a u ovom parlamentu.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, replika, pa uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Pa, evo, iznenadilo me na koji način je gospodin Bešlagić branio ovu teoriju, ali mislim da nije bilo potrebe za tim. Komisija za odbranu ovog parlamenta, Zajednička komisija je bila u posjeti Parlamentu Velike Britanije i nama je predviđena strategija Velike Britanije u borbi protiv terorizma, Zajednička je komisija bila. I mi smo bili zapanjeni, vjerovatno, ili su to neiskusni ljudi koji su to nama predviđili, ali oni su otvoreno govorili kako jednu naciju nadziru i u kom broju i zašto ona predstavlja prijetnju. To su oni govorili, mi smo to slušali, ja sam zapanjen bio time, čekao, očekivao sam da će neko drugi reagovati, ali evo sad to da vam kažem kao primjer i tražićemo to u izvještaju kad pričamo zašto je to predviđeno na taj način. Kako su oni došli, Velika Britanija kako je došla u tu situaciju da je to tako? Ja mali da to njima na neki način sugeriršem da oni to promijene! Ne mogu? Mogao sam da kažem, vjerovatno, ne, da li je to ljudski fer i poštено, to je sad druga dimenzija priče ... o kojoj mi možemo razgovarati. Ali, evo, ostavimo to za neku, biće danas druga tema.

U tački 38. se kaže: da poziva bh. političare da prepoznaju potrebu za razumnu raspodjelu imovine između države i drugih administrativnih nivoa. Ovo je zahtjev, ovo je zahtjev, vi ste taj zahtjev drugi dan pustili niz vodu i napravili ovdje orkestriranu kampanju protiv ovoga. Protiv partija, protiv partija koje, kaže razumno, evo hoćete do kraja da pročitate, znači nije sporno svi to imate pred sobom – što je jedan od ciljeva za zatvaranje Ureda visokog predstavnika. Traži od njih da se ozbiljno uključe u pregovore za rješavanje ovog dugo otvorenog pitanja, podsjeća da država mora dobiti potrebna sredstva za ispunjenje svog zadatka.

Ljudi se dogovorili da dobije i država i entiteti, a onda su jedni kazali: Šta će nama Evropa držati predavanje o državi, mi smo stariji od Europe, pa ćemo mi reći da sve što treba, mi pod našim pojmom države, ovo fuj pike ne važi. Znači, tačka 38. ne važi, to ćemo baciti, da upravu sam, to ćemo baciti, pa ćemo držati predavanje o drugim tačkama. Ako ćemo držati o svemu, evo mi smo spremni da razgovaramo o svemu. I sve ovdje da implementiramo, da kažemo šta je to ovdje što treba implementirati, ali ako ćemo pričati u cjelini. Nigdje nas ovo neće odvesti da svako uzima jednu tačku. Ako je SDA to prepoznala kao ovaj zahtjev i ušla u implementaciju ovoga, onda su drugi došli da to, na neki način zbog unutrašnjih političkih poena, da to, ovo je zahtjev Evropskog parlamenta, ovo nije stav ni SNSD-a, ni SDA, ni ne znam ni ja koga drugog. Evo to jasno ovdje piše, jasno ovdje piše ... tako piše, ja sam pročitao, treba li još jednom da pročitam 'razumnu raspodjelu imovine'. Al' onda ne možete reći, eh, onda ako hoćete ispunjavanje onoga što Evropa traži doslovno, onda je i ovo doslovno. A mi kad kažemo čekajte malo da vidimo je li to preporuka, je li, da vidimo šta je za nas najbolje. Ne, kaže - ko smo mi da velikoj Evropi oponiramo - pa onda kad dođemo do 38.- to ćemo baciti - pa ćemo na 14. opet uzeti. Mislim da nismo korektno, nismo se korektno pripremili za ovu raspravu i ovo neće voditi na ovakav način ... nigdje.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović ima repliku, pa uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović ima repliku.

SADIK AHMETOVIĆ:

Replika ili krivi navod, ne znam kako bih to nazvao, ali evo ja moram ovdje reći, s obzirom da nije još bio popis stanovništva, da sam ja pripadnik islama, Sadik Ahmetović iz BiH, i volio bih da mi neko kaže šta je to definicija islamskog fundamentalizma ili islamskog radikalizma kako bih mogao korigirati sebe, eventualno, u samom ovom parlamentu ili kad izađem iz ovog parlamenta. Dakle, otišli smo u jednu dimenziju koja nije korektna prema ljudima koji sebe osjećaju i žive kao pripadnici islama. Vezivati za terorizam ono što je islam, radikalizam itd., mislim da nije korektno, niti od kolega ovdje, niti od kolega u Evropskom parlamentu. I radikalizam i terorizam su odlike nekih pojedinaca, grupa itd., itd. Mislim, ja nikad neću ovdje upotrijebiti riječ, ukoliko je pripadnik srpskog naroda ili hrvatskog naroda ili bilo kojeg drugog naroda napravio bilo kakav radikalni ili fundamentalistički, kako to rekoše, ili teroristički, neću to reći da je to katolički terorizam, fundamentalizam itd. ili eventualno pravoslavni. Mislim da morate imati tu dimenziju, morate imati dimenziju da u ovom parlamentu sjede ljudi koji su pripadnici islama i na takav način se odnositi prema tome. Svaka druga, svaki drugačiji način shvatanja ovog problema je direktna uvreda i meni samom i ljudima koji eventualno sjede u ovom parlamentu. Ja vas molim da sve devijantne stvari koje se susreću u društvu u BiH definišemo na najbolji mogući način, kako bi im se mogli najefikasnije suprotstaviti. Sve drugo, politizacija, prebacivanje na vjersku ili bilo koju drugu dimenziju izaziva drugačije reakcije i rješenje problema sigurno je dalje u odnosu na način na koji trebamo raditi.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović, replika.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice, da ne bih vrijedao ljudi, ja ipak moram da kažem neku stvar. Prvo, u šumi jedini izlaz traže medvjedi, a u šumi ne mogu naći izlaz za određenu situaciju ljudi. To je jedna stvar. I druga stvar, gospodine Kalabiću, tu piše da treba rasporediti državnu imovinu, pravilno podijeliti državnu imovinu. Znači, treba prvo utvrditi šta to sve spada u državnu imovinu, pa onda sjesti i pričati, pa pričati ... Prema tome, treba čitati i razumjeti onako kako piše, a ne kako tebi srce želi. Ako se treba nešto dijeliti, ono se mora utvrditi šta se to dijeli, koliko se dijeli i koliko toga ima, pa i kada. Vi ste pravnik i trebate bar osnovne postulate Rimskog prava utvrditi, jer je to osnov prava uopšte, a to je da, ako bilo šta hoćete da dijelite, ako hoćete da dijelite ostavštinu iza svoga oca ili iza svoje matere, mora sud utvrditi šta to oni imaju, pa onda podijeliti. Prema tome, ... utvrdi državnu imovinu, napravi je, proknjiži je i onda je dijeli po onome kako ti misliš.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.
 Molim vas nemojte dobacivati iz klupa.
 Replika, uvaženi zastupnik Kadrić, druga.

REMZIJA KADRIĆ:

Uvaženoj zastupnici, poslanici Milici Marković, ja sam samo rekao da priča o terorizmu nije bila glavna priča kad se usvajala ova rezolucija. Kad pogledamo tačke koje su usvojene, dakle nije to bila glavna priča. Prema tome, iz Vašeg izlaganja mogao je neko da izvuče zaključak da je to bio kao glavni problem kad se usvajala ova rezolucija. Dakle, nije to bila glavna priča prilikom usvajanja ove rezolucije, nego je bilo priča o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju i mjeru koje treba preduzeti, i to je bila moja poenta u ovome.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković, replika.

MILORAD ŽIVKOVIC:

Htio bih da i svog kolegu Belkića zamolim da unaprijed ne prejudicira ono što će reći. Ja sam htio da napravim apel svima ovdje, nijedna kamera nema, nijedan novinar sutra neće prenijeti ni rečenicu od ovoga što smo ovdje govorili. Ovo je danas dan opozicije i dobro smo radili na prvoj tački, jer nijedan argument nisu iznijeli i ni o čemu ne mogu da se slože u vezi sa ovim, nemojte im davati za pravo da i na ovoj tački dnevnog reda se ova diskusija pretvori u nešto u što ne treba da se pretvori ovaj parlament. Najviše bih volio Evropski parlament da u zakonskim projektima možemo da se dogovorimo, da i opozicija u tim malim koracima prema EU daju nam podršku u tim projektima, pa makar oni ne bili i najbolji. Oni bi bili presretni kada bi došao zakon o državnoj imovini gdje bi ovaj parlament dao veliku podršku tom zakonu, vjerujte da bi našli u njihovoj se konvenciji, rezolucijama. Dajte da napravimo taj pomak da više oko toga niti će neko nekoga ubijediti o stvarima o kojima znamo da se razlikujemo ovom diskusijom, niti ćemo napraviti dobru prema ovoj rezoluciji i ovom parlamentu.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
 Sljedeći je uvaženi zastupnik Halid Genjac, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Jerko Ivanković.

HALID GENJAC:

Poštovani predsjedavajući i poštovane kolegice i kolege, 1999. godine mi smo otprilike svojim zaključcima ovdje u Parlamentarnoj skupštini izrazili stav da je integrisanje BiH u EU ključni vanjski prioritet BiH, a kasnije smo među svim strankama u Parlamentu postigli potpunu saglasnost da oko toga nema spora. Ja će vrlo kratko, prije zaključaka prijedloga. Zadnja godina dana ili možda period nakon potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju pokazuje svu

apsurdnost naše situacije, gdje nakon potpisa, umjesto ubrzanja, imamo potpunu stagnaciju procesa i gdje ovo naše opredjeljenje o političkoj spremnosti i jedinstvu oko integrisanja umjesto da bude povod jedinstva i izazov da postignemo taj put i dostignemo taj cilj stabilnosti, razvoja i prosperiteta i pitanja iz evropskog integriranja postaju tačke i povodi gdje se razilazimo i gdje se sukobljavamo, ponekad namjerno, ponekad nesvesno, ponekad nategnuto, ponekad nepotrebno i ponekad svjesno tražeći razloge da to bude povod.

Ja mislim, kad govorimo o Rezoluciji, dobro je da govorimo o sadržaju Rezolucije posebno, a o diskusijama, ako ćemo govoriti u povodu Rezolucije da govorimo na korektan način o sadržajima diskusije. U diskusiji jest rečeno o opasnostima islamskog terorizma, kako se to zove, ali je poslanik koji je u Bosni proveo nekoliko puta po nekoliko mjeseci kao specijalni izvjestilac Evropskog parlamenta rekao da su to gluposti. Dakle, čovjek koji nije Bosanac, čovjek koji je član Evropskog parlamenta, rekao je da su to gluposti, da su te diskusije gluposti. I mislim, navoditi diskusije pojedinih poslanika iz Evropskog parlamenta u povodu Rezolucije korektno je i ukazati na tu opasnost koju zaista ne treba, jednostavno ne treba zanemariti kao i niz drugih opasnosti, ali je korektno navesti u diskusiji taj spektar diskusija. Ja mislim da je jednostavno nedostatak vremena sprječio sagovornike ili diskutante da i to ukažu.

A kad govorimo o Rezoluciji, ona govori o terorizmu kao opštem pojmu i pojmu terorizma, sigurnosti granica, pitanju koje je problem svih država u Evropi kao i problem BiH. I traži se da i BiH svojim granicama, svojim regulisanjem azila, svojim integrisanjem i upravljanjem granicama, svojim pitanjem migracija itd. – da doprinos i bude faktor stabilnosti u regionu, jer ona to može, ona to treba kao i što sve druge zemlje mogu i trebaju.

Što se tiče same rezolucije, mislim da ona, prije svega, dolazi kao izraz spremnosti da se pitanje BiH dodatno stavi u centar pažnje Evropskog parlamenta. Mi zaista imamo ovu godinu koja je problem, koja je stagnacija, koja je poput ružnog sna, ja se nadam da će sa novom godinom početi novi period i razloge i krivce ja neću ovom prilikom, niti ima potrebe, niti bi bilo primjereno, ali mislim da je i Evropska komisija i oni koji su prisutni u BiH ispred EU u tolikoj mjeri da je to prisustvo nakon Vašingtona i Moskve najveće na svijetu, mislim da su prepoznali svoju odgovornost. I mislim da se uočava potreba da se pitanje BiH u Briselu mora ponovo staviti na dnevni red i da je ova rezolucija izraz tih i takvih razumijevanja. I zato ja se zahvaljujem i onima koji su inicirali ovu rezoluciju, zahvaljujem se i onima koji su doprinijeli da se ovakva rezolucija usvoji. I mislim da se možemo složiti da sadržaj Rezolucije je zaista prilično osjetljivo i balansirano opisao prilike i opisao okvire za rješavanje. Ima tu prostora i za postojanje entiteta i za nadležnosti BiH i nadležnosti vlasti na svim nivoima i prostora da država kontroliše evropske standarde na svim nivoima, a da organi na svim nivoima provode i sve vlasti na svim nivoima da imaju svoje nadležnosti. Ima tu prostora da se oko ustavnih reformi traži kompromis među političkim subjektima u BiH, prije svega, ali i da se respektira savjet Venecijanske komisije i drugih eksperata koji idu u cilju funkcionalne države ... i racionalne države. Dakle, ima dosta povoljan, balansiran, rekao bih, korektni okvir za rješenje ovih naših brojnih problema u kojima se mi nalazimo, a mi se zaista nalazimo u problemu.

Mislim ... da bi najprimjerije bilo završiti ovu diskusiju nekim produktivnim zaključcima, a ja sam napravio i pokuša ću predložiti zaključke koji se donekle razlikuju od prijedloga zaključaka mojih prethodnika, na isto se svode, ali mislim da ovi zaključci koje predlažem uvode situaciju u stanje u kome mi imamo taj proces ovdje u Parlamentu. Samo ću

vas podsjetiti da smo mi usvojili zaključke: Da Vijeće ministara jednom u šest mjeseci dostavlja izvještaj o realizaciji Sporazuma o stabilizaciji, to je jedan. I druga stvar, usvojili smo zaključak: Da Vijeće ministara u onom roku koji ističe ovih dana dostavi akcione planove za ovaj sporazum i za partnerstvo.

Sve ono što je u tim akcionim planovima, to je 90% ove deklaracije, i zato mislim da ne treba poseban plan za ovu deklaraciju. Ima nekoliko tematskih pitanja koje treba tematski, ali ono što je u akcionim planovima Sporazuma – to je 90% deklaracije. I zato predlažem sljedeće zaključke:

1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine podržava Rezolucije u kome se objektivno prikazuje stanje procesa integrisanja BiH u EU i ukazuje na prioritete djelovanja institucija na svim nivoima vlasti u BiH.

To je jedan zaključak. Drugi:

2. Predstavnički dom poziva i podsjeća Vijeće ministara da ispuni svoju obavezu i da do kraja godine, jer ističe to vrijeme, na razmatranje Parlamentarnoj skupštini dostavi akcione planove za ispunjavanje obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i prioriteta iz Evropskog partnerstva, te izvještaj o provođenju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Mislim da bi ove tri stvari mogle biti razlog za jednu tematsku sjednicu. Šest mjeseci od 1. jula otkako je Privremeni sporazum već je prošlo, a pogotovo šest mjeseci od potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji je već prošlo. I taman je to vrijeme da se i možda da se zaista, razmatrajući akcione planove, da vidimo šta ćemo raditi ove godine, jer ovo što smo imali, naredne godine, ovo što smo imali ove godine je na sramotu svima nama, ovo jednostavno ne može trajati duže.

I treći zaključak:

3. Predstavnički dom podržava i cijeni zaista potrebnim da Evropska komisija, kako se navodi u Rezoluciji, izradi posebne mjere primjerene uslovima u BiH kako bi se podržao i omogućio proces pridruživanja BiH EU.

Naime, jedna tačka postoji u Rezoluciji, vjerovatno ste primijetili, u kojoj se kaže da Evropski parlament poziva Evropsku komisiju da izradi posebne mjere primjerene situaciji u BiH. Ne postoji država koja je bila predmet tranzicije, koja je išla prema EU, da ima situaciju sličnu BiH. Ne postoji država koja ima složen tako sistem, ne postoji država gdje ima toliko dilema kako se evropski standardi mogu na državnom i entitetskim nivoima uskladiti. Vrlo često mi zbog tih dilema mjesecima držimo blokirane zakone. Mislim da Evropska komisija ima prostora i da je dužna tu da više pomogne. I zato mislim da treba naglasiti ovaj zaključak koji poziva posebne mjere za BiH.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Poštovane kolegice i kolege, dakle, jedna vrsta i replike i netačnog navoda. Evo, ja slušam sat i po vremena, naravno, namjere Denisa Bećirovića su uvijek upitne i ja ne vjerujem da si ti ovo pokrenuo sa željom da ova zemlja ispunjava uslove nego jednostavno da stvaraš svoju promociju i da stvaraš konfuziju u ovom parlamentu.

Dakle, radi se o sljedećem ... Ova rezolucija i na desetine drugih lista prioriteta itd., svim poslanicima koji sjede ovdje su apsolutno poznati. Ovaj Kolegij Doma se trudi da sve distribuira, pribavi, prevede i da svi parlamentarci budu obaviješteni. Ako ste pratili u poslaničkim pitanjima, naš poslanik Azra Hadžiahmetović je zatražila od Vijeća ministara odgovor - šta je sa Akcionim planom? Svi znamo da postoji dokumenat Akcioni plan koji je usvojen, koliko ja znam, na Vijeću ministara i sad se on dorađuje, ima mjesec i po dana. Ja sam provjeravao. Nalazi se u Direkciji za evropske integracije. To je dokumenat koji tretira sve sporazume o stabilizaciji i pridruživanju, evropsko partnerstvo i niz drugih dokumenata. Dakle, šta mi radimo? Mi sada sve počinjemo iznova kao da niko ništa ne zna o ovome i kao da niko ništa radio nije. I, kroz formu replika, mi cijeli božiji dan gubimo vrijeme. Dajte, gospodo iz Vijeća ministara, taj Akcioni plan ovdje, o njemu ćemo raspravljati kroz prizmu i ovih rezolucija i Sporazuma o stabilizaciji i svih dokumenata za koje smo preuzezeli obaveze. Naravno, ne može se ništa a la cart uzimati, mora se uzimati sve i izvršavati sve.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Belkiću.
Poslovnička intervencija, uvaženi zastupnik Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Moram reći da sam frapiran sa ovakvim istupom gospodina Belkića kojega sam usput uredno saslušao, što on vjerovatno nema tu mogućnost da sasluša.

NIKO LOZANČIĆ:
Poslovnička intervencija. Na šta poslovnički intervenirate?

DENIS BEĆIROVIĆ:

S obzirom da sam se javio na poslovničku intervenciju, član 7. Poslovnika, gospodine Belkiću, kaže, citiram: 'Poslanik', pazite, 'ima pravo i dužnost prisustrovati sjednicama Doma i sjednicama komisija ... On učestvuje u njihovom radu i angažuje se na pronalaženju rješenje i odluka.'

U ovom poslovniku Vama niko ne daje pravo da Vi bilo čiju inicijativu ili tačku dnevnog reda proglašavate je li ona imala dobru ili nije imala dobru namjeru. A Vama neka ide na čast što u čitavoj ovoj diskusiji gdje se ovoj zemlji potura islamski terorizam, gdje se radi šta se radi, Vi nađete za shodno da ovaku jednu inicijativu i pogotovo na tragу ovih posljednjih zaključaka na takav način diskreditirate. Svaka Vam čast, gospodine Belkiću, neka ste pokazali svoje pravo

lice! A žao mi je što nemam prilike repliku da Vam napravim, već sam ovom prilikom pozvao se na Poslovnik. A s obzirom na to šta ste rekli, ja Vas neću ni slušati u Vašoj replici.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, moraš se naučiti slušati. Mi tebe slušamo cijeli dan. Replika, replika, naravno. Mora se naučiti slušati čovjek. I dakle, ja sam rekao, i imam pravo da kažem, njegova namjera nije bila da riješi problem, nego jednostavno da napravi neku vrstu vlastite promocije i da ovdje stvara konfuziju kao da niko ništa ne čita i kao niko ništa ne zna.

NIKO LOZANČIĆ:

Sada ćemo se dogоворити о nastavku daljeg rada. Pošto je 14,00 sati, u skladu sa najavom, sad ćemo napraviti pauzu do 15,00 sati i molim vas da budete točni. Radit ćemo do 18,00. Imamo još sedam prijavljenih za raspravu o ovoj točci dnevnog reda. Molim da budete točni u 15,00 sati.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo, nastavljamo raditi.

Sljedeći je po redoslijedu prijava uvaženi zastupnik Jerko Ivanković kojeg trenutačno nema, zatim je uvaženi zastupnik Hadži Jovan Mitrović.

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Dame i gospodo, neću ništa posebno reći, mislim da smo i ovu tačku više ispolitizirali, da je bila dobra namjera predлагаča da se ova tačka uvrsti u dnevni red i da je, mislim, bila dobra namjera da završimo sa onim zaključkom. Međutim, mislim da je želja većine poslanika bila da napravi od ovoga politiku, da bude odgovoran predлагаč, a da ne bude odgovoran onaj ko je zaista i koji bi trebao biti odgovoran.

Sada smo, maloprije, čuli od kolege da Savjet ministara priprema 'Akcioni plan'. I da je sreće da je on preduprijedio prijedlog bilo kojeg poslanika, danas ne bi imali ove probleme i ne bi ušli u ovakvu priču i gubili vrijeme na ovoj sjednici. Slažem se sa svim onim koji su konstatovali da ovdje teško se može nešto dodati i oduzeti i da su ove preporuke, na neki način, i obaveza naša ako želimo da se nađemo na evropskom putu.

Ovdje, što se tiče ove rezolucije, ja bih rekao da ima par mjesta koja nam ukazuju da smo trebali neke stvari preduprijediti. Ne mislim Parlament, ali mislim da je Savjet ministara imao taj zadatak. I ne slažem se sa onima koji kažu da na ovoj prvoj tački, vezano oko glasanja nepovjerenja Savjetu ministara, nije bilo argumenata. Argumenata ima mnogo, pa i ovo je jedan

od argumenata, jer mnogo je toga nađeno da ne funkcioniše ova država, da ne funkcionišu njeni organi, pa i organi oni koje je izabrao ovaj parlament. Kaže na jednom mjestu: 'Privremeni sporazum koji je bio na snazi od 1. jula 2008. godine je postepeno ukinuo većinu trgovinskih ograničenja između dvije strane pa je mogao u kratkom roku na veliko iskušenje staviti privredu BiH.' To je ono o čemu sam rekao šta, kao čovjek, zamjeram Savjetu ministara. Dobro je potpisati ovaj sporazum ali za taj sporazum i njegovu realizaciju trebali smo da se pripremimo, trebalo je ovom parlamentu dati prijedloge, treba sve poslanike, bez razlike na opoziciju ili poziciju, shvatiti ozbiljno kada daju prijedloge, a ne polaziti odmah od toga da je to više politička propaganda. Da smo prišli ozbiljno kako da zaštитimo domaću proizvodnju, da nismo o tome politizirali, vjerovatno bi uozbiljili i Savjet ministara i ne bi došli u tu situaciju da danas kada je globalna kriza, kada je pokucala na mnoga vrata evropskih država, a mi jednostavno se nadamo da na nas neće biti uticaja. Vidjeli smo sada da će biti itekako ali će biti jednostavno kasno i, mislim, nemoguće zaustaviti takvo nešto.

Dalje, ukazali su na stvari koje su problem u ovoj državi i ono o čemu smo govorili da rješavanje Ustava, kao što ovdje kaže, u tačci 31. gdje je mišljenja da raspravu po pitanju buduće ustavne organizacije zemlje mora voditi Parlament BiH, poziva na javnu raspravu itd. Mi smo očevidci da ovo što oni predlažu radimo u organima, u Parlamentu, u institucijama – da nam se dešava druga situacija i zato dolazi do politiziranja. Danas se naslađuje u javnosti da su se neki lideri dogоворili kako će to da izgleda, ali očito da nije to dovoljno što bi se moglo sprovesti ovdje u Parlamentu. Daleko je bolje da se ide na javnu raspravu, daleko je bolje da se nalazi na Parlamentu što ćešće da bi što prije došli do rješenja, jer izlaz iz ove situacije i prolaz kroz sve ove reforme je jednostavno baš ovo o čemu oni govore a to jeste vezano oko ustavne organizacije ove zemlje. Sve ovo što pričaju govori da postoje i međunarodne strukture koje namaju baš želju da se ovdje stabilizuje stanje. Zato u jednom momentu favorizuju te neke dogovore koji nisu dovoljni da ovdje naprave većinu, a u drugom slučaju osuđuju kako su neki krivci zato što se to ne može da dogovori.

Zatim, u tačci 39. podsjeća predstavnike međunarodne zajednice da su njihovi sagovornici u BiH institucije te zemlje, a ne vođe političkih partija. Kontradiktorno! Vođe političkih partija su sagovornici, institucije nisu uopšte. To ponovo govori da imamo iz međunarodnih struktura ili grupe, ili pojedince, da jednostavno idu u tom pravcu i ovo zaista uozbiljuje situaciju da i ovaj parlament, evo da ne kažem, ne opozicija ali većina, jednostavno na predstavnike svoje koje su predložili u Savjet ministara uozbilje situaciju, da jednostavno izademo iz ove krize, iz ove situacije, da počnemo rješavati probleme, da ne uđemo u tu situaciju da iduća godina zaista bude godina samo problema i kraj godine da ne bude kraj godine u kome ćemo početi kriviti jedni druge, ne opozicija poziciju, već sama pozicija sama sebe iz razloga više zato što je naredna godina i izborna godina. Ovo zaista ne govorim iz političkih razloga, ovo govorim da je ovo još jedan argument da nismo dovoljno dali sebe da rješavamo ove probleme i da se nađemo na ovom putu.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Mitroviću.

Replika, drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ja ču još jednom da pozovem na saradnju sve koji su na putu ka evropskim integracijama BiH i da sa deklarativne podrške pređu na stvarnu podršku tom putu. Gospodin Mitrović je navodio neke članove ove konvencije ili deklaracije. Vi dobro znate, i ja znam vaš stav i poštujem vaš stav, da nema prenosa nadležnosti sa RS-a na BiH ali objasnite mi način na koji ćemo dio, evo, ovih članova koji niste spomenuli a tu idu, moći da odradimo ako ne žongliramo sa tim procesom prenosa dijela nadležnosti sa RS-a, odnosno omogućavanja BiH da bude na putu evropske integracije. Objasnite mi na koji način možete da još neke poslanike ovdje i političke partije ubijedite da taj stav vaš treba da podrži i način na koji to možemo da uradimo. Evo, i mi ćemo se pridružiti tom stavu. Nađite bilo kakav draft ustavnih promjena koji može da dobije podršku još ostalih poslanika i partija, pa da taj draft ovdje zajedno razmatramo u ovom parlamentu. I tu ćemo se pridružiti tom ..., ali nemojte unaprijed da optužujete ljudе koji pokušavaju u BiH da nađu, prvo, minimum onog oko čega se možemo dogоворити, a onda da širimo krug ljudi i partija koji će podržati taj naš dogovor.

Kada sam govorio o argumentima u vezi sa Savjetom ministara, ja vjerujem da inicijativa koju ste vi podnijeli je veoma ozbiljna i ona je legalna, međutim nije bila ozbiljna, jer, da je bila ozbiljna, ne bi išli na tačku dnevног reda 'davanje povjerenja ili nepovjerenja Savjetu ministara', nego ono što poslovnički ste imali pravo u članu 163. da Savjet ministara Domu podnese izvještaj o svom radu najmanje jednom godišnje, pa da raspravljamo o tom izvještaju koji će Savjet ministara ovdje donijeti, pa argumentima u vezi sa njihovim izvještajem da i mi kažemo i vi da kažete, pa da tako raspravljamo. Ja mislim da je to politikanstvo na način na koji se ta tačka dnevног reda ovdje u Parlamentu danas obrazlagala dva sata a svi su bili svjesni da od te tačke dnevног reda neće imati koristi ni današnja sjednica, ni građani BiH.

Ja ponovo pozivam vas da sa deklarativne podrške pokušate da date stvarnu podršku integracijama BiH prema EU i imaćete partnera da razgovarate u SNSD-u o takvим podrškama.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Hadži Jovan Mitrović.

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Zaista sam rekao da nemam namjeru ni politizirati, da moj potpis na pokretanje te inicijative su razlozi – programski ciljevi koje je većina usvojila. Nemojte reći da je to opozicija usvojila i ja očekujem da bez razlike na stav opozicije vi sprovodite te programske ciljeve. U tim programskim ciljevima jedna stvar koja rješava sve ove stvari, po meni, kao čovjeku koji odavno sam o tome razmišljaо i dok sam bio parlamentarac u RS-u – je ovdje ova tačka 3. gdje ste vi rekli: donijeti ustavna rješenja koja će uspostaviti funkcionalnu i modernu državу BiH, a mi jednostavno kolo idemo. Ne smeta tu ni Mitrović, niti smeta bilo ko od ovih. Dovoljna većina postoji, dvotrećinska većina postoji da se sve to uspostavi. Šta to smeta da jednostavno ta većina to odradi? Šta bi to značilo da ja, i pored toga, ne znam, dam svoj glas ili ne dam glas? Ništa vama to ne znači. Vi sve možete da doneSETE, sve možete da odbijete.

To je ono o čemu Vi govorite, gospodine Živkoviću. Kako izići iz ove krize? Iz ove krize samo smo se usmjerili na ovu stvar. Mi bi riješili reforme i riješili bi da ova država bude

funkcionalna i na kraju bi vidjeli u toj funkcionalnosti ono što evo većinu tišti kada su u pitanju funkcionalnost entiteta i ostalo. A prenos ovlaštenja, apsolutno, stojimo iza toga da prenosa ovlaštenja bez ovoga rješenja nema, jer ovdje, pogledajte vezano oko ove rezolucije, pogledajte tačku 28. šta oni govore. Kaže: žale zbog činjenice da je RS prijetila da će se jednostrano povući iz državne firme za prenos energije, a jasno nam je, ako je to doneseno i preneseno, da bez saglasnosti jednog naroda ne možemo to vratiti. Zar treba to politizirati? Ko pravi tu politiku? To je jednostavno jedna realna situacija da sami vi pravite taj problem. Nismo mi problem, mi ne možemo biti problem. Vi nas možete uvijek da preglasate i mislim da je vaš potez ono dobar, bolje da čutite. I oko ovoga mislim da je bilo sasvim dobro što je gospodin Bećirović predložio zaključak i da završimo s tim, jer zaista mislim da je onaj zaključak na mjestu i da je trebalo s tim završiti, jer ovdje ne možemo dodati – oduzeti, možemo samo da se pitamo što nismo napravili da bude manjih ovih tačaka, manji broj ovih tačaka, da se što više njih riješi.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković. Neka se pripremi uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Evo, ja ču pokušati dati svoj doprinos da se ova tačka, pa i ova sjednica, završi danas, ako je ikako moguće. Nastojaću zaista da ne govorim ni o najcrnjim desničarima, ni o najcrvenijim ljevičarima kojih ima, vjerovatno, u ovom dokumentu i jednim i drugih.

Zaista neću govoriti o tome koliko ova rezolucija je obavezujuća. Rezolucija, a očito je da je na dnevni red došla sa aspiracijama da se pretvori u nešto što predstavlja obavezujuće za sve institucije. Naravno, ona pokazuje u kom pravcu BiH u narednom periodu treba ići i sigurno je da je ovo putokaz ali ni u kom slučaju obaveza oko koje mi danas ne bi mogli raspravljati. Zato se ne slažem sa onima koji kažu da mi ne možemo raspravljati o onome što piše u Rezoluciji. Naravno da možemo raspravljati, možemo iznositi svoje stavove, pri tome mi nećemo promijeniti sadržaj Rezolucije ma šta ovdje govorili. Znači, ona će ostati takva kakva jeste ali i sama rasprava ovdje na Parlamentu valjda ima za cilj da mi kažemo s čim se slažemo i s čim se ne slažemo, bez obzira što ništa u ovome ne možemo promijeniti.

Nije korektno, kad god pozicija zapadne u probleme, tražiti od opozicije da pređe sa deklarativne na suštinsku podršku evropskim integracijama, kada pozicija ima dovoljan kapacitet da sve to završi bez ijednog glasa opozicije. Možda bi bilo dobro da opozicija traži od pozicije da sa deklarativne pređe na suštinsku podršku reforme, sa deklarativne. Čini mi se da bi to više, u ovom momentu, oslikavalo pravo stanje u BiH, i ne samo to nego i ovdje u ovom parlamentu.

Ja se slažem da namjere predлагаča nisu iskrene ali isto tako predлагаč ima pravo i na neiskrene namjere, ima pravo i na ličnu promociju, i na promociju svoje partije, pogotovo ima pravo ako mu vi iz pozicije date priliku da na tome poentira. Moram reći da, nažalost, pozicija svojim načinom i odnosom prema ovim pitanjima, u stvari, daje za pravo opoziciji da se ovim bavi i na ovakav način, pa ponekad i neiskreno.

Što se mene lično tiče, ja mislim da nama nije trebala ova rasprava. Evo, i ja sam u opoziciji ali mislim da nama ova rasprava nije trebala. Bilo bi dobro da kada smo znali da će ovo danas biti na dnevnom redu da smo na sve načine nastojali dobiti papir od Savjeta ministara kao dio materijala za raspravu na ovoj sjednici, čime bi značajan broj ovih rasprava izgubio smisao. Znači, dokument u kome Savjet ministara kaže da završava ili je završio akcioni program, da se sva ova pitanja nalaze tamo itd., da će u najskorije vrijeme to biti na Parlamentu, što bi uticao da bi mi ovu raspravu već davno završili. Ali zato što to nema, nismo mi krivi, gospodo, zato što toga nema, vi ste krivi. Kada kažem vi, mislim, prije svega, na ove sada, na ove stranke, znači, koje su formirale, podržale ovaj Savjet ministara, bez obzira što u ovom momentu one djeluju u sekcijama.

Naravno da bih ja mogao, kao i sve kolege ovdje sada, prodiskutovati malo pojedina od ovih rješenja. Valjda nema ništa jednostavnije kada neko pomene pritisak na medije, na nevladine organizacije itd. njemu vratiti sa terorizmom ili kada neko pomene terorizam njemu vratiti sa ovim drugim i ovu stvar staviti, odnosno sav ovaj papir staviti u neku sasvim drugačiju poziciju. Nemam namjeru, zaista, o tome i na takav način govoriti ali htio sam samo ukazati na nekoliko stvari gdje smo mi nešto uradili po ovome. Naime, stav (7) kaže da Parlamentarna skupština, odnosno Evropski parlament poziva Parlamentarnu skupštinu BiH da u uskoj saradnji sa parlamentima entiteta nadgleda provođenje Sporazuma i pospješi usvajanje zakonskih propisa koji se odnose na ovaj sporazum i evropsko partnerstvo. Dakle, ova komisija ili Ad hoc komisija koja radi na izmjenama Poslovnika je predvidjela jednu odredbu, novu odredbu u Poslovniku kojom se predviđa da se svi zakoni koji budu nosili oznaku EI značaja, dakle za evropske integracije, razmatraju automatski po skraćenoj proceduri. Dakle, po članu, znači procedurama u skladu sa sadašnjim članom 126. i to je na neki način pokušaj čitavog ovog parlamenta da bar jednu ovu tačku mi ispoštujemo koja od nas zavisi. Ostale, moram reći, da velika većina ovdje ne zavisi od nas i ja sam, moram biti iskren, očekivao od predlagača, zato sam se pitao koji je cilj stavljanja ove tačke, očekivao od predlagača da će on definisati ovdje obaveze Parlamenta prema ovom dokumentu kroz zaključke. Pa da kaže da ćemo mi u narednom periodu uraditi to, to, to i to. Naravno, usput ćemo obavezati Savjet ministara za njegove obaveze, to valjda nije sporno, to nam je najlakše, obavezati Savjet ministara, a najteže realizovati to što ga obavežemo.

Takođe, ovdje ima nekoliko vrlo ozbiljnih upozorenja. Posebno, recimo, žaljenje da uprkos ozbiljnim izjavama o BiH u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, trgovine ljudima, pranje novca, napredak u oblasti koči političko uplitanje i nedostatak političke volje. Ovo je, po meni, jedna od najozbiljnijih konstatacija Evropskog parlamenta uz sve, naravno, ono što su i neke kolege ukazivale ali ovo, po meni, zaslužuje posebnu pažnju. Naravno, ne mislim da je jedino što zaslužuje.

Takođe, činjenica je da stav (39) podsjeća predstavnike međunarodne zajednice da su njihovi sagovornici u BiH institucije, a ne lideri glavnih političkih stranaka. Ja mislim da je ovo u stvari oslobođanje lidera i ne vidim šta je problem. Upravo mislim da bi političkim strankama koje čine parlamentarnu većinu ovo trebalo odgoditi. Međutim, šta je problem? Problem je što ovo jača ovaj parlament a predstavnici, odnosno poslanici u ovom parlamentu ne mogu bez lidera ništa, a ovdje bi oni dobili neku značajniju ulogu. I ne samo ovdje nego i u Savjetu ministara i u svakoj drugoj instituciji. Ja mislim da je dobar put za rješavanje ovih pitanja rasprava u institucijama, valjda svako u institucijama, svako iz svoje partije će imati neke upute, ali će se izbjegći neke lične frustracije kojih, bar koliko sam ja iz medija mogao pročitati, je bilo na sastancima lidera pa, ako hoćete, i prije sastanaka lidera kroz medije su često puta stvarani

animuziteti koji se nisu mogli prevazići na tim sastancima a kojih sigurno na ovakvim tijelima ne bi bilo.

I na kraju da završim. Mislim da smo, ponovit će još jednom, preuranili ili danas vodili raspravu koja je osuđena na neuspjeh zato što nismo imali ovdje jasne stavove Savjeta ministara i dinamiku Savjeta ministara o ovim pitanjima, i nema smisla sada vraćati materijal, ali sam bliži prijedlogu gospodina Genjca da Savjet ministara jednom u onom zaključku, ne svim, jednom zaključku, mislim da je drugi, da Savjet ministara dostavi, pošto ističe tih šest mjeseci njegovih obaveza, dostavi taj Akcioni plan, upozna ga, da o njemu raspravljamo i onda zajedno sa tim i svim drugim materijalima privredemo, ne ovu tačku nego ovu problematiku privredemo, na neki način, kraju, uz obavezu redovnog informisanja i tu podržavam ovaj prijedlog da se jednom mjesечно informiše Parlament o tome šta se uradilo, ne o realizaciji ove rezolucije nego obaveza koje mi imamo na ovom evropskom putu.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Novakoviću.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović, neka se pripremi uvaženi zastupnik Husein Nanić.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja će voditi računa o tački dnevnog reda, dakle govorit će o Rezoluciji Evropskog parlamenta i neće se baviti diskusijama, odnosno stenogramom sa diskusija, biografijom diskutanata ... itd., političkim orientacijama i slično, tim više što mislim da smo time već dovoljno i dio vremena izgubili i da to nije ni svrha bila ni samog predлагаča. Ne ulazeći u namjere predлагаča, ja sam ipak razumjela da današnja tačka dnevnog reda, neovisno od toga ko je bio predлагаč, je prilika za ovaj parlament da sagleda neke stvari, da vidi kako nas drugi vide, odnosno da ne krivimo baš ogledalo ako je slika ružna, pogotovo, i da s pažnjom pročitamo i ostvrenemo se na ono šta nam oni koji nas vide na način na koji nas vide, jel, poručuju šta trebamo uraditi, pogotovo šta treba uraditi jedna zemlja koja punih usta priča o EU.

Ja se slažem i sa kolegicom Marković koja je pomenula da li treba da raspravljamo o Rezoluciji, dakle, ili da primimo kao zadati materijal. Ja mislim da treba i raspravljati u tom smislu da ako je ocjena negativna da možda u narednom periodu ne budu kvalifikacije takve vrste, bez obzira ko ih kako vidi. Jednako tako, što je posebno važno da primimo kao zadati materijal, odnosno kao vodič ili podlogu da bismo neštoinicirali, odnosno uradili, ubrzali itd. i svima onima, ja se zaista izvinjavam što će reći generalno, iako vjerujem da će se svi prepoznati, da vas samo podsjetim da kome god se ne dopadaju pojedini elementi ove rezolucije to trebamo da razumijemo i kao jedan stimulans da što prije uđemo u Evropski parlament kao punopravna članica EU, pa da eventualno koristimo i poslovničke mogućnosti da kvalifikacije takve vrste ne budu ovako predstavljene kao što jesu, odnosno kao što ih neko vidi u negativnom smislu.

Ja se slažem i sa ulogom koja je ovdje pomenuta, posebno kroz zaključke Vijeća ministara koje treba da nas i upozna sa planom aktivnosti. Evo ja ču vas i podsjetiti, kao što je to uradio i kolega Beriz, ja sam i danas tražila, i to nije bilo prvi put da ovaj parlament traži plan aktivnosti od Vijeća ministara u realizaciji obaveza ili stepenu ispunjenosti obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Međutim, ovdje ima i obaveza koje proizilaze i za druge institucije, a ne samo za Vijeće ministara. Ja hoću prethodno da skrenem pažnju na obaveze koje proizilaze za Parlament BiH. I evo podsjećam vas na tačku 7. koja i poziva Parlamentarnu skupštinu da u uskoj saradnji s parlamentima entiteta nadgleda provođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i pospješi usvajanje zakonskih propisa koji se odnose kako na Sporazum tako i na Evropsko partnerstvo.

Ja hoću samo da skrenem pažnju na ovo da je možda i vrijeme da ovaj parlament napravi jedan plan aktivnosti u smislu iniciranja i nekog oblika institucionalne koordinacije sa entitetskim parlamentima. Ovo tim prije što su oba entitetska parlamenta, odnosno Skupština RS-a i Parlament Federacije, formirali odgovarajuća tijela za evropske integracije. I tim više, ako smo na istom putu, ako smo na istom poslu, a pogotovo zbog potencijalnih problema, različitog razumijevanja evropskog puta ili širokog spektra našeg shvatanja obaveza iz evropskog puta, da ne bismo imali nekih paralelizama, kuršlusa, različitih pravca itd., na istom putu, ja bih predložila da Parlament u tom smislu razmisli i o nekom obliku institucionalne koordinacije.

Nadalje, rješavajući naravno i sve one probleme koji su pratili i dosadašnju komunikaciju, ja hoću da skrenem, izvinjavam se još jednom što ču i ja se poslužiti ovim papirom ..., ali zaista nema ni mogućnosti ni prilike da elaboriram svaku od ovih stavki, ali ja sam se opredijelila na nešto što je neposredno pred nama, dakle ne vraćam se unazad. I evo ja ču vas samo podsjetiti da, recimo, na stavki 17., koja se tiče poziva na popis stanovništva na osnovu razdvojenih podataka, ja ču vas samo podsjetiti na metodologiju u statistici koja se koristi prilikom popisa, metod razdvojenih podataka za koji je ovaj parlament i dobio zvanično tumačenje šta to znači. Pa evo, da vodimo o tome računa, ako iskreno zaista govorimo o evropskom putu, ako hoćemo da nam ovakvi dokumenti budu i vodič u smislu stimulansa na približavanju evropskom putu, da onda vodimo računa i o tome, jer ćemo se sutra, vjerovatno, odnosno u dogledno vrijeme susresti i sa zakonima koji regulišu materiju takve vrste.

Tim povodom, evo dozvolite i da se osvrnem i na ono o čemu je bilo riječi povodom državne imovine, ne ulazeći zaista u polemiku koja je, i sadržinu polemike koja je to obilježila ili pozadinu polemike koja je to obilježila. Ali, evo imam potrebu da vam skrenem pažnju da u ovom stavu 38. stoji da država mora dobiti potrebna sredstva za ispunjenje svog zadatka. A država je mnogo više od državnih institucija. I to je danas i ovdje u Parlamentu rečeno, a to je dio i nečega na šta se neki pozivaju, a tiče se i obaveza koje će se naći pred ovim parlamentom u neposredno vrijeme.

Meni je drago da je kolega Novaković pomenuo da stavku, odnosno članak 39. koji podsjeća predstavnike međunarodne zajednice da su institucije sagovornici međunarodnoj zajednici, a ne lideri glavnih političkih snaga, i u tom smislu vjeruje da institucije moraju biti uključene, odnosno moraju imati primarnu ulogu. I s obzirom da smo mi u međuvremenu imali nekih značajnijih događaja od 28. oktobra, kada je usvojena Rezolucija, a prepostavljam da se međunarodna zajednica i rukovodila ovim, prema tome neki sporazumi i aranžmani su, dakle sa liderima, potpuno izvan međunarodne zajednice.

Hoću da pomenem i obavezu, upravo apelirajući na potrebu da Parlament utvrdi plan aktivnosti, i na član 31. koji, između ostalog, kaže da 'raspravu o budućem ustavnom uređenju zemlje mora voditi Parlamentarna skupština BiH'. I u tom smislu nas Evropski parlament poziva da se javna rasprava vodi otvoreno i transparentno. Ja mislim da je vrijeme zaista da napravimo plan aktivnosti ove Parlamentarne skupštine, da ne očekujemo od Vijeća ministara da nam pravi plan aktivnosti za Parlament ili za bilo koju drugu instituciju, ili da smatramo da je neko drugi kriv što možda iz ovog parlamenta ne izlazi nešto ... na šta smo možda bili pozvani. Jer neće nas to amnestirati od toga da, između ostalog, ispunimo i zadatke koji su navedeni u drugim tačkama, a ja će posebno navesti 32. 'potrebu za strukturnom reformom države BiH'.

Da se Rezolucija odnosi na elemente koji mnogo više, čak, sa kojima se Parlament suočava, a ne neke druge institucije, ja će vas podsjetiti na članak 35., odnosno stavku 35. koja, između ostalog, se odnosi na izražavanje žaljenja zbog činjenice da izborne vlasti nisu razmotrile probleme bh. građana koji su tokom rata otišli u inostranstvo, ali ipak žele ostvariti svoje glasačko pravo. Pa će vas samo podsjetiti na brojnu raspravu i različite pristupe koje smo imali ovdje u Parlamentu i odluke koje smo donijeli, odnosno koje nismo donijeli, zbog čega između ostalog je i došlo do formulacije ovakve vrste.

Stoga predlažem – zaista, u namjeri da budemo što je moguće više efikasni, ne ulazeći zaista u priče ili diskusije šta je pisac htio da kaže ili predlagač postigne sa predlaganjem ovog dokumenta, odnosno rasprave – mislim da bi dobro bilo da Parlament napravi plan aktivnosti i prijedlog mjera kako da ispuni obaveze na koje ga Evropski parlament poziva. Ovdje je mnogo više stavki koje se odnose na parlamentarne obaveze ili u smislu ispunjenja obaveza ili u smislu inicijative prema Vijeću ministara, odnosno prema drugim organima unutar BiH za pokretanje ili ubrzanje procesa integracije BiH u EU.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici Hadžiahmetović.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Jozo Križanović.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja ne pripadam grupi onih poslanika koji cijene da smo mi imali potrebu da nešto kažemo o ovoj rezoluciji i cijelim da ova rezolucija danas nije bila na dnevnom redu da bi ona prošla potpuno nezapaženo i većina poslanika da to čak ne bi ni pročitala. Posebno, cijenim da je potrebno, ... ono što je i gospodin Novaković rekao, da smo trebali po osnovu ovih 40 stavova ocjena stanja imati stav nakon mjesec i po dana Vijeća ministara o ovim navedenim stavovima.

Najmanje što je bilo potrebno jeste da nadležna naša komisija također da stav ili neke zaključke o ovim stavovima. Ono što ja ne mogu, evo, kroz ove dvije godine rada u Parlamentarnoj skupštini, kao poslanik, ne mogu da shvatim tu nervozu s kojom mi od starta smo krenuli u rad u Parlamentarnoj skupštini. U mjesec dana mi imamo dva zasjedanja po šest sati.

Dakle, 12 sati parlamentarne rasprave u BiH na najvišem ovom nivou mi imamo. I imamo nervozu da sva pitanja, 40 ovih velikih pitanja skratimo, da se ne javljamo. Ja osjećam unutra nemir, s obzirom da uzimam vrijeme poslanicima koji možda neko drugo imaju, idu, 99% je nas profesionalaca. U tom smislu, ja ne mogu odati se utisku pravljenja te nervoze za parlamentarne rasprave kod jako ozbiljnih pitanja.

...12 sati mjesечно! Sljedeće što želim ovdje pomenuti jeste da mi smo imali prije mjesec dana Izvještaj Evropske komisije o napretku u BiH. Niko, ja bih volio da i taj izvještaj, ne zato što ja želim nešto pričati ili nešto slušati, svi mi imamo svoje razloge da slušamo i ne slušamo, nešto nam je zanimljivo nešto nije, ali zaista je bilo potrebno da se i taj izvještaj nađe, mi smo njega primili na znanje kroz komisiju, da se i taj izvještaj nađe u parlamentarnoj raspravi. Evo, prošlo je više od mjesec dana, mi ga nismo ovdje imali.

Koja je naša uloga kao poslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH? U devalvaciji ovih zaključaka koje donosimo, evo i ovdje imamo sedam zaključaka novih, svaki od njih jako je dobar, i radi se po cijeli dan da neki zaključak prođe, mi onda čekamo po godinu dana, pa ponavljamo, pa osnažujemo zaključke od Vijeća ministara da nam ih dostavi. Ovdje u ovih 40, da ne bih ja duljio i dalje pravio nervozu onim koji imaju druge neke razloge da se skraćuju ove rasprave, u ovih 40 ocjena i obaveza ide se – vi ste vjerovatno, ako ste pažljivo pročitali – od zahtjeva prema Evropskoj komisiji da finansira UN-ov program razoružanja. To je vrlo bitna stvar. I danas priča kada teroristi dolaze do naoružanja ilegalnim putem itd. u BiH ... u kojoj je jako puno još tog ilegalnog naoružanja, to je stvar o kojoj trebamo možda cijeli dan pričati.

Evropska komisija traži da se nastavi finansirati UN-ov program razoružanja. Drugo, između ostalog, u ovim stavovima ovdje obavezuju Parlamentarnu skupštinu, obavezuju Vijeće ministara da u 2009. godini završe sa programom uklanjanja mina u BiH, evo ovdje piše u 2009. Imaju procjenu da to ne može biti za 20 godina narednih. Imaju nekakve priče o Nacrtu budžeta, ne znaju imamo li feninga za to – za deminiranje. Ali vodimo raspravu u 5 minuta, u 10 minuta, i onda ja zaista ne vidim da mi možemo išta ozbiljno po ovim pitanjima uraditi. Obavezuju se entiteti, obavezuje se Brčko Distrikt, obavezuju se lokalne političke vođe da daju doprinos ovim obavezama ... koje su nam date. Priča se o privatizaciji, o restituciji, o povratku, i ovo je zaista potrebno najmanje, evo, sada što je, ja cijenim da je korist ogromna što smo mi imali priliku da se zadržimo kroz ovo vrlo kratko vrijeme na ovim ocjenama stanja u BiH.

Za mene je to zaista jedan alarm za sve institucije, za nas, Parlamentarnu skupštinu, ono što je do nas, za sve u BiH od institucije Evropskog parlamenta čiji će organi davati ocjenu našeg napretka i ocjenjivati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. I mi dovodimo u pitanje neke stvari i mislimo da nema potrebe da se... Zato ja zaista mislim, ne znam kakva je namjera predlagачa, ali je potreba bila Parlamentarnoj skupštini, nama poslanicima, da ove stvari razmotrimo, da kažemo o njima šta mislimo i da donešemo moguće zaključke i obavežemo one koji trebaju da rade.

Ono što ja bih volio ovdje da možemo vidjeti, ovo što je gospodin Novaković rekao, da dobijemo mi zakone, da konačno izmijenimo Poslovnik sa oznakom onih koji su naša obaveza prema evropskim integracijama, posebno oznaka i da to skraćujemo, donošenje tih propisa. I ono što bih volio da vidim lično, kao poslanik i kao građanin ove države, da imamo političke snage da formiramo taj nacionalni odbor po uzoru na neke zemlje koje su ispred nas, u koji bi ušle sve

političke stranke i da preuzmu odgovornost za ona pitanja koja su budućnost i obaveza iz Sporazuma koji smo prihvatili prema međunarodnim institucijama, da uzmu na sebe tu odgovornost i da imaju i da postignemo dogovor kod tih pitanja. Nažalost, u ovakvoj atmosferi rasprave i ovakvom vremenu i onoliko vremena koliko raspravljamo o ovom, čini mi se da će i najbolji zaključci koji bi mogli dati rezultate biti devalvirani i ovakvim, na kraju, odnosom Vijeća ministara prema ovom pitanju i stavu.

Na kraju da zaključim. Ovdje, mi smo dobili ovaj dokument od strane ministra vanjskih poslova. Znači, to nije bilo ni na sjednici Vijeća ministara. To dovoljno govori o ozbilnosti kojom Vijeće ministara prilazi ovom problemu.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Naniću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Jozo Križanović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja ću zaista biti vrlo kratak. Kako god okrenete, ovo je nastavak rasprave, u izvjesnom smislu, koji smo imali na prethodnoj točci dnevnog reda. Ja ću ovdje samo pokušati dvije vrlo važne, po mom mišljenju, stvari akcentirati. Vidite, nakon ogromne nesreće koju je BiH imala, ja mislim da mi imamo sad ipak veliku sreću ovakvog odnosa međunarodne zajednice prema BiH. Zamislite jednu zemlju koja nije u Evropi, koja je odlučila da izgradi demokratsko društvo, kako bi debelo platila snimak stanja u toj svojoj zemlji i kako bi debelo platila nekakav put koji bi ona trebala da prođe. Dakle, želim ovdje reći da ne cijenimo tu sretnu okolnost, i kad dobijemo snimak stanja sa glavnim problemima, jedan realan snimak stanja, jedan realan putokaz, mi to ne koristimo.

Vidite, mi smo prije dvije godine iščekivali potpis Sprazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Nekako smo ga parafirali prije godinu dana, prije šest mjeseci potpisali, danas još uvijek nema akcionog plana realizacije tog Sporazuma o stabilizaciji. Radi se o jednom vrlo ozbilnjom, odgovornom međunarodnom sporazumu.

Vidite, u ovoj rezoluciji samo, to su kolege konstatirale, samo na jednom mjestu, u članku 7. se spominje Parlament. I sad bi nas to moglo jako lako prevariti, hajde da Parlament napravi nekakv svoj plan obaveza u vezi s tim. Potpuno pogrešno. Ja mislim da smo mi kao državni parlament dužni insistirati na državnom planu akcije, na državnim obavezama. Ne ulazi u Vijeće Evrope i u integracije ni Parlament, ni vlade, ulaze države, uređene države. I kako god okrenete, sva će se ova rasprava završiti na jednom, pet ili deset zaključaka koji će ići neminovno prema Vijeću ministara. A iskustvo s tim zaključcima i realizacijom njihovom, nažalost, imamo vrlo loše.

Dakle, nisam uvjeren u plodonosnost rezultata ove rasprave, ali pored toga mislim da je korisno da raspravljujući bar na ovaj način steknemo i mi uvjerenje u ozbiljnost ovog problema i ponovo da se vratimo na ozbiljnost kad se budemo opredjeljivali o povjerenu Vijeću ministara.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Križanoviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

MIRKO OKOLIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja će skratiti svoju diskusiju, s obzirom da su neki moji stavovi izneseni u prethodnim diskusijama, ali će reći ono što nije izneseno i što ne mogu da ne kažem, a to je: ovo je tačka dnevnog reda koja svakako zasluguje pažnju i svakako zasluguje da se nađe na Parlamentu, odnosno na ovoj skupštini, ali mislim da je ovo obrnuti red. Valjda je to u nemoći dobijanja informacija ili u nemoći dobre spoznaje o ovoj problematici natjerala neke od nas da podemo ovim redom i na kraju može se zaključiti da se u ovom dijelu posla polazi od repa.

Šta hoće da kažem? Ako ništa, trebamo da kupimo iskustva od zemalja koje su prošle tranziciju i koje su, evo da kažem, poslije našeg nesretnog rata ušle u EU i od njih kupiti sve ono što je njima bilo potrebno da prođu tu tranziciju i da dođu do tog nivoa da mogu biti primljeni u EU. To je nešto što se ne treba smatrati izmišljanjem tople vode, nego jednostavno prepisati i prilagoditi našim uslovima.

Dalje, svjedoci smo da mnoge države – naročito nam je po tome poznata Slovenija i Slovačka, nekoliko puta smo čuli od njihovih najgovornijih ljudi, a evo vidim da sad tim putem ide i Crna Gora koja će nas vjerovatno u ovome i preći – prave tim koji vodi ovu problematiku, a Parlament izvještava dokle je došao i od Parlamenta traži ono što je u njegovoj nadležnosti.

Mi smo se sad upustili ovdje u poslove Direkcije za evropske integracije i nekih drugih državnih organa i pokušavamo direktno da radimo nekakve poslove, dajemo smjernice i sugestije, ne uvažavajući to, odnosno neko nije uvažavao to da je on morao prvo da uradi, a ja prvenstveno ovdje mislim na Direkciju za evropske integracije kojoj je ovo prvenstveno zadatak, koja je ovo morala da prouči, koja je morala dati svoje izjašnjenje i mišljenje na ovo, pa uputiti Savjetu ministara, ako ne nama direktno, što je opet logično da se Savjet ministara o tome očituje i da dođe na ovaj parlament sa jasnim stavovima i sa onim šta je to potrebno da Parlament podrži u ovim evropskim integracijama, odnosno u pripremama za ulazak u Evropu. Ovako, bojam se da su oni ostali po strani, bojam se da smo došli do jedne, pa ovako da kažem, slike kada smo imali skoro i sastanak organizacije OHR-a i Evropske komisije, Parlament Europe, gdje smo mi slušajući neke njihove priče došli do zaključka i sami počeli predlagati i nuditi im pare. Pa gospodo draga, jeste li se vi obraćali ministru finansija i ovom ministarstvu da vam se poveća budžet, pa vama je ovo malo, treba vam još toliko para! Pa treba vam ljudi, pa vidite da nemate

dovoljno ljudi, uhvatila nas neka manija i mi njima počeli da dajemo sugestije koje oni uopšte sami i ne traže, da bi na kraju sve to jednostavno anulirao vršilac dužnosti, jer je još uvijek u to vrijeme u Direkciji gospodin Topčagić bio i rekao: 'Ne, ne, mi imamo dovoljno ljudi, mi to možemo sve da stignemo, imamo dovoljno i para i mi smo zadovoljni sa vama koliko ste nam dali' itd., itd.

U tom poslu, čini mi se nešto ne štima i nešto ne odgovara. Zato je suludo da mi prije ovih institucija, naročito Direkcije za evropske integracije koja treba da predlaže ovom Parlamentu i Vijeću ministara šta je to sve njima potrebno, kakav tim još da proširi i da naprave i da svakim danom ovdje, ako ne danom, onda sedmično, dolaze novi prijedlozi i sugestije prema Vijeću ministara i prema Predsjedništvu i prema Parlamentu – šta je to novo što mi treba da uradimo, nivo do koga smo stigli, je li kasnimo u realizaciji određenih zadataka i poslova ili smo negdje, na našu sreću, ali ne vjerujem da za sada nismo neke rokove premašili itd. i da to je ono što bi se zvalo pravi put. I tu trebamo kesu odriješiti ukoliko ona je zaista potrebna da se odriješi i ako iza njih ima rezultata.

Zato je moja, evo da kažem, sugestija da po ovim pitanjima treba Direkcija za evropske integracije pa preko Savjeta ministara da da svoje mišljenje i analizu i da onda dođe to na Parlament sa konkretnim prijedlozima i zaključcima, sugestijama itd. Oni moraju znači biti operativno, izvršno tijelo koje će ovu BiH, sa svojim prijedlozima prema institucijama koje to mogu da potvrde, voditi ka približavanju EU.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Okoliću.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, u uvodu Rezolucije rečeno je da ona nije obavezujuća, i to se danas ponavlja ovdje od strane kolega zastupnika. Ona nije obavezujuća jednakon onako kao što nije obavezujuće da Bosna jednog dana bude dio EU. Ne moramo mi nikad postati dio EU, ali bilo bi dobro, jel', da svi oko nas ne uđu u EU a da mi ostanemo sami. Ako ćemo ka EU, onda valja poslušati šta nam ljudi koji iz daljine možda bolje vide našu situaciju od nas poručuju. Dakle, ja ću, da bi skratio, citirati neke stvari koje ja smatram osobitno bitnima. 'Članstvo u EU je budućnost BiH, ali samo kao jedinstvene države, a ne entiteta koji nemaju svoju autonomnu nezavisnost. U interesu je entiteta da osiguraju da BiH bude u potpunosti funkcionalna država, sposobna za ispunjavanje svih kriterija i obaveza članstva'. Podseća se 'da jačanje centralne države ne znači slabljenje entiteta, već stvaranje uslova za efikasnu administraciju koja radi za zajedničko dobro svih građana BiH'. I dalje, '125.072 ljudi je registrirano kao interno raseljena lica, od kojih, prema vlasti BiH, njih 8.000 još uvijek živi u kolektivnim centrima'. A zatim u članu 17. se kaže da su 'ubijedeni da su veći napor za olakšanje povratka od naročite važnosti u smislu potrebe provođenja novog popisa stanovništva 2011. godine'. Dakle, vežu povratak i popis. O potrebi povratka se govori u članova 15., 16. i 18., a u članovima 3. i 31. do 33. i 39. o ustavnoj reformi. U članu 37. se govori o tome da su 'naročito nezadovoljni nedostatkom napretka okončavanja aranžmana za Brčko Distrikt'. Upozoravaju se političke vode u BiH da je 'presuda Arbitražnog

suda o statusu Brčkog konačna, te da se ista ne može dovoditi u pitanje'. I konačno, u članu 38. 'poziva političare iz BiH da priznaju potrebu za razumnom raspodjelom imovine između države i ostalih administrativnih nivoa što je jedan od uslova za zatvaranje OHR-a'. Zahtijeva se od istih da se ozbiljno angažuju, dakle upotrebljavaju se riječi 'da se ide ka razumnoj raspodjeli imovine i da se ozbiljno angažujemo'.

Zašto ja ovo sve govorim? Zato što smo prije nekih 10-tak dana ili 15 imali sastanak dijela lidera iz koalicije u Odžaku ili Prudu, koji su upravo evo otvorili vrata za rješavanje ovih stvari koje sam ja sad akcentirao iz Rezolucije Evropskog parlamenta. Međutim, u tačci 39., a to su moji prethodnici već napomenuli, se kaže da se 'rješenja moraju konačno naći ovdje u ovome parlamentu'. Dakle, Prudski sporazum je otvorio vrata, ali šta će tu biti ispisano, to su tek većinom prazni papiri koje treba ispisati i jeste na nama i od toga ne treba bježati.

Eto toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Izetbegoviću.
Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

I prelazimo na petu točku dnevnog reda:

Ad. 5. Zahtjev zastupnika Sadika Bahtića za razmatranje Prijedloga zakona o državnoj imovini BiH po skraćenom postupku, sukladno članku 126. Poslovnika

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Sadik Bahtić je 19.11.2008. godine u proceduru dostavio Prijedlog zakona o državnoj imovini, sa Zahtjevom za žurni postupak. Materijal ste dobili za skraćeni postupak.

Otvaram raspravu o Zahtjevu za postupak po članku 126. Poslovnika.
Uvaženi predlagatelj zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Dobili ste ovaj Prijedlog zakona o državnoj imovini po skraćenom postupku, članu 126. Nabrojat ću obrazloženje zašto smo uputili po skraćenom postupku. Prije svega iz razloga što je za ovaj zakon materija poznata već četiri-pet godina i država BiH ima obavezu koju međunarodna zajednica od nje zahtijeva da se ovaj zakon usvoji, 13 godina nakon Dejtona. Znači, da ovaj zakon država ima i pravo i obavezu, a i interes, prije svega, i politički i ekonomski interes da se ovaj zakon usvoji. A drugi, po meni, najveći razlog što je ovo po skraćenoj proceduri je Prudski sporazum iz kojeg treba da se predloži ovom domu isto tako zakon o državnoj imovini i da riješi pitanje državne imovine. I ako bi se taj zakon na bazi Prudskog dogovora usvojio, po meni, po Klubu Stranke za BiH to vodi ka definitivnom raspadu države, jer

država koja nema svoje imovine i nije država, i ovo što je dogovoren u Prudu je mimo, nije u skladu sa međunarodnim pravom. Suprotno je i Ustavu BiH, član I gdje decidno stoji da je potvrđen kontinuitet. I također je suprotno međunarodnom sporazumu o sukcesiji zemalja bivše Jugoslavije, gdje kaže da svaka država, republika bivše Jugoslavije, kad stekne nezavisnost je i nasljednik.

Sve kad se uzme to uzme u obzir, mislim da je neophodno i u interesu, to je naša obaveza ovdje da štitimo državu, jer ogromna je imovina u pitanju, pogotovo što ovaj zakon koji je predložen, on je jednostavno napisan, ima 13 kratkih članova. Njime se, znači utvrđuje sva državna imovina, evidentira se, popiše se, uknjiži se na državu, a država onda će da da na korištenje na niže razine: entitete, distrikt, lokalne zajednice i kantone. A i ono što ostane opet tako, onda ide se normalno na javni tender i prihodi idu u budžet. Također, ovim zakonom je predviđeno da sve ono što je već u međuvremenu prometovano od 6. aprila 1992. godine, a ogromna imovina je u pitanju, znači da se i ta imovina vrati državi ili da se država obešteti, jer onaj dogovor iz Pruda faktički bi legalizirao sve te kriminalne nezakonite radnje koje su se desile u međuvremenu, pa ovdje je pobrojana sva i pokretna i nepokretna imovina.

NIKO LOZANČIĆ:

Sada raspravljamo samo o Zahtjevu za skraćeni postupak. Pa molim Vas da obrazložite Zahtjev.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Eto, ja sam to obrazložio. U pitanju je država. Ne smijemo ostaviti državu bez imovine, država ne može postojati bez imovine Znači, ipak, smatramo da se hitno treba djelovati. I ako svi volimo državu, i ako radimo za državu, ako živimo od ove države, treba da podržimo ovaj zakon. Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Hvala lijepo.

Prijavljeni za raspravu: uvaženi zastupnik Momčilo Novaković, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ja će vrlo kratko. Ja, koliko sam shvatio kolegu, drugi razlog zbog čega ovaj zakon se predlaže po članu 126. jeste strah da će prije ovog zakona ući neki drugi zakon u proceduru. To je taj neki drugi koji je dogovoren, kako ovi kažu, u Prudu ili na Prudu. Dakle, ja, ako je to tako, a izgleda da jeste tako, onda bi bilo dobro valjda da sada, ja mislim, da svi mi treba da podržimo ovaj član 126. Jedni zato da ne bi ušao drugi zakon, a drugi zato da što prije uđe onaj drugi da ovaj padne. Jer, dok god je ovog, nema onog. Znači, treba prihvati član 126. da bi ovaj zakon što prije pao i onda ovi sa Prudu da predlože ovaj drugi koji ima veće šanse da prođe od ovoga koji je predložio, bar koliko sam ja shvatio, predložio kolega.

S te strane, dakle moja sugestija je da se podrži član 126., odnosno rasprava u skraćenoj proceduri.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Novakoviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

REMZIJA KADRIĆ:

Dakle, ja će vrlo kratko. Kad je u pitanju ovaj zahtjev za skraćenom procedurom, ja samo da podsjetim ono o čemu smo mi već i do sada znali i znamo da je Visoki predstavnik nekoliko puta donosio odluku kojom je produžavao Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH i dakle da to pitanje još nije, već duže vrijeme se ne rješava ... oko pet godina se to pitanje ne rješava, a traži od nas, zahtijeva da to u nekoj toj što kraćoj proceduri ovo pitanje riješimo. Ja sam i jedno pitanje poslaničko postavio: da vidimo koliko je bilo slučajeva izuzimanja od ovog Zakona o privremenom raspolaganju državnom imovinom. Još na to pitanje nisam dobio odgovor.

Dakle, Zahtjev za skraćenom procedurom je zaista opravdan i iz tih razloga ja smatram da ... bez obzira i nevezano za ove dogovore i sporazume iz Pruda ovaj zahtjev je osnovan i iz tih razloga treba što prije riješiti. Naravno, ovim dogовором у Prudu jesu neka vrata otvorena, mi sada naravno postavljamo pitanje da li su ta vrata otvorena koja vode naprijed ili vrata koja vode nazad. Iz tih razloga ovim mi zakonom odgovaramo da ovaj zakon otvara vrata BiH naprijed, a ne nazad.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, kolege i kolege, mislim da je ovo jedan važan zakon i da nema razloga da se donosi po skraćenom postupku. Razlog više da se ovaj zakon ne donosi po skraćenom postupku je činjenica da se ovim zakonom politizira i da je on sredstvo političkog obračuna nekih političkih partija. Nama treba kvalitetan zakon o državnoj imovini i potpuno je nebitno ko će predlagati takav zakon i nije mi bitan stranački prestiž koji se njime želi postići. Svjedoci smo ovih dana da se državna imovina BiH koristi kao sredstvo licitiranja: ko je za BiH, a ko nije; ili: ko je više, a ko manje za BiH i da o tome govore često i oni koji ne znaju puno o državnoj imovini. Državna imovina je kategorija koja je u ekonomiji, pravu i drugim segmentima prisutna više stoljeća i ne vidim potrebu da mi izmišljamo toplu vodu ili da to koristimo kao sredstvo politiziranja.

Ja sam da se ovaj zakon razmatra u redovnoj proceduri kako bi imali više vremena i prostora da dođemo do najkvalitetnijeg sadržaja zakona o državnoj imovini. Državna imovina

jeste važna za državu BiH, prije svega zato što do danas nije u punoj mjeri jasan njen status i što se ova imovina neracionalno koristi, sa njom se neodgovorno gazduje, ali to nije razlog da likujemo i preko državne imovine licitiramo ko je više ili manje za BiH i da na neprimjeren način izmišljamo i proizvodimo izdajnike BiH. Zato, dakle predlažem da se ovaj zakon razmatra u redovnoj proceduri.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Samo da kažem da nema ovdje ko su patriote, ko su izdajnici. Izvolite, gospodine Dolić, predložite Vi isti ovakav zakon, možemo ga .... Neka bude suštinski, mi ćemo ga usvojiti. Ovdje je u pitanju država i državna imovina. Nisu bitne stranke.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljeni uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović.

SADIK AHMETOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo, pred nama je jedan zakon ili tema koju bi BiH trebala riješiti u narednom periodu. I bio bih jako zadovoljan da predlagач ovog zakona ima kvalitetnu većinu da se ovaj zakon usvoji u ovom parlamentu, jer bi to bio korak naprijed ili jedno od rješavanja jednog veoma važnog pitanja u BiH koje stoji pred nama. Svaki drugi razlog u ovom domu je politikantske prirode i nije dobro da u samom startu oko toga otvorimo velike neke polemike i eventualno se razidemo na ovom pitanju koje trebamo u budućnosti riješiti. Ne znam da li je bilo nekakvih sastanaka druge vrste na drugom mjestu i da li je na tim sastancima, eventualno, dogovoren da ovakav ili ovakav zakon može dobiti podršku u ovoj Parlamentarnoj skupštini BiH, kako bi BiH riješila ovo važno pitanje, kako bi BiH otvorila svoj put ka Vijeću Europe.

Dakle, ukoliko postoji kvalitetna većina u ovom domu, ja bih i glasao da ovaj zakon ide u hitnu proceduru, ukoliko je ono što sam maloprije napomenuo samo reda radi ili da pokažemo evo kako ima dobrih rješenja, ali nažalost, dakle ne može dobiti kvalitetnu podršku u ovom domu. Mislim da se konačno svi mi u BiH, u ovoj Parlamentarnoj skupštini, trebamo okrenuti i trebamo imati u vidu realnu poziciju u kojoj se nalazimo. Realna pozicija u kojoj se nalazimo jeste da svi zakoni u ovom domu moraju, nažalost, prolaziti proceduru koja u glasanju ima i entitetsko glasanje. Volio bih da ovaj zakon danas ima ili dobije većinu u ovom domu, ali možda ima nekih stvari o kojima ja dovoljno nisam obaviješten ili ... eventualno će ovaj zakon proći. Dakle, ukoliko neće, onda mislim da se igramo sa veoma važnim pitanjima, kad je u pitanju BiH.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ahmetoviću.
Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na šestu točku dnevnog reda:

**Ad. 6. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavama – predlagatelj:
zastupnik Bajazit Jašarević**

NIKO LOZANČIĆ:

Podsjećam vas, u Kolegiju kao i u Povjerenstvu postignuta je suglasnost o Zahtjevu za žurni postupak. Ostaje nam rasprava o Prijedlogu zakona, sukladno članku 127. Poslovnika.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na sedmu točku dnevnog reda:

Ad. 7. Prijedlog zakona o zrakoplovstvu BiH (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ

Vijeće ministara je 12. studenog 2008. godine u proceduru dostavilo Prijedlog zakona o zrakoplovstvu BiH. Razmatra se u redovitoj proceduri.

Ustavnopravno povjerenstvo je 1.12. dostavilo Mišljenje o ustavnopravnoj osnovi i usklađenosti s Ustavom i pravnim sustavom. Nadležno Povjerenstvo za promet i veze je 27.11. dostavilo Mišljenje o načelima Prijedloga zakona. Povjerenstvo je jednoglasno dalo potporu načelima predloženog zakona.

Otvaram raspravu.

Uvaženi ministar, doktor Božo Ljubić.

Predlažem, evo dok ministar stigne do govornice, da objedinimo raspravu o oba zakona i Vas ministre molim da u uvodnom izlaganju obuhvatite oba zakona.

BOŽO LJUBIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani članovi Kolegija, evo ja mislim da je ovo dobra sugestija, dakle da se danas obavi rasprava o oba zakona, jer se radi o paketu zakona iz realizacije ATM strategije, dakle Strategije upravljanja zračnim prometom.

Da preskočim ovaj čitav uvod koji je predsjedavajući Zastupničkog doma već rekao, dakle o ustavnom osnovu i svemu ovome, želim reći razloge za donošenje ovih zakona.

Trenutno u civilnom zrakoplovstvu u BiH prisutna je kako funkcionalna tako i institucionalna fragmentacija. Zakonom o zrakoplovstvu BiH, koji je ovaj parlament donio 2004. godine, na državnom nivou je uspostavljena Direkcija civilne avijacije kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva komunikacija i prometa BiH koja u skladu sa Ustavom BiH ima nadležnosti u svim segmentima civilnog zrakoplovstva izuzev izgradnje i upravljanja aerodromima koji su dati u nadležnost entitetima, odnosno gradovima u Federaciji. Na entitetskim razinama su uspostavljene entitetske direkcije civilne avijacije, to je dakle Federalna direkcija civilne avijacije u Federacije, FEDKAD i Republička direkcija civilne vazdušne plovidbe RSKAD u RS-u, kojima je BHDC-a, dakle Državna direkcija civilne avijacije, dodijelila, odnosno delegirala operativne poslove pružanje usluga u zračnoj plovidbi, i to prilazne i toranske kontrole, dok drugi dio usluga, dakle rutne kontrole, zračne, obavljaju institucije iz susjednih država SMATSA iz Srbije i CCR iz Hrvatske u skladu sa međudržavnim ugovorima u kojima je BiH ugovorna strana.

S obzirom na prethodno navedeno, može se reći, dakle da ovdje u BiH postoji jedan fragmentiran sustav, komplikiran za pružanje, neefikasan, oslonjen na više ugovora sa trećim licima i može imati negativan utjecaj na sigurnost letenja.

Da kažem par riječi, dakle kao obrazloženje za ovaj prvi zakon, dakle Zakon o civilnom zrakoplovstvu. Kako je BiH ratificirala Konvenciju o međudržavnom civilnom zrakoplovstvu ... tzv. Čikaška konvencija, obvezala se kao ugovorna država poštovati njene odredbe, te je u tom smislu donošenje predmetnog propisa i pravila u skladu sa preduzetim međunarodnim obavezama.

Članom 28. Čikaške konvencije propisano je da svaka ugovorna država, a to je BiH postala potpisivanjem ove konvencije, se obvezuje osigurati na svojoj teritoriji aerodrome radi usluge, meteorološke usluge i ostale kapacitete u cilju olakšavanja međunarodne zračne plovidbe, u skladu sa preporučenim standardima i praksama ili uspostavljenim s vremenom na vrijeme u skladu sa ovom konvencijom. Predsjedništvo BiH je dana 19. 9. 2007. godine donijelo Odluku o ratifikaciji Multilatelnog sporazuma zaključenog između Evropske zajednice i njenih zemalja članica. Dakle, ja ih ovdje neću nabrajati, međutim među njima je i BiH. I to je sporazum, dakle u oblasti uspostavljanja Evropske zajedničke zrakoplovne oblasti ili ... tzv. ECAA Multilatarni sporazum. Članom 2. Sporazuma je BiH se obvezala da će do kraja drugog tranzicionog perioda razdvojiti pružaoca zračnih usluga od državnog regulatornog organa, jer trenutno regulatorni organ je ujedno i organ koji odgovara za pružanje zračnih usluga, kontrole koji je, eto kako sam rekao, delegirao entitetskim direkcijama.

BiH se također ovim sporazumom obvezala da će do kraja prvog tranzicionog perioda pripremiti sve propise, primijeniti sve propise EU koji su pobrojani u Aneksu toga ugovora. I BiH se obvezala da će do kraja drugog tranzicionog period izvršiti razdvajanje funkcija pružaoca usluga i regulatorne vlasti. S obzirom da je Zakon o civilnom zrakoplovstvu postojeći, dakle usvojen 2004. godine, potrebno u potpunosti uskladiti sa navedenim propisima EU, te da je potrebno izvršiti formalno razdvajanje funkcija pružaoca usluga u zračnoj plovidbi od funkcije regulatorne vlasti, predlaže se, odnosno predloženo je, Vijeće ministara je tako u svoj program uvrstilo da se usvoji potpuno novi zakon. I taj zakon je danas ovdje pred vama, dakle Prijedlog zakona o civilnom zrakoplovstvu. Ja zato molim da se u ovom prvom čitanju on i usvoji.

Nekoliko riječi sada, dakle o drugom zakonu, o Prijedlogu zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi koji, kao što sam rekao, predstavlja set koji je neophodan da bi zadovoljili sve ove uvjete i potrebe BiH i da bi zadovoljili naše obveze prema međunarodnim sporazumima. Dakle, kao odgovor na ovo sve što sam rekao, dakle na sve ove manjkavosti sustava zračne kontrole u BiH, Vijeće ministara BiH je u 2005. godini usvojilo Strategiju upravljanja zračnim prometom u BiH i tzv. ATM strategiju koja je postavila dva ključna strateška cilja. Prvo, kreirati ATM sistem koji će biti u mogućnosti preuzeti odgovornost za pružanje svih usluga u zračnoj plovidbi, u zračnom prostoru BiH jedinstveno od strane domaćeg pravnog lica. Ispuniti zahtjeve koji proizilaze iz CAT sporazuma, ... sistem sporazuma, biti usuglašen sa principima Europske organizacije za sigurnost zračne plovidbe, skraćenica EUROCONTROL. Dva, provesti funkcionalnu i institucionalnu transformaciju institucija civilnog zrakoplovstva BiH.

Dakle, bez vlastitog ATM sustava i pravne osobe za pružanje usluga kontrole zračne plovidbe BiH nije u stanju odgovoriti i na odgovarajući način biti uključena niti u šire europske, niti u regionalne integracije u zrakoplovstvu. Iako su koristi od donošenja ovoga sporazuma višestruke, ja ču navesti samo nekoliko. Dakle, institucije BiH bi konačno u potpunosti provele Ustavom definiranu nadležnost u oblasti kontrole zračnog prometa. Razdvojila bi se funkcija pružanja usluga u zračnoj plovidbi od regulatorne oblasti civilnog zrakoplovstva, što je u skladu dakle sa relevantnim međunarodnim propisima. BiH bi na ravnopravnom osnovama učestvovala u regionalnim integracijama, pribavljajući tako veću korist, kako kod tehničke kapacitiranosti, tako i kod razvoja visokospecijaliziranih ljudskih resursa. BiH bi ubirala pune prihode od kontrole leta kojih dvije trećine trenutno odlazi u susjedne države, Srbiju i Hrvatsku, a ti prihodi se procjenjuju, dakle, kada BiH čitav sistem uspostavi, na nekih 30 miliona KM godišnje.

Dalje, budžetska davanja BiH i njenih entiteta koja trenutno u ovim direkcijama iznose oko 10,5 miliona maraka bi postala nepotrebna, jer bi dakle sistem postao samoodrživ od vlastitih prihoda. Pored zadržavanja postojećih zaposlenih u BHDC, dakle Državnoj direkciji i entitetskim direkcijama, angažiralo bi se oko 100 novih zaposlenih visoko kvalificiranih radnika u vrlo atraktivnim pozicijama i zanimanjima i po prvi put bi bila kreirana domaća baza ljudskih resursa u ovoj visoko zahtjevnoj oblasti.

Dakle, za sve to bi bilo potrebno usvojiti ove zakone, uspostaviti ove nove institucije, to je Direkcija civilne avijacije BHDC čije je sjedište Odlukom Vijeća ministara i ATM strategije određeno da bude u Banja Luci, te Glavni ured za Agenciju za pružanje usluga zračne plovidbe u Mostaru. Ova agencija, naravno, pored glavnog ureda u Mostaru, imala bi i svoje druge dijelove. To su u prvom redu operativno-tehničke službe koje bi bile smještene, da to tako kažem podijeljene, dijelom u Banja Luci, dijelom u Mostaru, dijelom na lokacijama, dakle gdje je to potrebno, kao što je Jahorina, Plejin vrh itd. Tu bi bila, dakle i dva centra oblasne kontrole. Centar 1 u Sarajevu, Centar 2 u Banja Luci. Tu bi bili, također prilazna ... kontrola u četiri centra u BiH, Mostar, Tuzla, Sarajevo i Banja Luka.

Prema tome, mi bi na taj način zaokružili potpuno sistem upravljanja zračnim prometom u BiH, uključujući i operativnu, odnosno operativnu kontrolu koja je trenutno, najvećim dijelom, u nadležnosti susjednih država, rasteretili budžetska davanja i generirali nove prihode u BiH. Zato smatram da ovi zakoni, ovaj set zakona zaslužuje da budu podržani.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru Ljubiću.

Prije nego što otvorimo raspravu, ja će samo par kratkih napomena kako smo se dogovorili da objedinimo raspravu i o točci 8., a radi se o:

Ad. 8. Prijedlog zakona o Agenciji za pružanje usluga o zračnoj plovidbi BiH (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

12.11.2008. Vijeće ministara je dostavilo Prijedlog zakona iz ove točke. Razmatra se također u redovitoj proceduri.

Ustavnopravno povjerenstvo je 1.12.2008. godine dostavilo Mišljenje o ustavnopravnoj osnovi, o usklađenosti s Ustavom i pravnim sustavom.

Nadležno Povjerenstvo za promet i veze je 27.11. dostavilo Mišljenje o načelima Prijedloga zakona. Povjerenstvo je jednoglasno dalo potporu načelima predloženog zakona.

Evo, čuli smo i uvodne napomene uvaženog ministra Ljubića. Ja sada otvaram raspravu.

Prvi je prijavljen uvaženi zastupnik Momčilo Novaković, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, ... što se tiče Kluba SDS-a, nekoliko primjedbi kad se radi o principima na kojima počivaju ovi zakoni. I te primjedbe ćemo kroz amandmane uložiti u ovoj drugoj fazi, u amandmanskoj fazi.

Naime, pored dileme da li je sve urađeno u skladu sa nadležnostima koje ima i država i entiteti, postoje neka operativna pitanja koja, po nama, nisu dovoljno jasna ili nisu dovoljno raščišćena, pa može stvarati određene nedoumice, posebno kad se radi o Prijedlogu zakona o Agenciji za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi BiH, gdje pozicija Savjeta Agencije i članova Savjeta nije u dovoljnoj mjeri, čini mi se, jasna. Naime, ovdje je definisano tačno da su članovi Savjeta, praktično, delegati pojedinih institucija, odnosno ministarstava. A onda, nakon toga je definisano da oni imaju za svoj rad naknadu troškova službenog putovanja, ... što ostavlja dilemu da li su oni, kao delegati, zaposleni u tim ministarstvima ili nisu zaposleni u tim ministarstvima. Naime, da li se radi o prijedlozima koji moraju biti zaposleni u ovim ministarstvima ili se radi o prijedlozima članova Savjeta koji su u ovoj oblasti stručni, a nisu, ne moraju biti zaposleni u ministarstvu. Dakle, tu ostaje dilema, kao što ostaje na kraju krajeva i nekoliko dilema vezanih i za samu upravu i način izbora gdje Savjet ministara bira ... upravu, direktora i zamjenike na način da ima praktično dva kruga. Savjet Agencije jednom predlaže, pa Savjet ministara odbije, oni predlažu drugi put za iste ljude sa istog konkursa, pa oni ponovo odbiju, onda oni ponovo raspisuju ... konkurs.

Mi mislimo da je to malo prekomplikovano i nepotrebno, s obzirom na način kako se Savjet ... ovdje formira. A, ako je on od delegata, onda je to praktično neka većina koja postoji, znači i u Savjetu ministara i u ovoj agenciji i smatramo nepotrebnim znači nekakva dva kruga, pa ponovno raspisivanje konkursa neprincipijelnim u odnosu na način formiranja. Naravno, sve se mijenja ako dobijemo obrazloženje od ministra da se ne radi o zaposlenim u tim institucijama, nego da se radi samo o prijedlozima iz tih institucija.

Pored ovog imamo još nekih primjedbi, ali ne bih ... mislim da smo danas dovoljno već umorni. Imaćemo sigurno dosta amandmana na ove prijedloge u amandmanskoj fazi.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković. Gospodin Raguž je signalizirao da nije prijavljen.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, želim da kažem da ova dva zakona su potrebni BiH. Mislim da je proteklo nešto više vremena nego što je uobičajno od momenta kad su u Savjetu ministara usvojeni, pa dok je došlo ovdje do nas u Parlamentarnoj skupštini i da mi se čini da to ostavlja jednu malu rezervu u bezrezervnoj podršci ova dva prijedloga zakona. I želim to ovdje da kažem da će i naša podrška u vezi s ovim zakonima imati određenu podršku dok se ne ispoštuju zaključci koji su u Savjetu ministara doneseni, a to je da se sačini prijedlog smještaja Direkcije za civilno vazduhoplovstvo u Banja Luci i Regionalni centar u Sarajevu i Mostaru, te Agencije za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi u Mostaru i isti dostavi Vijeću ministara na usvajanje. Ja prepostavljam da je zbog toga ovaj period od 29.9.2008. godine pa do danas utrošen da se napravi taj prijedlog smještaja. Ja bih volio da čujem od ministra da je to završeno ili da treba da dođe u Savjet ministara na usvajanje.

I druga stvar tiče se obezbjeđivanja sredstava u Budžetu BiH za smještaj ovih centara. Volio bih da znam da li su ta sredstva obezbjedena u Budžetu ili su na poziciji rezervnih sredstava i da li će se moći u Budžetu 2008. godine ovo izvršiti što je zakonska obaveza u vezi sa smještajima. I naravno, povodom onoga što je ministar govorio, a u vezi je sa ovim zakonima, mene zanima ko trenutno kontroliše nebo iznad BiH? Kome EUROCONTROL, odnosno Evropska agencija za naplatu troškova preleta, uplaćuje sredstva dobijena od aviokompanija? I ako to, kao što ste Vi rekli, se uplaćuje Hrvatskoj i Srbiji, po čijem i na koji način je taj sporazum napravljen i evo da kažem da li ima mogućnosti da nakon ovih usvajanja od iduće godine BiH dobija sva ta sredstva od EUROCONTROLA.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom kolegi Živkoviću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa evo, na samom početku ja želim da čestitam ministru Ljubiću zbog toga što je BiH danas, ja se nadam, primljena u posljednju asocijaciju ... ali posljednju međunarodnu asocijaciju u kojoj do sad nije bila i u kojoj su druge organizacije. Ovo je jedan lijepi završetak jednog procesa koji traje već pet-šest godina, koji je bio vrlo uspješan. Ja se nadam da ćemo mi podržati i ove zakone koji će stvoriti pretpostavku za ... puno provođenje, da ne kažem implementaciju, strategije kontrole u oblasti civilnog vazduhoplovstva. Dakle, ovo je taj, kako da kažem, jedan od ključnih koraka koji treba da stvori pretpostavke da se strategija u potpunosti provede, a to znači da BiH može već krajem sljedeće godine biti sposobljena u svakom pogledu, i u tehničkom, jer tehnički dio je fazi realizacije, u kadrovskom, jer i kadrovski dio, odnosno obuka kadrova je u toku realizacije i trebala bi da bude završena, koliko ja znam, sljedeće godine. Dakle, ovo je zakonski okvir. Apsolutno sam saglasan sa ovim, kako da kažem, određenim rezervama, koje je kolega Živković maloprije iznio, ali mislim da je to stvar koja će ići i koja će biti završena već do drugog čitanja ovog zakona. Zaista sve treba učiniti u institucijama koje su nadležne za to da se ovi zakoni onda provedu i to vrlo brzo provedu, a to provođenje znači formiranje ova dva centra.

Želio bih i to da kažem da smo razmatrajući na Komisiji ove zakone koje smo podržali u prvom čitanju – naravno da uvijek može biti poboljšanja i da ćemo to uraditi kroz amandmane u ovom kontekstu kao što je i kolega Novaković govorio – ali da smo zatražili od Ministarstva i Direkcije za civilno vazduhoplovstvo da dostave Komisiji izvještaje posljednjih revizija koje su radene na međunarodnom nivou, EUROCONTROL-a, koje su, da vas samo informišem, veoma, veoma pozitivne, sa naglaskom da su najbolje u cijeloj regiji, pa smo rekli: dajte na Komisiju nešto što je dobro i pozitivno da nam ne dolaze stalno problemi.

Evo, ovim sam i na neki način i promovisao sam zakon, a odgovor na ova Živkovićeva pitanja daće ministar, iako i ja znam te odgovore, ali usvajanjem ovih zakona mi ćemo stvoriti pretpostavku da radimo kompletan posao iz ove oblasti u BiH i da ostvarujemo prihode od tog posla koji ćemo raditi.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Kako u ovom trenutku nema više prijavljenih, ja bih zamolio uvaženog ministra da da odgovore na postavljena pitanja.

BOŽO LJUBIĆ:

Dakle, zahvaljujem se zastupnicima na raspravi i očekujem amandmane koji bi mogli i popraviti ove zakone.

A sada odgovori. Prvo, dakle odgovor na pitanje zamjenika predsjedavajućeg, gospodina Živkovića: 'Zašto se čekalo od usvajanja na Vijeću ministara do danas?' Vjerujte, nije bilo nikakve zadnje namjere, jednostavno je proces lektoriranja ovih zakona i stručne obrade išao od Vijeća ministara prema Direkciji civilne avijacije, iz Direkcije civilne avijacije prema Vijeću

ministara. Možda je tu, da tako kažem, neki tјedan potrošeno više nego što je bilo nužno, ali nije bilo nikakve druge namjere.

Što se tiče pitanja: 'Ko uplaćuje Srbiji i Hrvatskoj?' Zapravo, niko njima ne uplaćuje. Dakle, oni sami naplaćuju direktno ono što pružaju, ali to ne dolazi nama, a inače bi dolazilo nama, osim ono što se tiče prilaza, odnosno aerodromske kontrole što se obavlja na aerodromima u Mostaru, Banja Luci, Sarajevu i Tuzli. I trenutno ova sredstva koja, da tako kažem, idu Srbiji i Hrvatskoj su na razini nekih 20 miliona KM godišnje. Dakle, to je i naravno sva sredstva ta, da tako kažem, reda veličina 30 miliona KM kad se ovaj čitav sistem instalira ... ostajat će u BiH.

Sljedeće pitanje se ticalo, dakle: 'Da li je sačinjen program smještaja ovih institucija?' Vidite, dakle uvjet da bismo mi mogli krenuti u realizaciju ovih poslova je usvajanje ovih zakona, jer ako ovi zakoni neće biti usvojeni, onda, da tako kažem, nema ni potrebe za tim institucijama. Iako su one planirane i ja upravo smatram, ovako kako je rekao zastupnik Dokić, da će ti poslovi sada ići simultano, jer na sastanku u mom uredu prije nekih mjesec i po dana, ako se na varam, tu je zamjenik direktora Direkcije civilne avijacije, gospodin Šimunović, mi smo se dogovorili da do 15.11. Direkcija civilne avijacije dostavi, da tako kažem, provizornu sistematizaciju ove dvije institucije da bismo mogli planirati prostor koji je potreban i za jednu i za drugu i uči dakle u proces osiguranja budžetskih sredstava za njihovu realizaciju u sljedećoj godini. Evo, taj posao je sada pri kraju, ja sam upravo danas dobio od Direkcije civilne avijacije taj prijedlog, da tako kažem, provizorne sistematizacije, jer se trajna ne može napraviti dok se sve to skupa ne usvoji i sigurno nećemo čekati više nego što bude neophodno.

Što se tiče tehničkih poslova koji su urađeni, koji su u tijeku, vjerujte, veliki su poslovi urađeni, značajni su poslovi još uvijek pred nama. Na osnovu ugovora, odnosno kredita koji je dao EBRD od 12 pa plus 6 miliona eura nabavljena je čitava oprema za centre oblasne kontrole leta u Sarajevu i Banja Luci, simulator u Mostaru koji je već sada pred montažom za trening kontrolora leta. Za pripremanje građevinskih radova za radarske postaje itd. – i taj je posao u tijeku, ... odnosno praktički je završen i trening kontrolora leta. I nama je jako bitno da usvojimo što prije ove zakone, jer ti kontrolori leta neće moći dugo čekati, jer je na tržištu u regiji, u Europi velika potražnja za tim ljudima. Dakle, ako mi ne budemo u stanju da ih uposlimo u institucije, onda se bojim da ćemo ih izgubiti. A platili smo sredstva za ... njihov trening.

I konačno, ja se zahvaljujem zastupniku Dokiću na čestitci, ja njemu također moram čestitati, jer mnoge stvari do kojih smo mi danas došli ovdje i činjenica da smo danas, možda u ovoj oblasti civilne avijacije, najdalje otišli u BiH u integriranju našem u Europu, dakle i na razini standarda i na razini institucija, velikim dijelom treba zahvaliti i radu Ministarstva dok je on vodio to ministarstvo.

Evo, zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru Ljubiću.

Imam prijavljenu uvaženu zastupnicu Azru Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ja se unaprijed izvinjavam ministru što je propustio da odgovori na jedan dio pitanja kolege Živkovića. Ali evo, dozvolite, pošto sticajem okolnosti poznajem tu situaciju, da Vam odgovorim, gospodine Živkoviću. Svojevremeno, kada je vršen prenos nadležnosti sa SFOR-a na domaće organe vlasti za 'upper' sloj, odnosno treći sloj, ja se izvinjavam ako ne budem koristila rječnik civilne avijacije, predsjedavajući Vijeća ministara i resorno ministarstvo na koje je to bilo adresirano bio je kolega Spasoje Tuševljak, a administrator za civilnu avijaciju je bila gospođa Fatima Leho. Ako sam slučajno pogriješila, molim da oni koji su malo duže u civilnoj avijaciji da me koriguju. Dakle, to Vijeće ministara sa tim sazivom i tim ministarstvom je koordiniralo aktivnosti prenosa nadležnosti sa EUFOR-a, odnosno tadašnjeg SFOR-a na domaće organe vlasti.

A drugo, povodom ovoga ja sam htjela da predložim, prvo, resornom ministarstvu, odnosno nadležnim institucijama u oblasti civilne avijacije da, s obzirom da su parlamentarci dobili ovdje nekoliko dopisa od jednog vašeg kolege, koji su u funkciji, a ne samo parlamentarci, ja hoću da pomenem Vijeće ministara, predstavnici međunarodnih organizacija itd., ja neću govoriti ovdje o sadržini, ali cijenim posebno važnim da se po tim pismima, koja su послана na različite adrese sa kvalifikacijama određene vrste, Vi očitujuete sa argumentima civilne avijacije. Dakle, ima zaista potrebe da to govorim, jer su i date neke kvalifikacije u pismima koja mogu izazvati različita tumačenja i avanturistička putovanja duha. I drugo, uz naravno sve čestitke, i resornom ministarstvu i Vijeću ministara, odnosno svima onima koji su koordinirali ove aktivnosti, na uspjehu koji je postignut u potpunom integriranju BiH u institucije, međunarodne institucije civilne avijacije, ja sam htjela i da predložim ovom parlamentu da, s obzirom na važnost ovih zakona i na, cijenim, malu mogućnost da neke značajnije promjene izvršimo u svemu ovome, danas obavimo i drugo čitanje. Mi smo već u diskusiji, raspravi, davno otišli od principa zakona. Ušli smo duboko u sadržinu, ja predlažem da se ovaj parlament izjasni i u drugom čitanju.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici Azri Hadžiahmetović.

Nema više prijavljenih i imamo sad prijedlog uvažene zastupnice da se odmah otvari rasprava o zakonima i u drugom čitanju.

Žao mi je, uvažena zastupnica, ipak neće biti moguće, u skladu s Poslovnikom. Zaključujem raspravu o točkama sedam i osam.

Prelazimo na devetu točku:

Ad. 9. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o Javnom RTV sustavu BiH (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ;

Vijeće ministara je 20.11.2008. godine Parlamentu dostavilo Prijedlog zakona o dopuni Zakona o Javnom RTV sustavu BiH. Razmatra se u redovitoj proceduri.

Mišljenjem od 1.12.2008. godine Ustavnopravno povjerenstvo je utvrdilo valjanu ustavnopravnu osnovu, sukladno s Ustavom i pravnim sustavom.

Nadležno je Povjerenstvo za promet i veze. Mišljenje nadležnog povjerenstva dobili smo 27.11.2008. godine. Povjerenstvo je jednoglasno prihvatiло načela predloženog zakona. Povjerenstvo Domu predlaže da Prijedlog zakona razmatra i u drugom čitanju bez razmatranja u drugoj fazi, sukladno članku 106. stavak (4) Poslovnika.

Otvaram raspravu.

Uvaženi ministar Božo Ljubić.

BOŽO LJUBIĆ:

Dakle, dame i gospodo zastupnici, obrazloženje će biti kratko kao što je kratak i ovaj zakon. Udruženje slijepih građana BiH kao krovna organizacija slijepih u BiH pokrenula je inicijativu da se u okviru izmjena i dopuna Zakona o Javnom RTV sistemu BiH inkorporira odrednica kojom se slijepi osobe oslobođaju obveza plaćanja tv takse. Ja mislim da suština nije potrebno obrazlagati, samo želim reći da u svim zemljama regije slijepa lica su oslobođena obveze plaćanja RTV takse, bilo zakonom, podzakonskim aktom, pravilnikom javnog emitera ili odgovarajućom odlukom. Primjera radi, u Srbiji su slijepa lica oslobođena plaćanja RTV takse zakonom, dakle Zakon o radiodifuziji ... U Hrvatskoj slijepa lica su oslobođena plaćanja RTV pristojbe Pravilnikom o Javnom RTV emiteru, odnosno HRT-a. Vijeće ministara se odlučilo, nakon sastanka predsjedavajućeg sa ovim udruženjem, da se to uradi zakonom. I tu je pred vama ovaj zakon koji ima dva člana. Ja molim, dakle radi ove populacije ljudi, da je to minimalno koliko možemo učiniti za njih, da ih oslobođimo plaćanja RTV preplate, odnosno obitelji koje imaju bar jednu osobu koja je proglašena od nadležne institucije slijepom.

Hvala ljepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru Ljubiću.

Za raspravu se prijavio uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Gospodine predsjedavajući, što se tiče oslobođanja ove kategorije od plaćanja, ja se u potpunosti slažem i još nekih kategorija za koje ću kasnije reći, ali čini mi se da na ovaj način to nije dobro i obrazložiću to sljedećim. Evo, mi imamo i Mišljenje Upravnog odbora RTV koji se ovom problematikom bavi, koje bi trebali da uvažimo, vjerovatno ćemo do toga i doći i nakon ovog mog obrazloženja. Naime, radi se o sljedećem. Ovdje se kaže da se, samo malo, evo ovako:

'da se Zakonom o Javnom RTV sistemu kojim se obavezuje plaćanje tv takse oslobađaju sva domaćinstva vlasnici prijemnika čiji je najmanje jedan član domaćinstva izgubio vid'. Ja postavljam pitanje: 'Šta je sa članovima domaćinstva ili pojedincima koji su izgubili sluh?' Jel' ovdje se plaća taksa na posjedovanje radio i tv prijemnika. Znači, nije ni nemogućnost slušanja ili neslušanja, nije ni nemogućnost gledanja ili negledanja, jel smo to u nekoliko navrata razgovarali i nismo uvažili žalbe ljudi koji su tvrdili da se na njihovom području ne može gledati ta i ta televizija i da zbog toga ne treba da plaćaju taksu, jer je zakon rekao da je to na posjedovanje radio i televizijskog prijemnika. Ovdje ćemo mi sada doći u derogiranje ovoga zakona, ako na ovaj način pokušamo da oslobođimo slike. A naravno da ćemo izostaviti i gluve, što je po meni pandan jednom drugom, jer ako neko ko je izgubio sluh ima samo radio prijemnik i, onda čemu svrha isto kao i onaj koji ima televiziju, ako je izgubio sluh, opet nema potpune svrhe kao i onaj što je slijep nema potpune svrhe za televiziju, a ima svrhu za radio aparat.

Dalje, mislim da ćemo ovakvim načinom narušiti principe ovoga zakona, jer se radi o posjedovanju, a ne mogućnosti slušanja ili gledanja. I zato ja predlažem sljedeće. Da se ovo možda na naki drugi način riješi ili da se riješi upravo ovim što je gospodin ministar rekao, nekim uredbama, da se ovim kategorijama slijepih, pa i kategorijama koji su izgubili vid: ili vrate sredstva kojim oni plaćaju pretplate ili da im se od strane države, znači nadležnih ministarstava, bolje rečeno, od države to refundira ili da država u ime njih to plaća. Tako ne bi došli u koliziju s ovim zakonom, ne bi narušili principe ovog zahtjeva, a postigli bi ono što smo htjeli, odnosno što je Savjet ministara ovdje htio i što je u okruženju: da zaštitimo ovu kategoriju koji su izgubili vid i sluh. To bi po meni bio bolji put. Tih kategorija nema mnogo, to nije velika stavka za državu, a i onako je televizija državna, odnosno televizija koju država velikim dijelom, putem još sredstava građana, finansira, tako da, čini mi se, da bi bolje bilo rješenje da nađemo zadovoljavajuće u stvari rješenje da i ovim kategorijama koji su izgubili vid, ja dodajem i sluh, napravimo da oni, na kraju krajeva kako će to biti regulisano pravilnikom, ne moraju da plaćaju taksu ili da im ta taksa bude refundirana uz njihovu socijalnu pomoć ili neki drugi vid pomoći koju oni dobijaju. I to bih ja radio pomoću nižih akata, znači podzakonskim aktima i ne dirajući ovaj zakon.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Okoliću.
Nema više prijavljenih. Ima uvaženi zastupnik Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Predsjedavajući, ako dozvolite, ja bih nešto u ime Komisije koja je razmatrala ovo. Mi smo ovo jednoglasno podržali rukovodeći se isključivo humanitarnim razlozima. Na Komisiji je bilo različitih razmišljanja, bilo je i različitih razmišljanja u pogledu ovog našeg prijedloga da se odmah ide u drugu fazu, dakle u drugo čitanje. Vjerovatno da taj prijedlog, moram da do kraja budem iskren, moj osjećaj je da taj prijedlog ne bi bio prihvaćen da odmah ide u drugu ovu fazu da smo imali ovo pismo koje je došlo od Upravnog odbora. Jer bilo je kod nekih članova Komisije rezerve da li ići odmah u ovu fazu. Pa evo, čini mi se i Okolićeva diskusija je na tom fonu da bi se možda moglo i trebalo ostaviti prostora i da se ovo proširi. Stoga, evo, kad se

budemo odlučivali hoće li se ići u drugu fazu ili ne, da se imaju i ovi elementi u vidu. Dakle, još jednom kažem, Komisija je, rukovodeći se isključivo humanitarnim razlozima, podržala prijedlog Savjeta ministara, svjesna činjenice da jedan predsedan koji nije u skladu sa zakonom, odmah da se razumijemo, ali dobro, mi smo zato da možemo, mi možemo da mijenjamo ovaj zakon, može da stvori drugi, evo Okolić je predložio i da se to može dalje proširiti.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 10. točku dnevnog reda:

Ad. 10. Prijedlog zakona o fiskalnim kasama – predlagatelj: zastupnik Jozo Križanović (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Jozo Križanović, u ime Kluba zastupnika SDP-a, je 17. rujna 2008. godine dostavio u proceduru Prijedlog zakona o fiskalnim kasama. Razmatra se u redovitom postupku.

Ustavnopravno povjerenstvo je 6.10.2008. godine dostavilo Mišljenje kojim je konstatiralo da postoji valjana ustavnopravna osnova i da je Prijedlog zakona sukladan Ustavu i pravnom sustavu. Povjerenstvo je u dva navrata tražilo produljenje roka za dostavljanje mišljenja čekajući izjašnjenje Vijeća ministara o Prijedlogu zakona.

Mišljenje Povjerenstva za financije i proračun dobili smo 28.11.2008. godine. U Mišljenju Povjerenstvo navodi da Vijeće ministara nije dostavilo mišljenje ni u ponovno određenom roku, pa je Povjerenstvo odlučilo razmatrati Prijedlog zakona u prvoj fazi. Vidjeli ste, Povjerenstvo je prihvatile načela predloženog zakona i uputilo ga Domu u daljnju parlamentarnu proceduru.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Nemam prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 11. točku:

Ad. 11. Razmatranje Izvješća Ustavnopravnog povjerenstva o održanoj informativnoj sjednici o problemu organiziranog kriminala i korupcije, sa Prijedlogom zaključaka, te:

a) Analize stupnja provođenja Strategije BiH za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije – podnositelj materijala: Ministarstvo sigurnosti BiH,

b) Izvješća, Mišljenja i zaključaka o pitanjima korupcije i organiziranog kriminala – podnositelj: Ministarstvo pravde BiH

NIKO LOZANČIĆ:

Poštovane dame i gospodo zastupnici, na prijedlog Kolegija Zastupničkog doma od 10. lipnja 2008. godine Ustavnopravno povjerenstvo je odlučilo organizirati informativnu sjednicu o problemima organiziranog kriminala i korupcije. S ciljem uspješnog organiziranja informativne sjednice, Povjerenstvo je od Ministarstva pravde i od Ministarstva sigurnosti zatražilo podnošenje pisanih materijala o ovoj problematici. Dakle, na zahtjev Ustavnopravnog povjerenstva, Ministarstvo pravde je 1.10.2008. godine dostavilo Izvješće, Mišljenje i zaključke o pitanjima korupcije i organiziranog kriminala. Ministarstvo sigurnosti je 2.10. dostavilo Analizu stupnja implementacije Strategije BiH za borbu protiv organiziranog kriminala, s pet priloga. Nakon primitka materijala, Ustavnopravno povjerenstvo je 28. listopada 2008. godine održalo informativnu sjednicu i Domu 3. studenog 2008. godine dostavilo Izvješće, s Prijedlogom zaključaka.

Mi smo se jučer na sjednici Kolegija odlučili preformulirati ovu točku, stavivši u prvi plan Izvješće Ustavnopravnog povjerenstva, s Prijedlogom zaključaka, a kao prateće uvrstili smo materijale Ministarstva sigurnosti i Ministarstva pravde.

Ja vas podsjećam i na zaključke koje Ministarstvo pravde predlaže u svom materijalu, sadržane u pet točaka. Podsjećam također na zaključke Ustavnopravnog povjerenstva u Izvješću: zaključci pod točkom 2. i točkom 12. čini se da su u koliziji. Naime, Povjerenstvo je u zaključku pod točkom 2. primilo k znanju dokumente dostavljene od strane Ministarstva sigurnosti i Ministarstva pravde. A u zaključku pod 12. točkom stoji da materijale koje je Povjerenstvo dobilo od Ministarstva sigurnosti i Ministarstva pravde zajedno sa Izvješćem Ustavnopravnog povjerenstva trebaju biti dostavljeni Zastupničkom domu na razmatranje i usvajanje.

Bilo je predviđeno da uvodno izlaganje povodom ovog pitanja ima predsjedatelj Ustavnopravnog povjerenstva, gospodin Šefik Džaferović, ali on je zbog smrtnog slučaja u obitelji morao otići jutros nakon početka sjednice.

Želi li neko drugi iz Ustavnopravnog povjerenstva da govori na ovu temu? Uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju. Pozdrav svim zastupnicima, uvaženim članovima Vijeća ministara.

Evo, u dogовору са članovima Ustavnopravnog povjerenstva, као zamjenik predsjedatelja, odsutnog gospodina Džaferovića, само ћу kratко рећи како је текла rasprava и што су били temeljni ciljevi rasprave коју је организирало Ustavnopravno povjerenstvo.

Radi se u suštini o dvije stvari. Prva je da, i pored ocjene koju je dalo i Ministarstvo pravde, odnosno Ministarstvo sigurnosti, da je BiH u smislu normi postigla i zaokružila kompletan zakonodavni okvir za borbu protiv korupcije. BiH, rekao bih, ubrzano tone na ljestvici negativne percepcije kad je u pitanju korupcija, pa smo unatrag nekoliko godina sa osamdeset i nekog spali na sto i neko mjesto u svijetu i to je zaista alarmirajuće.

Druga stvar, Strategija koju je usvojilo Vijeće ministara 2006. godine ističe 2009. godine, i to je vrijeme sada i pitamo se kako pokriti prostor nakon isteka roka te strategije i naravno da nije i ne postoji nikakvo opravdanje da postoji bilo kakav vakum u tom smislu. I naša inicijativa je urodila plodom i mi smo imali zaista jednu dobru raspravu, kompetentna izlaganja i elaboracije ministara pravde i sigurnosti i nazočnost medija i mislim da su na taj način otvorili ulogu Parlamenta, jer se pokazalo u svim zemljama u tranziciji, gdje je najizrazitiji stupanj korupcije, bez uloge parlamenta nije uopće moguće ući u ozbiljniju borbu protiv korupcije.

Druga stvar, ovdje su dati jasni zaključci Komisije, njih 12. Ja bih vam samo pročitao zaključak broj 6. gdje 'Ustavnopravno povjerenstvo izražava nezadovoljstvo dosadašnjim stupnjem implementacije Strategije'. I posebno naglašavam, s obzirom da Vijeće ministara BiH nije formiralo koordinaciono tijelo, 'Povjerenstvo zahtijeva da se u roku 30 dana uspostavi koordinacijsko tijelo za praćenje implementiranja postojeće strategije'. To je vrlo važan zaključak i mislim da Zastupnički dom treba podržati i usvojiti ove zaključke i dodatno učiniti odgovornim Vijeće ministara i za nastavak i donošenje nove strategije i implementaciju i uspostavu neophodnih tijela, koordinacijskih tijela kako bi se ovaj proces mogao odgovorno i ozbiljno voditi.

Ali, kad uzmete ovdje neke ocjene iz ovih analiza koje su dala nadležna ministarstva, mi se zaista trebamo zabrinuti. Ja ču to ilustrirati samo ovdje rečenom ocjenom da je to stanje korupcije, dakle nije samo u oblasti javnih nabavki i natječaja, kako često kažu, već i svega ostalog. Nažalost, to duboko prodire u područje obrazovanja, osnovnog obrazovanja, visokog obrazovanja, zaštite policije, carine, jer ... u tim institucijama umnožavaju javne optužbe za korupciju. Pitanje je da li to ostaje samo na ... i dalje to uglavnom ostaje samo na optužbama, jer pitanje koliko imamo dokazanih djela, ali je sigurno da se ta percepcija treba mijenjati.

Dakle, ovdje je veliki posao. Ako želimo stvarati jedno ozračje da i BiH može biti društvo pravnog poretku u kojem će moći se živjeti normalno ... i razvijati prema sustavu znanja i kriterija i zapošljavati i sve ostalo i napredovati u poslu i na neki način da tu percepciju mijenjamo kako bi zaista ozbiljan kapital i investicije, a ne ..., znamo kakvog podrijetla, koji je uglavnom u zadnje vrijeme na neki način u ambiciji da poklopi ove prostore i, evo, predlažem da usvojimo ove zaključke Ustavnopravnog povjerenstva i da Parlament, na neki način, otvorí svoju ulogu u ovom procesu.

Moram još reći, tu je i predsjedatelj Sekcije GOPAK, gospodin Suljkanović, također smo i kroz tu Sekciju GOPAK-a institucionalizirali aktivnosti koje su dijelom već postale praksa u zemljama i okruženja i u svijetu i, na neki način, Parlament preuzima svoj dio odgovornosti u ovom poslu.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ragužu.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, naravno da će odmah reći da ja lično ču podržati ovo što je gospodin Raguž rekao, ali nikada mi neće biti jasno ko pravi ove rang-liste. Pa mi jednom 50., 70. i 101., ne znam ni ja, i na osnovu kojih pokazatelja, na osnovu čega? Ko je to dokazao korupciju u bilo kojem organu?

Čujemo na nekom fakultetu, univerzitetu ima nešto, nisu procesuirani, studenti se ne smiju javiti da ne bi izgubili godinu, ovi kažu profesori, nije to tačno, ovaj kaže ovako. Prvo sam ovdje govorio da je to umiljata riječ korupcija, korupcija. Pa svaka nana i baba mene razumije kada ja kažem lopov, kriminalci, mafija, ne znam ni ja ko. Ali ja to izjavljujem bez ikakvih dokaza. Ko su lopovi, ko su mafija? Valjda sud treba da dokaže, tužilaštvo. I kada ja danas njih pomenem kao najslabiju kariku u lancu ukupnog ovog sprečavanja, eno ga vrši pritisak na nezavisno pravosuđe, na uspjelu reformu pravosudnog sistema. Prvo, ko je to smislio na uspjelu? Ja mislim na potpuno neuspjelu!

Ja ne mogu stvarno da učestvujem u ovoj priči, ali evo podržat će iz najboljih namjera, samo da imamo i mi nešto, pa kada EU dobije u Briselu a Oli Ren kaže - vidiš kako se oni bore - a on pojma nema šta mi raspravljamo niti ga interesuje, nego dobiće neke odavde spise pa će se i on pridružiti i kaže - eh, vi ste ispunili taj uslov, a imate još 106 uslova da biste vi prišli malo bliže EU. Nekada se stvarno pitam čega sam ja poslanik. I nije ono začudujuće što sam ja pitao gospodina Lozančića – koga poštujem prvo kao čovjeka, neće on biti poslanik vječito kao ni ja – kada mi kaže - uvaženi zastupniče - a ja znam da sam ponižen od svakoga. Kakav uvaženi – poniženi!

Danas sam dole pristao, i to vam moram pomenuti, to je korupcija: došlo stotine invalida i neki naš pametnjaković postavio traku, ne da ljudima priči da popiju kafu. To je naš prvi sprat. To je korupcija, to je ponižavanje naših ljudi koji jedva gledaju da prezive. To smo mi i zato ne znam, stvarno, da mi neko objasni, evo ne znam ništa, ko je dokazao gdje je korupcija, ko je, odakle 101. mjesto. Valjda ono 101. fino nam odgovara. Bolje bi bilo da je 99., nešto bi bilo simpatičnije, pa bi se mi uljuljkali, kažemo, evo nismo prešli 100. Stvarno ja ne znam šta mi radimo s ovim. Ko su, evo ponavljam, neka mi odgovore. Naše institucije, koje ja podržavam, ko je dokazao korupciju, u kojem obimu, i da smo mi iza Albanije, recimo, kada ja ne znam šta je tamo, ne znam šta je ovdje, a ne tamo šta je.

E, ovako ćemo bezbroj puta vrtiti ovaj krug. Uvijek ćemo dobiti dobru strategiju koja ništa neće riješiti. Sreća, nema kamera da kažu - ovaj narod i građani, vidi, ovi se sjetili da se bore protiv lopova, a prvo bi mnogi od njih morali boriti se protiv sebe - jer šta god mi ovdje rekli i donijeli u interesu naroda, oni će reći - ma tamo su sve lopovi. Kada ćemo mi o tome voditi računa i kada će meni neko ovdje izaći sa egzaktnim podacima i kazati - ima korupcije u sudu, nekom, na Palama, evo na Palama, ali sreća nemamo suda, to sam pogriješio nemamo suda, hajde nešto će drugo izmisliti, u bilo kojem mjestu, ko će to meni dokazati? Gdje su egzaktni podaci? Nego odvali neko cifru, 101. mjesto, nas o jadu zabavi, mi korumpirana zemљa.

I ti koji prave ove liste najveću nesreću nama prave, jer oni upravo lobiraju za druge zemlje i odvraćaju potencijalne investitore da dođu da ovdje ulože novac. Oni ih odvraćaju. Takvi koji lansiraju te priče.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Poslanik Bećirović.

Molim vas malo pažnje. Je li replika bila, Jozo?

DENIS BEĆIROVIĆ:

Dobro, mi danas evo razmatramo i Izvještaj Ustavnopravne komisije i Analizu o stupnju implementacije Strategije za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije, mada je u onim prvim dnevnim redovima koji su dostavljeni nama poslanicima bilo da je u stvari centralno pitanje ova Analiza o stupnju implementacije Strategije.

Na početku želim reći nekoliko ocjena. Prva, najveći dio ciljeva zacrtanih u Strategiji BiH za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije, daleko najveći dio, nije uopće realiziran. I to je prva zabrinjavajuća ocjena koju нико ne negira.

Drugo, i ono malo što je urađeno iz Strategije, za period 2006.-2009., dakle ovo aktuelno Vijeće ministara je imalo, najveći dio u tom mandatu, prilike da nešto poduzme, ali je urađeno pod pritiskom međunarodne zajednice, a ne dobrom voljom Vijeća ministara i drugih vlasti u ovoj zemlji.

Treće, može se slobodno konstatovati da država BiH nije ravnopravan partner u globalnoj borbi protiv kriminala, terorizma i zločina.

Četvrto, vlast nije oformila čak ni tijelo za praćenje i nadzor, što je dovelo do neadekvatnog pristupa u realizaciji ove strategije.

Evo, vidite i to niko ne krije, to su sada rekli i ljudi iz Ustavnopravnog povjerenstva, pali smo sa, čini mi se, sa 86. mjesta na ispod 100. mjesta i ta tabela, kolega Jovičiću, vjerovatno je ljudi ne prave odoka već imaju određeni pokazatelji za sve države svijeta pa i za BiH. U svakom slučaju, ta tabela kao i ove naprijed iznesene činjenice su i više nego dovoljan razlog za uzbunu i alarm u ovoj zemlji.

I danas kada smo raspravljali o nepovjerenju Vijeća ministara BiH, jedan od dva najkrupnija razloga, po meni, zašto je trebalo izglasati, ili još nismo glasali, nepovjerenje Vijeću ministara je upravo ovaj potpuni kolaps na pitanju borbe protiv korupcije u ovoj zemlji.

Pošto je tačka dnevnog reda i osvrt na ove zaključke Ustavnopravne komisije koji su dostavljeni nama poslanicima, za razliku od prethodnika moram reći da se sa dobrim dijelom tih zaključaka apsolutno ne slažem. Prvo, u zaključku 1. ističe se ozbiljnost situacije itd., a u stvari mislim da zaključak 1. Ustavnopravne komisije treba da glasi da mi kao Parlament oštrot osuđujemo neprovodenje Strategije BiH. Čak i ova strategija, po ocjeni svih ozbiljnih i

nevladinih organizacija koje se bave ovom problematikom je nepotpuna, neadekvatna itd., ali ni takva nije bila moguća, je li, da se provede!

Druga formulacija Ustavnopravne komisije jeste 'da se primaju na znanje ovi dokumenti i da se podržava prijedlog preporuka i zaključaka'. Ja mislim da ovo ne treba podržati i kasnije ću reći zašto to ne treba podržati.

Zaključak 3. govori da postoje tu i tamo neki rezultati itd. Ovdje treba zvanično konstatovati da nema nikakvih rezultata. Vrlo je malo urađenoga i, reći ću i konkretno, koliko je to malo urađenog, a ogroman dio nije ništa urađeno, tako da ovaj zaključak Ustavnopravnog povjerenstva samo ublažava nešto što je nemoguće ublažiti kao zvaničnu ocjenu.

'Trebaju nam', u zaključku 5., 'akcioni planovi'. Ko je mogao napraviti koji akcioni plan bez strategije za određeni period? Valjda iz strategije proizilaze akcioni planovi, a ne iz akcionih planova strategija.

Zaključkom 6. Komisija izražava nezadovoljstvo dosadašnjim stepenom implementacije Strategije. Vidite kakva je to ublažena formulacija. Ma, kakav dosadašnji stepen implementacije! Ova strategija nije dvotrećinski i više od toga implementirana.

'Sve obaveze' itd. u zaključku 7. Povjerenstva 'moraju se potpuno prihvati i implementirati'. Pa, mi prvo moramo reći šta ćemo sa činjenicom da ništa od toga nije urađeno. Ovdje treba vrlo jasno reći da BiH ima Strategiju za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije koja je od 2006. do 2009. godine. Dakle, za manje od mjesec dana, 1. januara 2009. godine, država BiH ostaje bez ikakve strategije za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije. Čestitamo Vijeću ministara BiH! Zašto je država dovedena u to stanje? Mi na Parlamentu nismo imali nikakve strategije, a ovdje se spominje, je li, strategija 2009.-2012. Do Parlamenta nije došla na raspravu nikakva strategija tog tipa, tako da slobodno možemo reći da smo kao država dovedeni u takvu situaciju da za mjesec dana nemamo, čak, ni strategiju. A to što padamo na ljestvici itd., to je sada dodatno pitanje. Zašto nemamo strategiju? Je li neko misli da to nije problem, da ne postoji korupcija? Je li to nekoga ne interesuje? Je li neko neće, zaista, da se bori protiv toga, to je sada pitanje za poseban odgovor.

Moram podsjetiti ovdje, kada je ova tačka na dnevnom redu, da sam u februaru ove godine predložio Parlamentu inicijativu da nam Vijeće ministara, u roku od tri mjeseca, izradi 'Strategiju za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije'. I trebali su po zaključku, jednoglasno usvojenom u Predstavničkom domu do maja mjeseca da nam dostave takvu strategiju. Sada je 3. decembar! Preko šest mjeseci nisu bili u stanju, ne da ispoštuju neki zaključak nekog iz opozicije već da ispoštuju zaključak cijelog Parlamenta. Svi smo to jednoglasno prihvatali. Kako je moguće da Vijeće ministara, i u ovom ovako krupnom pitanju, neće da provodi zaključak Parlamenta BiH, čak i kada je jednoglasno usvojen. Da li to nema saradnje između rukovodstva Parlamenta i Vijeće ministara ili Vijeće ministara uopšte ne brine što to donosi Parlament i što bi trebali raditi na bazi toga, to je sada pitanje za sebe.

Kada je riječ o ovom stepenu realizacije, ja sam išao toliko daleko u Analizi stupnja provođenja Strategije i detaljno da ovo sada moram zaista potkrijepiti sljedećim argumentima. Naime, u ovoj strategiji od 2006.-2009. postavljeno je osam općih ciljeva za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije. U poglavljtu 'Posebni ciljevi Strategije za borbu protiv

'organiziranog kriminala' postavljeno je 18 strateških ciljeva i u poglavlju 'Posebni ciljevi za borbu protiv korupcije', razlikujemo dakle termin organizirani kriminal i korupcija, još 18 strateških ciljeva. Ukupno je u ovoj strategiji, koja ističe za mjesec dana, postavljeno 44 strateška cilja.

I sada, kolege poslanici i ostali prisutni, naravno da nas interesuje koliko od toga je realizirano u ove tri godine. Evo, ja će vam sada reći, proračunato, dakle u procentima: od 44 cilja 97,7% nije realizirano iz te strategije. Kako? Djelimično u ovoj strategiji je realizirano 36 što je 81,81%, a ništa, dakle apsolutno ništa 15,90%. I to su, dragi ministre, koji komentariše s mesta, podaci koji su dostavljeni nama od strane Vašeg ministarstva i Vaše analize i mi smo to ovdje dobili kao poslanici i možda neki toliko detaljno proučili i Vama, evo, objavljujemo Vam podatke – 97,7%. Samo, od 44 strateška cilja, jedan cilj je realiziran, da u ovoj implementaciji stoji ovdje - realizirano jedan cilj, a 43 uopšte nisu realizirana onako kako treba. I da ne ulazimo sada u to što sve nije realizirano, ali je zaista frapantno da je samo Ministarstvo sigurnosti kazalo da potpuno, ne djelimično već potpuno nije realiziran cilj koji se odnosi na razvoj naučnog istraživanja organiziranog kriminala i davanja potpore institucijama, što je zaista, samo po sebi, šokantno da ovaj cilj gdje trebamo dati potporu institucijama koje se bore protiv organiziranog kriminala i korupcije da mi, odnosno da Ministarstvo kaže da nije ništa urađeno na tom planu. Ne djelimično, već ništa – cilj koji se odnosi na podizanje svijesti civilnog društva itd., edukaciju javnog mnjenja – ne djelimično već ništa nije urađeno! To stoji u ovoj analizi koja nam je dostavljena od strane ministra i Ministarstva sigurnosti i Vijeća ministara.

Međunarodna saradnja, ispunjavanje međunarodnih obaveza – ne djelimično već ništa nije urađeno! Usaglašavanje bosanskohercegovačke legislative sa međunarodno-pravnim instrumentima – i tu stoji da taj cilj nije realiziran! Dakle, o čemu mi ovdje imamo dalje da pričamo? Ja neću dalje da o tome govorim, osim što želim osvrnuti se na kraju i na ovaj prijedlog zaključaka za Vijeće ministara BiH.

Prvi zaključak ovdje u ovoj analizi kaže: 'Prihvata se Informacija, sa analizom stupnja'. Mislim da, prvo, kao Parlament trebamo, u najmanju ruku, izraziti duboko nezadovoljstvo sa stanjem u ovoj oblasti i pogotovo sa ovako drastičnim stepenom nerealizacije Strategije u periodu 2006.-2009., jer postavlja se pitanje šta će nam nova strategija ako ovdje dokumentujemo da 97% ciljeva u ovoj strategiji nije realizirano.

Drugi cilj kaže da 'treba pripremiti novi strateški dokument'. Pa nema tu šta da se priprema novi strateški dokument, gospodo u Vijeću ministara. Ovaj parlament vas je jednoglasno obavezao u februaru 2008. da nam dostavite do maja mjeseca takvu strategiju, a vi to niste uradili!

Treći cilj? Opet se spominje na ovu zadaću da se izradi strategija za borbu protiv korupcije, a zadaća definisana, rok postoji, zaduženje postoji, postoji nosilac posla.

I, četvrti cilj? Obavezuju se, kaže, agencije – ovo je posebno i tragično i komično – da ispune maksimum predviđenih obaveza, da u ovih mjesec dana ispune onih 97% koji u ovoj analizi stoje da nisu realizirani.

Ovo je takav jedan dokument da zaista, ako uđete detaljno u ovo i ako pročitate šta nam je dostavljeno detaljno od strane Ministarstva sigurnosti u ovoj analizi realizacije, doći ćete,

zaista, do niza zaključaka, tako da je najmanje što mi možemo o ovome uraditi jeste da u 5,15, a rekli smo da ćemo raditi do 6,00, da o ovom pitanju pokušamo napraviti neku posebnu sjednicu na kojoj bi progovorili o ovim stvarima, jer ovo pitanje, a vidimo šta se stalno objavljuje u medijima, nije ovo pitanje nijednog poslanika, nijedne političke stranke, ovo je strašno važno pitanje za svakog građanina i za ovu državu i zato mu treba pokloniti posebnu pažnju, a nikako pobjeći ili na neki drugi način interpretirati ono što već stoji u ovoj analizi.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem i ja Vama.

Ipak je uvaženi ministar Sadović osjetio potrebu da da određena pojašnjenja, pa evo javio se i dat ćemo mu riječ.

TARIK SADOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovani zamjenici, uvažene dame i gospodo, dozvolite mi da ako mogu i malo duže od 10 minuta jer je zaista materija velika, te da kažem nešto o ovoj značajnoj oblasti.

NIKO LOZANČIĆ:

Ja ću Vas ipak zamoliti da Vi to pokušate u 10 minuta, a ja Vas podsjećam na naziv točke dnevног reda. Pogledajte malo kako se zove točka dnevног reda. Znači mi smo, evo još jednom ću ponoviti, znači Kolegij je pokušao otvoriti proces informativnih saslušanja u Parlamentu nadležnih ... ministarstava o stanju u određenim oblastima. Mi danas raspravljamo o tome, znači o Izvješću našeg povjerenstva koje je obavilo taj posao, znači, i predložilo određene zaključke, pa da ne bi, vodimo računa, hoćemo danas, trebamo donijeti odgovarajuće odluke. Evo, samo to, pa da i Vi, ministre, u tom pravcu pokušate.

TARIK SADOVIĆ:

Pa, evo ja ću zaista pokušati posebno na izlaganje uvaženog kolege koji, čini mi se, nije baratao sa određenim činjenicama. Ja bih volio da je on bio ili neko iz njegove stranke na samoj raspravi na parlamentarnoj komisiji, gdje smo skoro tri sata detaljno raspravljali o svim ovim elementima.

Dakle, Strategija BiH za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije je usvojena 15.6.2006. godine za period 2006.-2009. godina. Prema tome, ukoliko uzimate trogodišnji period, onda je šesti mjesec 2009. godine: ako uzimate godinu, onda se računa i 2009. godina. Prema tome, nema govora o još mjesec dana.

Dakle, dokument generalno je sačinjen kao odraz potrebe da se BiH počne efikasnije obračunavati sa organiziranim kriminalom i korupcijom. Strategija definira rizike, faktore rizika, principe borbe, opšte i pojedinačne ciljeve, mjere i rokove, te nosioce koji imaju odgovornost u sprečavanju i borbi protiv pojavnih oblika organiziranog kriminala. Neću govoriti ko je imao taj ogromni materijal, a vjerujte, ima još, mogao sam vam još onoliko dostaviti materijala. Mogao je dakle da shvati da se uvode u svu kompleksnost materije o kojoj se govorи.

Ono što treba da se kaže da je zbog složenosti administrativne strukture u BiH u implementaciji ove strategije uključeno 26 raznih institucija i agencija sa svih nivoa vlasti, a neke od tih institucija i agencija nisu nikada ni preduzele neke aktivnosti a nisu se ni uključile, niti su čak dostavile informaciju o ostvarenim rezultatima u implementiranju navedene strategije.

Također je važno reći da je napredak BiH na evropskom putu povezan sa ispunjenjem obaveza i uslova koji su navedeni u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, dokumentu Evropsko partnerstvo i Mapi puta za liberalizaciju viznog režima a odnose se na oblast pravde, slobode i sigurnosti.

Evo, ja vam neću čitati šta su definicije organiziranog kriminala i korupcije, mada bi bilo vrlo važno da ih ljudi znaju. Uglavnom, Strategija je definirala 15 pojavnih oblika organiziranog kriminala čime se bave sve policijske agencije, od kantonalnog, entetskog do državnog nivoa. To je vrlo važna činjenica s kojom morate baratati kada se daju ocjene. Također, što se tiče korupcije, ona se dakle definira u Krivičnom zakonu BiH u dva poglavљa. Ima ukupno 24 krivična djela koja se mogu podvesti pod pojam korupcije. U Krivičnom zakonu Federacije BiH imate 32 krivična djela. U Krivičnom zakonu RS-a 34, u Krivičnom zakonu Brčko Distrikta imate 33 krivična djela. Dakle, samo iz ove činjenice možete da vidite koliko je ovo kompleksan problem i koliko se on ne može jednoznačno posmatrati.

Što se tiče opštih ciljeva Strategije za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije, ja zaista ne znam kako je kolega izvukao taj procenat o realizaciji od 97%. To možda nekom jednostavnom matematikom možete doći do toga, ali ja mislim da Vam matematika nije dobra.

Što se tiče aktivnosti predviđenim opštim ciljevima, mogu da kažem da smo ostvarili veliki napredak u oblasti međunarodne saradnje potpisivanjem velikog broja sporazuma o policijskoj saradnji između BiH i zemalja regiona. Također, BiH aktivno sudjeluje i u programima i aktivnostima većeg broja međunarodnih organizacija čiji je cilj borba protiv organiziranog kriminala i korupcije, kao što su SEKI, EUROPOL, INTERPOL, EUROJUST, regionalnim incijativama itd. Dakle, o svakoj od ovih oblasti moglo bi se pričati, vjerujte, po sat vremena ili više.

Postignut je određen napredak u jačanju institucija BiH, dakle na svim nivoima, za borbu protiv organiziranog kriminala ali tu se slažem s kolegama da nije dovoljno, ali treba biti realan i, zaista, priznati da su kapaciteti naših agencija povećani. BiH je potpisala i ratifikovala većinu međunarodnih konvencija koje tretiraju oblast borbe protiv organiziranog kriminala i korupcije, te ih inkorporirala u domaće pravne propise. U saradnji sa međunarodnim organizacijama ali i u organizaciji domaćih institucija rađeno je veoma mnogo na edukaciji, profesionalizaciji, modernizaciji i specijalizaciji ljudskih resursa za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije.

Ono što jeste objektivni nedostatak je nedovoljna međuinstитucionalna saradnja u borbi protiv ovih zala ali jednostavno to je posljedica i našeg decentralizovanog i kompleksnog uređenog policijskog sistema, ali i sudskog i tužilačkog. Evidentne su poteškoće u koordiniranju velikog broja agencija, u velikim sigurnosnim sistemima, te različitost zakonskih okvira koji definišu nadležnosti pojedinih institucija, pa su posljedice nesaradnje i rivalstvo među pojedinim agencijama prisutni. Dakle, ovo je tačno da se u pogledu naučnog istraživanja i organiziranog

kriminala nije previše pretrglo, da tako kažem. Mi možemo davati načelnu podršku, ja ne znam kakvu drugu vrstu podrške možemo davati. Dakle, evo ja mogu javno reći da podržavamo u tom smislu, ali ako neko očekuje da Ministarstvo pravde ili Ministarstvo sigurnosti finansijski pomaže, onda mi takvih sredstava nemamo.

Što se tiče konkretnih ciljeva, posebnih ciljeva za borbu protiv organiziranog kriminala, dozvolite mi da u najkraćem, zaista, nabrojim sljedeće. Dakle, osiguran je pravni okvir za efikasnu primjenu posebnih istražnih radnji kroz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH i u skladu sa tim zakonom posebne istražne radnje se mogu odrediti za sva djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju od tri godine ili više. Onaj ko se bavi ovim poslom zna šta znači upotreba posebnih istražnih radnji i tehnika u ovoj oblasti, jer zapravo borba protiv organiziranog kriminala i korupcije je nemoguća bez upotrebe ovakvih tehnika.

Treba reći da je u završnoj fazi uvođenje sistema za zakonito presretanje telekomunikacija koji smo, dakle uz pomoć Evropske komisije, implementirali i koje će moći koristiti sve policijske agencije i Obavještajno-sigurnosna agencija. Dakle, i ovo je jedna vrlo važna stvar kao alat za borbu protiv kriminala i korupcije.

Dakle, Prijedlog zakon o programu zaštite svjedoka je ovdje u parlamentarnoj proceduri. Dakle, i to je jedan od sistemskih zakona koji bi trebao da pomogne u dokazivanju krivičnih djela organiziranog kriminala i korupcije i mi smo vodili raspravu o važnosti tog zakona. Također smo ostvarili saradnju sa jedinicama o zaštiti svjedoka u regiji radi standardizacije pravila i procedura i posebno mjera relokacije zaštićenog svjedoka.

Unaprijeđena je saradnja agencija za provođenje zakona na međunarodnoj razini. Dakle, možemo vam dokumentovati veliki broj zajedničkih istraga i uspješnih akcija u otkrivanju i procesuiranju organiziranih kriminalnih grupa. Dakle, ova saradnja je osobito izražena sa zemljama iz susjedstva. Evo, i nedavni sastanak ministara unutrašnjih poslova i sigurnosti ovdje u Sarajevu pokazao je volju i spremnost zemalja u regiji ... da surađuju u zajedničkoj borbi protiv ovih zala.

Također, strateškim ciljem 7. je predviđena borba protiv ilegalne trgovine opojnim drogama i prekursorima. Na ovom polju realizirali smo veliki broj aktivnosti a navodim neke od njih. Dakle, u okviru Ministarstva je uspostavljen Odjel za borbu protiv zloupotrebe narkotika, uspostavljena je Komisija za drogu, te od strane radne grupe sačinjen Nacrt državne strategije nadzora nad opojnim drogama. Vrlo brzo će biti na Vijeću ministara a gotov je i Akcioni plan i on će vrlo brzo doći na sjednicu Vijeća ministara. Vijeće ministara je donijelo prošle godine Odluku o određivanju graničnih prijelaza na kojima će se moći vršiti uvoz i prevoz opojnih droga. Broj graničnih prijelaza je smanjen na 13, što čini samo 14% od ukupnog broja prelaza, a svi ti prelazi su prve kategorije i pod videonadzorom. A prema Zakonu o drogama izdavanje dozvola pravnim osobama za uvoz ili izvoz ... supstanci i opojnih droga je prekursor, podignut je na nivo države, tako da te dozvole izdaje Ministarstvo civilnih poslova, naravno, da ne ulazim dalje u elaboraciju. Dakle, policijske snage u BiH, sve agencije, učestvuju u regionalnim akcijama presijecanja narkoputeva koje vode dijelom i kroz BiH. Opremanje operativnih jedinica podignuto je na veću razinu, oprema sofisticirana za otkrivanje šupljina u motornim vozilima itd., bilateralni ugovori, odvelo bi nas zaista daleko, da nabrajam.

Moram vam kazati da je Ministarstvo sigurnosti, dakle vezano za dalje ispunjavanje strateških ciljeva, posebnih ciljeva, uputilo na Vijeće ministara Informaciju o stanju u oblasti informaciono-telekomunikacionih sistema u službi svih policijskih tijela u BiH, nakon čega bi trebalo da se formira radna grupa za izradu zakona. I ovo se spominje kao srednjeročno rješenje napretka u oblasti reforme policije u nedavnoj ocjeni Mape puta za liberalizaciju viznog režima.

Vijeće ministara je osnovalo radnu grupu koja je u završnoj fazi izrade izmjene Zakona o pranju novca, izrade strategije i akcionog plana za borbu protiv pranja novca.

Također, na prijedlog Ministarstva sigurnosti, Vijeće ministara je nedavno usvojilo Strategiju u oblasti imigracija i azila koja je urađena uz pomoć međunarodne zajednice i trasira put za efikasno rješavanje problema u oblasti ilegalne imigracije. Usvojena je i Strategija ... upravljanja granicom i Akcioni plan koji znači bitno podizanje ukupne granične sigurnosti.

Također smo predviđali, dakle strateškim ciljem 12., nastavak aktivnosti na suzbijanju slučajeva otuđenja i preprodaje motornih vozila. Donesen je odgovarajući akcioni plan i evo kao rezultat, između ostalog, i te mjere procenat otkrivenosti otuđenih motornih vozila se popeo na 90%, što je značajan uspjeh. Pokrenut je postupak stvaranja jedinstvene baze podataka o ukradenim vozilima, dakle i pristupanja BiH tzv. EUCARIS-u – Evropskom sistemu informacija o vozilima i vozačkim dozvola, da vam ne pričam šta je u tom smislu urađeno u Interpolu.

Tačno je da određeni ciljevi nisu implementirani i bilo bi dobro da skupa sa Parlamentarnom skupštinom definiramo šta je potrebno uraditi u preostalom periodu.

Što se tiče posebnih ciljeva borbe protiv korupcije treba kazati da je unaprijeđena međunarodna saradnja, potpisana i ratificirana UN Konvencija za borbu protiv korupcije, tzv. Merida. Pokrenuta je procedura, mislim i da je u završnoj fazi pristupanje Dodatnom protokolu na Krivičnopravnu konvenciju o korupciji Vijeća Evrope. Doneseni su ovi zakoni iz oblasti reforme policije, o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i agencijama za podršku policijskoj strukturi. Sačinjen je Nacrt zakona o pravnoj pomoći. Donesen je novi Zakon o sukobu interesa u BiH a u parlamentarnoj proceduri je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Također, finansiranje političkih stranaka moguće da bude i predmet, eventualno, novog zakona o sprečavanju korupcije. Pripremljene su izmjene Zakona o javnim nabavkama, a Vijeće ministara je usvojilo Odluku o formiranju Komisije za zajedničke javne nabavke za sva ministarstva u određenim oblastima i ona treba da počne raditi od 1.1.2009. godine. BiH je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku, a u dijelu Zakona koji se tiče upotrebe specijalnih istražnih tehnika Zakon je izmijenjen na način da omogućava upotrebu specijalnih istražnih tehnika za sva krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora od tri godine i više od tri godine, ovo je vrlo važno reći.

Također, ovdje postoje određeni neimplementirani ciljevi i treba da se kaže da oni nisu implementirani. Mi apsolutno ne bježimo, ni ministar pravde, gospodin Čolak, ni ja, ne bježimo od bilo kakve vrste odgovornosti, da se razumijemo, za neimplementiranje u onim oblastima gdje smo mi nadležni. Ali, morate da shvatite koliko je ovo velika oblast i koliko stvari zapravo i ne zavise, mnogo stvari ne zavisi od nas. Ono što ja smatram ključnim problemom jeste nerealiziranje ili neformiranje ovog centralnog antikoruptivnog tijela na nivou BiH. I ja vam otvoreno kažem da pokušavamo, pokušavao je to i ministar Čolak u prošlom mandatu, i ja sam pokušavao, evo više, ne znam, nekoliko puta sigurno, da usvojimo to tijelo. Nažalost, nije bilo

saglasnosti za formiranje, iako je to obaveza formiranja antikoruptivnog tijela na državnoj razini. Predviđeno je, dakle dokumentom Evropsko partnerstvo, UN Merida konvencijom za borbu protiv korupcije, preporukama GREKO-a, dakle Udruženje država za borbu protiv korupcije, Inicijativom Vijeća Evrope za borbu protiv korupcije, a nažalost, bilo je predviđeno i Programom rada Vijeća ministara za 2008. godinu. Ministar Čolak i ja smo predložili jednu takvu odluku i, nažalost, nismo se ni zadnji put usaglasili o tome.

Kada me pitate lično šta bih ja volio, ja bih volio da imamo hrvatski USKOK ovdje u BiH, da imamo tijelo koje će imati istražne nadležnosti, ali nažalost, ... to u našem sistemu i trenutnom odnosu političkih snaga nije moguće. Onda bar pokušavamo da napravimo jedno tijelo koje bi se bavilo istraživanjem korupcije na jedan drugi način, evidencijama, preventivom itd. Moram kazati da na nivou BiH postoji, pri Tužilaštvu, Odjeljenje II za borbu protiv organiziranog kriminala, ekonomskog kriminala i korupcije na čijem čelu je stranac, on ga vodi. Da u SIPA-i postoji Operativno odjeljenje koje se bavi i, naravno, u drugim policijskim agencijama i tužilaštima na nižem nivou.

Ono šte želim da vam kažem na kraju je da je Vijeće ministara na prethodnjoj sjednici jednoglasno usvojilo ovu Analizu stepena implementacije Strategije za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije.

Evo, za kraj, poštovani zastupnici, poslanici, na sjednici parlamentarne Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost na kojoj smo učestvovali ministar pravde, gospodin Čolak, i ja vođena je vrlo otvorena, konstruktivna i, po mom mišljenju, plodonosna rasprava o stanju u ovim oblastima. Doneseni su i vrlo kvalitetni zaključci. Doneseni su jednoglasno a tu su bili prisutni predstavnici pozicije i opozicije i mi smo to shvatili kao odličnu poruku nama koji se bavimo da skupa sa Parlamentom i Vijećem ministara i ostalim institucijama možemo napraviti odlučujuće iskorake u ovoj oblasti. Ja smatram da bi trebalo podržati one zaključke sa parlamentarne komisije i nastaviti zajednički rad na unapređenju stanja u ovoj oblasti.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru.

Replika, uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja moram reći da gospodinu ministru Sadoviću nije lako, jer je u poziciji da brani nešto što je neodbranjivo. I moram biti, naravno, i korektan i reći da ne bi bilo pošteno reći da je samo Ministarstvo sigurnosti ili Ministarstvo pravde ili ova dva ministra koji su tu da su jedini odgovorni za ovo stanje. Čak u svom izlaganju, drugom dijelu izlaganja, ministar je ovo sve skupa potkrijepio s nekim činjenicama koje su još gore nego ono o čemu sam ja govorio prije izlaganja ministra. I sve skupa treba javno reći da je ovo stanje poražavajuće. I poražavajuće i za poziciju i za opoziciju i u ovom parlamentu, u ovoj zemlji. Poražavajuće je za poziciju zato što ima mehanizme i instrumente da ovo ne bude ovako kako jeste, a i za opoziciju je poražavajuće jer i mi smo građani ove zemlje koji živimo sa ovim problemom ovakvim kakav jeste.

Kaže ministar - nismo baratali činjenicama. Prije toga ministar ... dok se konsultuju u Vijeću ministara, zaista želim se obratiti ministru sad posebno. Zašto već šest mjeseci, evo ni ministar u ovoj raspravi na direktan upit i niko iz Vijeća ministara, napokon, neće da kaže nešto o činjenici koju uporno evo govorimo na komisijama, na sjednicama. Gospodo ministri, ovaj parlament je jednoglasno usvojio Inicijativu i zadužio vas da nam dostavite strategiju do maja 2008., 'Strategiju borbe protiv organiziranog kriminala i korupcije za period poslije 2009.' godine. I još uvijek ne želite reći šta je s tim. Jel' niste čuli, jel' niste obaviješteni ili nećete, ali daj napokon da kažete Parlamentu o čemu se tu radi!? Posebno je interesantno ovo ministrovo datiranje strategije 2006. – 2009., pa ovo tumačenje da se ova 2009. računa do 6. mjeseca 2009. Ovdje precizno piše Strategija 2006. – 2009. i treba da se radi, kao što ste Vi naveli, strategija od 2009. – 2012. Kako to tumačite od juna 2009., a ne od 1. januara? To meni zaista nije jasno.

Pitali ste me i direktno, gospodine ministre, ako je moguće sada da Vam direktno i odgovorim. Direktno ste me pitali kako sam izvukao ovaj procenat realizacije i došao do ovog procenta od 97%? Evo, ja ču Vam sada vrlo jasno i javno reći. Došao sam na bazi podataka koje ste nam Vi dostavili ispred Vašeg ministarstva u ovoj analizi, evo u ovoj analizi koju držim u ruci. Dakle, to je Analiza stupnja implementacije. U toj analizi ja sam detaljno analizirao, kao što ste naveli, predviđene mjere, poduzete mjere i ispod svake od 42 strateška cilja stoji, gospodine ministre, sljedeća klasifikacija: ili je djelimično implementiran ili nije implementiran, ili stoji ocjena: strateški cilj je implementiran. U Vašoj analizi od 44 strateška cilja samo jedan cilj na kraju Vaše analize konstatiše da je strateški cilj implementiran, što sam ja samo proračunao u procente ...

NIKO LOZANČIĆ:
Vrijeme!

DENIS BEĆIROVIĆ:

...i Vama rekao da je 2,2% zacrtanih strateških ciljeva realizirano, prema podacima koje ste nam Vi dostavili. Dakle, to nisu podaci s Marsa, već jednostavno obrada podataka koje ste nam Vi dostavili i koji pokazuju jedno potpuno poražavajuće stanje.

(?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Može, može. Uvaženi zastupnik Martin Raguž, replika isto, pa ćemo.

MARTIN RAGUŽ:

Pa, dobro, Vi stalno replicirate, evo možemo i mi oko ovih podataka koje je gospodin Bećirović iznio, a da ne bi niko od nas pristao na bilo kakvo šminkanje stanja. Stanje nije dobro, to nije sporno. Ali se ne može prihvati ocjena, pogotovo nakon ovog što je prezentirao i ministar Sadović i nakon uvida u dokumente da je stanje katastrofalno i da se ništa nije uradilo. Pa nemojte da tu sliku šaljemo o sebi nakon svega što smo čuli što je urađeno u pravljenju institucionalnog okvira i, pa nemojte tako, uzmite Prilog broj 1. (Vozila). Za tri godine je došlo

do pokrivenosti praćenja i vraćanja ukredenih vozila do 80%. Nemojte prostom, uzmite matematikom stvari mjeriti koje se ne mogu mjeriti čistom matematikom, jer korupcija je nešto što je trajno zlo i što je problem i koji traži stalnu borbu i angažman. Ne možete reći 99% se ništa nije uradilo. Činjenica je da je na dnevnom redu Izvješće Povjerenstva, zato sam se javio za repliku. I stvarno mislim da je urađeno nešto, jer smo u tom povjerenstvu ozbiljno i odgovorno tri sata mi realizirali vašu zadaću, evo nije tu gospodin Džaferović koji je vodio tu raspravu, došli su ministri, došli su mediji, ponudili smo zaključke, ne pretendirajući da ćemo jednom sjednicom bilo šta, ali smo pokrenuli Parlament.

Ovdje smo rekli da izražavamo nezadovoljstvo dosadašnjim stupnjem implementacije, to je jasna ocjena. Rekli smo da tražimo za 30 dana da se uspostavi ovo tijelo koje je Sadović rekao. Daj da podržimo nešto, da uradimo nešto.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ragužu.

... Je li, ko je za repliku? Uvaženi zastupnici, evo Sokolović, pa Prodanović, replike.

SALKO SOKOLOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, u momentu kad se gospodin Raguž javio bio sam i ja, samo Vi niste vidjeli. I ovo što je gospodin Raguž u svojoj replici rekao, evo nešto bih, slično sam mislio reći, ali već kad sam uzeo riječ ipak želim da kažem. Ja ne znam šta je gospodin Bećirović čitao i da li smo mi svi ovdje čitali ovu Analizu stepena implementacije. Znači, ne želim da budem advokat ni ministru sigurnosti, ni ministru pravde, oni to dobro znaju sami da urade u svoju odbranu. Ali, ako uzmemo ovu analizu i prelistamo je, pa je još dodatno, i pročitamo, stvarno matematički ne možete izbaciti ovo o čemu je govorio gospodin Bećirović. Iz razloga što ovo ide u javnost, što je ovo materija koja može javnost da dovede u nedoumicu, da javnost stvarno misli da borba protiv organiziranog kriminala i korupcije nije ni krenula ili nije u začetku. Analizirajući ovo što je rekao gospodin Bećirović, mi moramo o ovom pitanju reći ipak par riječi. Ako prelistate i vidite opšte ciljeve i vidite strateške ciljeve, evo svi ovi strateški ciljevi imaju predviđene aktivnosti, imaju poduzete aktivnosti. I znači samo čorav čovjek ili onaj ko nije čitao neće znati govoriti korektno na način da od nekih sedam predviđenih strateških ciljeva, aktivnosti u strateškom cilju 1. da ih je pet ispunjeno. Znači, to ne može biti ni 3%, ni 2%, to je posto onoliko koliko ovdje, ako ćemo po ovome reći, kaže matematika.

Međutim, malo je, i tako je za sve strateške ciljeve koji su ovdje nabrojani, tačno rečeno šta su predviđene, a šta su poduzete aktivnosti i da li su one djelimično ili potpuno realizovane. Možda je malo, evo gospodin Raguž je tu, konfuzije i zbog Izvještaja same komisije koja kaže u zaključku 10. - Potrebno je ostvariti saradnju sa nadležnim institucijama zemalja u regionu. Mi ovdje imamo, znači potpisani su sporazumi o policijskoj saradnji sa sljedećim državama, na strani 5. ove analize, pa su pobrojane države. Znači, ne znam, po ovome sudim kako je i Komisija vršila, na kraju krajeva, analizu, izvukla ove zaključke, mada stojim, je li, iza zaključaka. Evo i sam je ministar rekao da to nije u potpunosti ono što bi trebali u ovom momentu imati.

Međutim, šta kani dalje Ministarstvo sigurnosti i Ministarstvo pravde poduzeti? Imate i to na jednoj od ovih strana. Zaključke koji su proslijedeni prema Vijeću ministara pa, između ostalog, stoji i nova strategija za period 2009. – 2012. godina, gdje bi sigurno ovaj dio, koji nije sad realizovan ili koji neće biti realizovan do završetka ove strategije, bi bio ugrađen. Prema tome, nije to toliko crno kad je u pitanju realizacija same strategije, možda nepostojanje određenih tijela koja su bila predviđena ovom strategijom koja nisu u funkciji, ovo o čemu je govorio ministar maloprije, nije na terenu dalo rezultat onakav kakav mi priželjkujemo. Ali da ima aktivnosti, da se želi riješiti ovaj problem i da će se dalje rješavati – sigurno postoji volja onih koji su u ovom momentu odgovorni za to i to je možda prava slika.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Prodanović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

... repliku uvaženom kolegi Bećiroviću, ne s namjerom da bih negirao ono što je činjenica, nažalost, u BiH da smo na veoma visokom negativnom mestu u percepciji korupcije od analiziranih zemalja u svetu, ali najtipičniji način zloupotrebe podataka iz određenih informacija, ovo što gospodin Bećirović šalje kao poruku medijima, ne sporeći neophodnu potrebu svih institucija vlasti, svih odgovornih institucija da vode najveći stepen aktivnosti ..., u skladu sa zakonom, kako bi se smanjio stepen korupcije u BiH.

Kako se može reći na osnovu nekog zaključka o provođenju strategije za trogodišnji period da je 97,5%? Kakav je to naučni pristup ili analizi ili statistici? Kakav je uopšte način pristupa nečemu da se kaže - nisi ništa uradio, ja stvarno uvažavam što ste pokrenuli u martu mjesecu ovu inicijativu, odmah vam moram reći da vi ništa novo niste rekli, da Transparency u BiH, da druge nevladine organizacije vode stalno ovu aktivnost, da mediji trebaju snažno to da podrže! Ali molim vas, aktivnost Parlamenta nije zasjedanje ovog doma. Najveća aktivnost Parlamenta su komisije. Mi smo imali otvorenu sjednicu po prvi put koja se zvala, dakle u formi javnog saslušanja, odnosno informativne sjednice. Zadovoljstvo mi je što je predsjedavajući Ustavnopravne komisije došao, koji je ogromnu energiju uložio da se ova sjednica vrlo kvalitetno pripremi, imali ste podatak na internet adresi u aktivnosti sedmičnoj oba doma Parlamentarne skupštine BiH, mogli ste učestvovati tamo i sve primjedbe, svi zaključci bi bili prihvaćeni.

Ali reći će sam jednu stvar koja je značajna, koja se odnosi na ove presude, dakle informacije Visokog sudskog i tužilačkog savjeta, iako to nije predmet. Dakle, 22 pravosnažne presude Tužilaštvo BiH je izreklo, Tužilaštvo Brčko Disktrikta 13, Federacija BiH 418, RS 14, Trebinje 5, Doboј 74, Istočno Sarajevo 58, Bijeljina 82 itd., da ne nabrajam to. Dakle, nije tako. Ako mi u medijima pošaljemo poruku da to apsolutno nije tačno, nije dobra situacija. Ona je katastrofalna. Treba se posebno usmjeriti na zloupotrebe, korupcije, organizovani kriminal kada su u pitanju izabrani zvaničnici, zvanične institucije, kada su političke stranke, ili bilo šta, ali nije tako u BiH. I reći će vam nešto. Ta korupcija bila je snažno većeg intenziteta kada ste vi bili na vlasti. Nemojte me pogrešno shvatiti. Bila je veća, bez obzira što je prethodno bila, uzmite

analize, pogledajte relevantne statističke podatke. Ovo nije dobro. Svi se moramo upregnuti za to i učiniti sve da ne šaljemo poruku da podržavamo.

Ali na kraju će samo reći, za mene, za naš klub, za SNSD, ne bih se više javljao: ovi zaključci su apsolutno prihvaćeni. Ja izražavam zadovoljstvo da su ovi svi zaključci na Komisiji potpuno jednoglasno usvojeni. I zahvaljujem se ministarstvima koja su vrlo detaljnu informaciju dostavili. Savjet ministara mora uraditi ono što je njihova obaveza, ali nemojmo slati poruku: mi smo kriminalno društvo,

NIKO LOZANČIĆ:

Molim vas za malo pažnje.

LAZAR PRODANOVIĆ:

...jedino mi koji ne učestvujemo u vlasti, nismo kriminalci. Ne možemo tako govoriti niti slati poruku ovoj zemlji.

Toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Hvala.

Slijedeći je uvaženi zastupnik Jozo Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uvaženi članovi Vijeća ministara, kolegice i kolege, umjesto nekih replika, koje sam imao možda potrebu koristiti, ja će samo reći da je gore od ovog stanja u pogledu korupcije i kriminala, samo je gori pokušaj odbrane tog stanja, znate. I mislim da bi bilo jako dobro da bar ne branimo to stanje.

Prvo želim reći da visoko cijenim napor Ustavnopravne komisije koja je evo uložila napor i vršila dobre pripreme da napravi jednu raspravu o ovom problemu korupcije i kriminala. Međutim, odmah da skratim, rekao sam, bit će vrlo kratak, zaključci i Komisije pa i ovih pet zaključaka Ministarstva pravde, objektivni budimo, nisu zaključci. To je neka deklaracija. Upotrebljivost ovih zaključaka je vrlo upitna i njihova konkretizacija. Ja čak mogu prihvatići da je stanje i rasprava itd., koja je vođena tamo, ja nisam bio nažalost, nije mogla omogućiti nešto ... ni konkretnije, izuzev šestog zaključka ja nisam ništa konkretno vidio.

E, vidite šta sam zapravo želio reći. Mi možemo ovde pričati o stanju i sigurnosti, imali smo te rasprave sa aspekta maloljetničke delinkvencije, pa smo imali nasilje u obitelji, pa kriminal u autokrađama, je li, kako se to zove, itd., pa smo imali ocjenu sigurnosnog stanja, s posebnim osvrtom na terorizam i evo danas raspravljamo u kontinuitetu, četiri mjeseca mi tretiramo, na neki način, ove teme.

Ova bi rasprava na Parlamentu imala smisla, znate, da je Vijeće ministara, pošto je njegova strategija, ono je usvojilo Strategiju o borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala,

prije dvije i po godine, znate, a ja ne vidim da je i jednom Vijeće ministara imalo za temu raspravu o stanju korupcije i kriminala, organiziranog kriminala u BiH. I vjerujte, da ne bi, sigurno bi istekao rok ove strategije da nije bilo inicijative ovoga doma i naše Ustavnopravne komisije.

Molim vas, zamislite vi to, donosite ovu strategiju – prvo, neću sad govoriti o njoj, obećao sam – vrlo je uopćena, bez nositelja, bez rokova i nikada za dvije i po godine da to tijelo koje je usvojilo svoju strategiju da raspravlja o njenoj realizaciji. Ni dan-danas. Ovdje smo dobili osvrt dva ministarstva. Da smo mi kojim slučajem u bilo kojem periodu dobili tu analizu implementacije te strategije, onda bismo mi kao Parlament, kao ozbiljni ljudi, dobili ovdje vjerovatno osvrte njihove, stanje nam je takvo, glavni problemi i prioriteti su to, nedostaje nam zakonodavstvo takvo i takvo, slabe su nam institucije, trebaju nam kadrovi, treba nam finansijska sredstva, treba nam političko ozračje da ohrabrimo sve te institucije i pojedince itd. I onda Parlament ima nešto smisla raditi. Ovako ćemo mi šutnuti sad zaključke nove njima, zaključke one koje su normalno trebali dostaviti.

U tom smislu, ja ću biti sloboden predložiti jedan zaključak da mi – uvažavajući svu ovu raspravu i materijale koje smo imali, Strategiju itd., da ona nije bila raspravljana – da obavežemo Vijeće ministara da izvrši analizu ostvarenja Strategije BiH o borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala i da dostavi ovom domu ocjenu stanja, prioritete, potrebne izmjene u zakonodavstvu, stanje kadrova, eventualno nedostajuća finansijska sredstva. Evo recimo, sad se planira budžet, dajte da vidimo na temelju čega ćemo mi, molim vas, usvajati budžet. Mi nemamo nikakve ekonomске politike, nemamo nikakve politike prioriteta u ovoj zemlji. Svakome ćemo podignuti po 5-6%, furaj dalje. Eh, i eto, mogli bi to napraviti za 60 dana, recimo.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Pozdravljam predsjedatelja Ustavnopravnog povjerenstva koji nam se priključio. Evo, dajem mu priliku da se priključi današnjim replikama.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Hvala vam, gospodine predsjedavajući.

Ja se zaista svima izvinjavam, zbog toga što sam bio u situaciji da jednostavno moram odsustvovati sa najvećeg dijela današnje sjednice, praktično sa cijele sjednice.

Samo jedna replika mom uvaženom kolegi Križanoviću koji je rekao da zaključci Ustavnopravne komisije nisu dovoljno konkretni, da praktično ne zna šta bi s njima. Iz onog materijala kojeg smo mi dobili kao Ustavnopravna komisija i rasprave koju smo vodili, ovo je ono što se u ovom trenutku moglo ponuditi Parlamentu. I ovo je zaista jednoglasno na sjednici Komisije usvojeno.

Ja sam ustao, dakle da kažem ovo kolegi Jozi, i da jednu stvar kažem, ovdje da uputim na zaključak broj 3. Moj je zaključak iz kompletne rasprave na Komisiji, pregleda materijala, da

tamo gdje postoji društveno organiziran pristup u borbi protiv korupcije, tu postoje rezultati. Tamo gdje tog pristupa nema, tamo rezultata nema. To je za mene najvažnija konstatacija iz ovoga izvještaja. A za ilustraciju ove tvrdnje, ja iznosim dio Izvještaja Ministarstva sigurnosti koji govori o stepenu otkrivenosti ukradenih automobila, odnosno borbe sa automafijom: 2005. godine taj stepen otkrivenosti je bio 24%, 2006. godine 24,5% i 2007. godine skoro 90%, 87%, nešto %. I onda smo vidjeli da je napravljen, od strane Ministarstva sigurnosti i Vijeća ministara, Akcioni plan za borbu protiv takvog oblika kriminaliteta. Uvedene su još neke evidencije i onda je rezultat u godini 2007., dakle za tri ili četiri puta, tri puta bio bolji nego u prethodnim godinama.

Ovo znači da moramo napraviti društveno organiziran pristup u borbi protiv ove pojave i mislim da je sada, prema ovim zaključcima, na potezu Vijeće ministara. Neshvatljivo je da zbog političkih razloga ili, ne znam, kojih već razloga, recimo, koordinacioni tim nije formiran i da Strategija nije implementirana, a dolazi vrijeme kada treba praviti novu. I ja mislim da iz svega ovoga možemo izvesti zaključak da Vijeće ministara kao institucija, kao vlada, treba da uradi svoj dio posla a ja ne bježim od svakog pametnog zaključka koji se pojavi ovdje na sjednici da ga mi usvojimo, jer valjda nam je svima u interesu da se borimo protiv toga. Komisija je u zaključku 8. sasvim otvoreno ukazala na problem oduzimanja nezakonito stečene koristi, odnosno nezakonito stečene imovine. I mi tražimo ekspertsку analizu da vidimo šta je to potrebno BiH da se to uključi u pravni sistem BiH. Ne bježimo, dakle od toga, hoćemo da se borimo protiv toga.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Džaferoviću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Hadži Jovan Mitrović.

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Dame i gospodo, evo, danas na ovoj sjednici ja mislim da drugi ili treći put potvrđuje se onaj naš zahtjev koji smo potpisali da ima argumenata itekako da se razgovara o tome, da se raspravlja.

Ali evo, kada je u pitanju ovaj dokumenat i ova strategija koja je donesena 2006. godine, čija implementacija do 2009. godine je ono čime se može pohvaliti i reći da je bilo uspjeha, ovo što reče prethodnik, to je kada je u pitanju krađa automobila, motornih vozila itd. Zaista tu se može reći da se je uspjelo uraditi, ali kada su u pitanju druge kriminalne radnje, korupcija, mito itd., u suštini sve je u postupku djelimično i nije se ništa uradilo. Mislim da nema opravdanja za takve stvari i ne treba tražiti opravdanje ovdje u Parlamentu, treba ga tražiti u planu koji je trebao da uradi Savjet ministara.

Ja će se osvrnuti samo na neke ovde segmente kao što je, recimo, malo sam gledao, ovaj prilog vezano oko presuda izrečenih za kaznena djela u vezi opojnih droga. Ovdje može da se vidi i po imenu i prezimenu i mjestima lica protiv kojih se vodio postupak i kazne koje su izrečene i ovo može samo da kaže da će se ovo i dalje dešavati. Ovdje je dosta uslovnih kazni, a konstatovano je da su ta lica bila u tom djelu kada je u pitanju upotreba droga. A ovo sve ukazuje

da postoji jedna povezanost između onih koji bi trebali da spriječe ovako nešto, od policije, od sudstva i od onih organa od kojih mi očekujemo da će rigorozno sankcionisati te ljudе, da se ne bi dalje dešavalo i da ne bi imali problema. Znači, u 90% slučajeva ljudи su oslobođeni, ljudи su uslovno kažnjeni, a u 50% slučajeva u dva navrata su lica hvatana za ista djela.

Kada je pitanje vezano za javne nabavke, mislim da tih primjera dosta imamo, da na tom polju apsolutno nije ništa urađeno i da te javne nabavke i kriminal po tom pitanju ne dešava se kod običnih građana i da je to itekako uvezano sa institucijama, sa ljudima koji se nalaze u organima vlasti, od lokalne, entitetske pa i do državnog nivoa.

Ja ћu reći tamo gdje znam što se tiče Okružnog tužilaštva, ne mogu govoriti o Zenici, o, ne znam, Tuzli itd., ali Okružno tužilaštvo u Bijeljini, ovde, pogledajte samo da je izrečeno od ukupno 116 presuđenih presuda, od kojih su 82 osuđujuće, 34 oslobođajuće presude. Ukupno 81 je nepresuđena presuda i gdje komentar ide da je uočeno da se djela privrednog kriminala otkrivaju tek nakon tri i više godina, uglavnom nakon što dođe do smjene rukovodstva u preduzeću itd. Mnogo ovih predmeta ima, ali ono što se može vidjeti da bar u tom dijelu, a ja vjerujem da je tako na većem dijelu BiH, postoji itekako još uvijek uvezanost između ljudi koji se nalaze u tužilaštvu, između sudija, između onih ljudi koji treba da budu tjerani i ljudi koji su počinili kriminal, posebno kada je u pitanju privredni kriminal i da se pokušava javnosti jednostavno dočarati da borba protiv ovog vida kriminala na nekim sitnjim stvarima koji zaista ne donose ništa dobro, koji stvaraju ovakvu sliku kakvu prema nama ima međunarodna zajednica.

Poražavajuće je da za neka veća kriminalna djela koja se dešavaju na ovom prostoru ne kreće se u borbu protiv toga, izuzev onoga kada međunarodni faktor se uključi, a istovremeno je i zabrinjavajuće kada se on uključi: šta će se iza toga desiti i kakva će se klima stvoriti ovde u BiH. Poražavajuće iz razloga što to ukazuje da naša tužilaštva, naše sudstvo ne funkcioniše, ne radi i poražavajuće je što to ukazuje da je uvezano sa vlasti, da te kriminalne radnje jednostavno se dešavaju direktno i da su uvezane ...

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Samo još malo, da jednostavno tada se uključuje međunarodna zajednica i insistira na kraju, doveđe do kraja i taj svoj kraj, kada jednostavno dođe do presude, ta lica drži u jednoj mat poziciji i vodi u onom pravcu ovu državu koji njoj odgovara, a u suštini ona ne odgovara ovom narodu.

Ja moram samo evo na kraju još samo reći da mislim da prijedlozi i zaključci ove komisije su uredu, mogu da se dopune još, ali bez akcionog plana u sprovоđenju ove strategije mislim da neće biti rezultata i da treba sve to učiniti u narednom periodu.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Mitroviću.

Ja vas samo želim podsjetiti da smo jutros obavijestili da ćemo danas raditi do 18,00 sati. Međutim, imajući u vidu da imamo mogućnost da ako bismo ovog trenutka okončali raspravu, sad nemam više prijavljenih, zamolili smo jedan broj zastupnika da odustanu od rasprave, okončali raspravu o ovoj točki, imamo mogućnost da večeras završimo, pa vas ja molim da surađujete i da okončamo raspravu o ovoj točki dnevnog reda.

NIKO LOZANČIĆ:

Može, ... neću nikome uskratiti. Uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Ja ću zapravo odustati od cijelokupne diskusije, samo bih napomenula kolegice i kolege da je 9. decembar Međunarodni dan borbe protiv korupcije, da 11. decembra u 10,30 Transparency International organizira konferenciju povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije u Parlamentarnoj skupštini BiH, gdje se zapravo otvara jedan otvoreni dijalog predstavnika institucija vlasti civilnog društva i ekperata i ko nije dobio poziv, mislim da je prilika da vas obavijestim i na neki način da pozovem da prisustvujemo tome.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici Azri Alajbegović na ovom obavještenju i zaključujem raspravu o ovoj točci dnevnog reda.

Prelazimo na 12. točku:

Ad. 12. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zakona o programu zaštite svjedoka u BiH (drugo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Dobili ste Izvješće o usuglašavanju. Podsjećam, nije postigunuta suglasnost. Slijedi glasovanje u drugom krugu.

13. točka:

Ad. 13. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zakona o dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (drugo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Također, nema suglasnosti. O Prijedlogu zakona ćemo odlučivati u drugom krugu glasovanja.

14. točka:

Ad. 14. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Zahtjevu zastupnice Azre Hadžiahmetović za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o plaćama i naknadama zaposlenih u institucijama BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika

NIKO LOZANČIĆ:

Nismo ni ovdje postigli suglasnost.

15. točka:

Ad. 15. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o:

- Prijedlogu zaključaka 5. i 6. Povjerenstva za promet i veze povodom rasprave o točki: Aktualna situacija u RTVBiH i provođenje reforme Javnog RTV sustava u BiH,
- Prijedlogu zaključaka zastupnika Drage Kalabića i Joze Križanovića povodom rasprave o Prijedlogu zaključaka Povjerenstva za promet i veze

NIKO LOZANČIĆ:

Nema suglasnosti ni o prijedlozima zaključaka. Glasovat ćemo na kraju u drugom krugu.

16. točka:

Ad. 16. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Mišljenju Povjerenstva za financije i proračun u povodu razmatranja finansijskih izvješća RTVBiH

NIKO LOZANČIĆ:

Podsjećam vas, u Mišljenju Povjerenstva sporni su zaključci. Glasovat ćemo u drugom krugu.

17. točka:

Ad. 17. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zaključka zastupnika Momčila Novakovića povodom razmatranje Informacije o aktualnoj sigurnosnoj situaciji u BiH, s posebnim osvrtom na terorizam

NIKO LOZANČIĆ:

Nema suglasnosti o Prijedlogu zaključaka zastupnika Novakovića.

18. točka:

Ad. 18. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zaključaka Kluba zastupnika SDA povodom rasprave o Analizi stanja u Projektu CIPS, s posebnim osvrtom na izdavanje lažnih isprava

NIKO LOZANČIĆ:

Ni ovde nema suglasnosti.

19. točka:

Ad. 19. Prijedlog zaključka o izradi plana aktivnosti na rješavanju smještaja institucija BiH (prijeđlog zastupnika Huseina Nanića sa 40. sjednice održane 19.11.2008. godine)

NIKO LOZANČIĆ:

Podsjećam, uvaženi zastupnik Husein Nanić je na prošloj sjednici podnio prijedlog točke dnevnog reda i podnio Prijedlog zaključka, s obrazloženjem. Vi ste Prijedlog zaključka dobili. Na sjednici Proširenog kolegija Doma raspravljanje je o smještaju poslanika i službi u zgradama Parlamentarne skupštine BiH, pa je Prošireni kolegij zaključio u okviru ove točke da predloži zaključak sljedeće sadržine:

- Iscrpljene su sve mogućnosti daljih razgovora i dogovora sa Vijećem ministara u svezi sa oslobođanjem prostora u zgradama Parlamentarne skupštine BiH, s obzirom da Vijeće ministara nije ispoštovalo ni posljednji rok dat za oslobođanje prostorija. Poziva se Vijeće ministara da 1. siječnja 2009. godine oslobodi sve prostorije u zgradama Parlamentarne skupštine izuzev prostora na III. katu koji je odobren Vijeću ministara. Zadužuje se tajnik Zajedničke službe da izda rješenja o useljenju u sve prostorije izuzev III. kata i da se u iste ... po utvrđenom rasporedu povjerenstava, klubova zastupnika i službe Parlamentarne skupštine.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zaključka uvaženog zastupnika Nanića i o prijedlogu ovog zaključka koji je predložio Prošireni kolegij Doma.

Nemam prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Sada dajemo pauzu 15 minuta radi konsultacije u klubovima a ako je moguće u 18,25 ...Prošireni kolegij da pokušamo usuglasiti određena pitanja prije nastavka sjednice, a sjednicu bi nastavili u 18,30.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Molim vas da sjednete. Evo, uvaženi zastupnik Zorić ima jedno prethodno pitanje prije izjašnjavanja.

VINKO ZORIĆ:

Ja znam da neću doći, da neću moći to upitati na kraju sjednice, dakle poslije glasanja, ali moramo li mi reklamirati ovdje ove čaše? Ako je moguće, ja bih volio dobiti čašu bez reklame ovdje na sto. Evo, što reklamiramo ovako ove vode, bilo bi primjereni da imamo i vodu u bokalu ili u nečemu drugom što nije reklamiranje, ali evo. Jerko stalno reklamira cigarete. Ja sam se jednom pobunio protiv toga, vidim i danas reklamira cigarete i nije nikakav problem to Parlamentu, mislim da nije primjereni u ovoj dvorani reklamirati bilo kakve proizvode.

NIKO LOZANČIĆ:

Mislim da je primjedba na mjestu. Evo, stručne službe su čule pa nadam se da će moći otkloniti ove nedostatke.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, nadam se da ste svi zauzeli svoja mjesta, osim Kluba SNSD-a u kome traju još uvijek konsultacije, pa ćemo sačekati malo. Dame i gospodo zastupnici, nadam se da ste zauzeli sad svoja mjesta, da ste se iskonsultirali, pripremili. Ja ću vas na pojedinim točkama informirati o stajalištima Proširenog kolegija Doma. Evo, nema potrebe sada već kad dođemo do određenih točaka, za koje postoji određeni dogovori Proširenog kolegija i tada ćete biti informirani.

Znači pripremite se za izjašnjavanje o 1. točci dnevnog reda: **Usvajanje zapisnika 39. i 40. sjednice Zastupničkog doma**, uz primjedbe koje su iznesene i koje će biti otklonjene.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

Uz 32 glasa „za“, bez glasova „protiv“, jedan „suzdržan glas“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Zastupnički dom usvojio zapisnike 39. i 40. sjednice Zastupničkog doma, s primjedbama iznesenim u okviru rasprave o ovoj točci dnevnog reda.

2. točka – nema izjašnjavanja.

3. točka: Prijedlog zastupnika Jerke Ivankovića Lijanovića, Hadži Jovana Mitrovića i Sefera Halilovića za glasovanje o nepovjerenju Vijeću ministara BiH. Glasujemo o prijedlogu.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

Sedam glasova „za“, 23 „protiv“, jedan „suzdržan“.

Konstatiram da prijedlog nije prihvaćen.

4. točka: Razmatranje Rezolucije Evropskog parlamenta o Bosni i Hercegovini, usvojenoj na plenarnoj sjednici 23.10.2008. godine u Strazburu (prijedlog zastupnika Denisa Bećirovića sa 40. sjednice Doma, održane 19.11.2008. godine)

Zaključke u okviru ove točke predložili su uvaženi zastupnici Denis Bećirović, Halid Genjac, Martin Raguž i Remzija Kadrić. Mi smo na Proširenom kolegiju razmatrali ovo pitanje i prijedlog je Proširenog kolegija da se usvoji jedan zajednički zaključak u dvije točke koji će ja pročitati.

- 1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH prima k znanju Rezoluciju Evropskog parlamenta o BiH, usvojenoj na plenarnoj sjednici 23.10.2008. godine u Strazburu.**
- 2. Zadužuje se Vijeće ministara da Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH dostavi Akcioni plan o provedbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju najkasnije u roku od sedam dana nakon čega će Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, poslije obavljenih rasprava, donijeti svoj program rada u vezi sa ovim pitanjima.**

Ja će pitati zastupnike, koji su predložili zaključke, da li oni odustaju od svojih zaključaka. Uvaženi zastupnik Raguž je odustao od prijedloga svog zaključka, uz dogovor na Proširenom kolegiju da će njegov prijedlog zaključka biti tretiran kroz akcioni plan Zastupničkog doma vezan za ova pitanja. Uvaženi zastupnik Denis Bećirović, odustao. Odustao je i uvaženi zastupnik Genjac. Martin Raguž, Remzija Kadrić odustaju. Zahvaljujem svima.

Prelazimo na izjašnjavanje **o ovim zaključcima**, koje sam pročitao, **Proširenog kolegija**.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

Uz 32 glasa „za“, bez glasova „protiv“ i „suzdržanih“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je prihvaćen Prijedlog zaključka Proširenog kolegija u dvije točke.

Prelazimo na izjašnjavanje o 5. točki dnevnog reda: **Zahtjev zastupnika Sadika Bahtića za razmatranje Prijedloga zakona o držanoj imovini BiH po skraćenom postupku, sukladno članku 126. Poslovnika.**

Glasujemo o Zahtjevu. Molim vas malo pažnje. Ja znam da ste svi umorni ali da ne bude pitanja o čemu glasujemo, glasujemo **o Zahtjevu za skraćeni postupak**.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

21 glas „za“, osam „protiv“, četiri „suzdržana“, nedovoljna entitetska većina.
... nema suglasnosti. O rezultatima usuglašavanja, bit ćeće naknadno obaviješteni.

Prelazimo na 6. točku dnevnog reda: **Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavama – predlagatelj: zastupnik Bajazit Jašarević, sukladno članku 127.**

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu. Glasujemo o **Prijedlogu zakona**.

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada o Prijedlogu zakona!

Uz 33 glasa „za“, bez „protiv“, tri „suzdržana“ glasa, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavama, predlagatelja zastupnika Bajazita Jašarevića, prihvaćen.

Prelazimo na 7. točku dnevnog reda: **Prijedlog zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine (prvo čitanje)**. Glasujemo o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

Uz 32 glasa „za“, bez glasova „protiv“, tri „suzdržana“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Prijedlog zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine prihvaćen u prvom čitanju.

Prelazimo na izjašnjavanje o 8. točci dnevnog reda: **Prijedlog zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (prvo čitanje)**. Glasujemo o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

Uz 32 glasa „za“, bez glasova „protiv“, tri „suzdržana“ glasa, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Prijedlog zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine, u prvom čitanju, prihaćen.

Prelazimo na 9. točku dnevnog reda: **Prijedlog zakona o dopuni Zakona o Javnom RTV sustavu Bosne i Hercegovine (prvo čitanje)**. Glasujemo o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

Uz 34 glasa „za“, bez glasova „protiv“, dva „suzdržana“ glasa, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Prijedlog zakona, u prvom čitanju, prihvaćen.

Imamo prijedlog Povjerenstva da se Prijedlog zakona razmatra odmah i u drugom čitanju. O tome se mora izjasniti Dom.

Molim da se izjasnite o ovom prijedlogu Povjerenstva.

Glasujte sada!

19 glasova „za“, 12 „protiv“, pet „suzdržanih“, nedovoljna entitetska većina.

O rezultatima usuglašavanja, bit ćeće naknadno obaviješteni.

Prelazimo na 10. točku dnevnog reda: **Prijedlog zakona o fiskalnim kasama (prvo čitanje).** Glasujemo o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

Uz 27 glasova „za“, šest „protiv“, tri „suzdržana“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Prijedlog zakona o fiskalnim kasama prihvaćen u prvom čitanju.

Prelazimo na 11. točku dnevnog reda: **Razmatranje Izvješća Ustavnopravnog povjerenstva o održanoj informativnoj sjednici o problemu organiziranog kriminala i korupcije, sa Prijedlogom zaključaka.** Glasujemo o zaključcima iz Izvješća ovog povjerenstva, izuzimajući zaključak pod rednim brojem 12.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

Uz 28 glasova „za“, četiri „protiv“, četiri „suzdržana“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je prihvaćen Prijedlog zaključaka iz Izvješća Ustavnopravnog povjerenstva.

I imamo **Prijedlog zaključka uvaženog zastupnika Jozu Križanoviću (jedan)**

Molim da se pripremite za glasanje.

Glasujte sada!

22 glasa „za“, pet „protiv“, osam „suzdržanih“, nedovoljna entitetska većina.

Znači, nije postignuta suglasnost u Kolegiju.

Glasujemo u drugom krugu o Prijedlogu zaključka.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

Uz 23 glasa „za“, osam „protiv“, pet „suzdržanih“, nedovoljan broj glasova „protiv“, konstatiram da je Prijedlog zaključka prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o 12. točci dnevnog reda: **Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zakona o programu zaštite svjedoka u BiH (drugo čitanje).**

Na sjednici Proširenog kolegija predloženo je da se odgodi izjašnjavanje o ovom zakonu, uz jedan dodatni zaključak - da se obvezuje Ministarstvo pravde BiH da u suradnji sa entitetskim i kantonalnim ministarstvima pravde do naredne sjednice pokuša postići suglasnost o spornim pitanjima u Prijedlogu zakona i o tome izvijesti Dom.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Znači, dopuna, mislim da je dopuna korektna: Ministarstvo sigurnosti. Znači Ministarstvo sigurnosti, jer je on predlagatelj zakona. Evo, prvo se izjašnjavamo, izjašnjavamo se znači o prijedlogu ovog zaključka. Ukoliko zaključak bude prihvaćen, onda nećemo se izjašnjavati o Prijedlogu zakona.

Molim da se pripremite za izjašnjavanje.

Glasujte sada!

27 glasova „za“, dva „protiv“, pet „suzdržanih“, dovoljna entitetska većina, te konstatiram da je ovaj prijedlog zaključka prihvaćen, tako da se odgađa izjašnjavanje o ovom zakonu do naredne sjednice.

Prelazimo na sljedeću, 13. točku dnevnog reda: **Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zakona o dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (drugo čitanje)**. Glasujemo o Prijedlogu zakona u drugom krugu.

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada!

Uz 17 glasova „za“, 18 „protiv“, konstatiram da Prijedlog zakona nije dobio ni opću većinu.

Prelazimo na 14. točku dnevnog reda: **Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Zahtjevu zastupnice Azre Hadžiahmetović za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o plaćama i naknadama zaposlenih u institucijama BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika**. Glasujemo o Zahtjevu za žurni postupak u drugom krugu.

Pripremite se.

Glasujte sada!

Uz 26 glasova „za“, tri „protiv“, sedam „suzdržanih“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je prihvaćen Zahtjev uvažene zastupnice da se o ovome zakonu izjašnjavamo po žurnom postupku.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona. Nemam prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Pristupamo izjašnjavanju o Prijedlogu zakona.

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada!

25 glasova „za“, devet „protiv“, dva „suzdržana“, nedovoljna entitetska većina.

Nema suglasnosti u Kolegiju. Glasujemo u drugom krugu.

Znači, nema suglasnosti, Kolegij nije postigao suglasnost o ovom pitanju i glasujemo u drugom krugu o istom prijedlogu zakona.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Ponavljam glasovanje. Moramo ponoviti ili glasovati kartonima.

Molim da se pripremite za glasovanje i ponavljam glasovanje o Prijedlogu zakona u drugom krugu.

Glasujte sada!

Uz 25 glasova „za“, 10 „protiv“, jedan „suzdržan“, dovoljno glasova „protiv“ iz entiteta RS-a, konstatiram da Prijedlog zakona nije prihvaćen.

Prelazimo na 15. točku: **Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o:**

- **Prijedlogu zaključaka 5. i 6. Povjerenstva za promet i veze povodom rasprave o točki: Aktualna situacija u Radioteleviziji BiH i provođenje reformi Javnog RTV sustava u BiH,**
- **Prijedlogu zaključaka zastupnika Drage Kalabića i Joze Križanovića u povodu rasprave o Prijedlogu zaključaka Povjerenstva za promet i veze. Glasovanje o zaključcima 5. i 6. Povjerenstva u drugom krugu.**

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada!

Uz 16 glasova „za“, 13 „protiv“, šest „suzdržanih“, nedovoljno glasova „protiv“, Prijedlog zaključaka je prihvaćen.

Glasujemo o Prijedlogu zaključka uvaženog zastupnika Drage Kalabića.

Molim da se pripremite. Isto, u drugom krugu.

Glasujte sada!

Uz 14 glasova „za“, 18 „protiv“, nedovoljnu većinu, konstatiram da Prijedlog zaključka nije prihvaćen.

Glasujemo o Prijedlogu zaključka uvaženog zastupnika Joze Križanovića.

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada!

Uz 22 glasa „za“, devet „protiv“, četiri „suzdržana“, nedovoljno glasova „protiv“, konstatiram da je Prijedlog zaključka Jozе Križanovićа prihvaćen.

Prelazimo na 16. točku dnevnog reda: **Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Mišljenju Povjerenstva za financije i proračun u povodu razmatranja finansijskih izvješća Radiotelevizije BiH, na dan 31.12.2007. godine.**
Glasovanje o Mišljenju Povjerenstva sa zaključcima, u drugom krugu.

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada!

Uz 19 glasova „za“, devet „protiv“, osam „suzdržanih“, nedovoljno glasova „protiv“, konstatiram da je Mišljenje Povjerenstva sa zaključcima prihvaćeno.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Pročitajte Poslovnik, uvaženi zastupniče.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Molim. Prelazimo na 17. točku dnevnog reda: **Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju postizanja suglasnosti o Prijedlogu zaključka zastupnika Momčila Novakovića povodom razmatranja Informacije o aktualnoj sigurnosnoj situaciji u BiH, s posebnim osvrtom na terorizam.** Glasovanje o Prijedlogu zaključku uvaženog zastupnika Novakovića u drugom krugu.

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada!

Uz 14 glasova „za“, 16 „protiv“, pet „suzdržanih“, konstatiram da Prijedlog zaključka nije prihvaćen.

Pristupamo izjašnjavanju o primanju k znanju Informacije o aktualnoj sigurnosnoj situaciji u BiH, s posebnim osvrtom na terorizam.

Pripremite se.

Glasujte sada!

21 glas „za“, šest „protiv“, osam „suzdržanih“, nedovoljna entitetska većina.

Kolegij je o ovom pitanju postigao suglasnost. Konstatiram da smo primili k znanju Informaciju o aktualnoj sigurnosnoj situaciji u BiH, s posebnim osvrtom na terorizam.

Glasujemo o zaključcima predloženim u raspravi.

Prvo, zaključci uvaženog zastupnika Denisa Bećirovića.

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

19 glasova „za“, šest „protiv“, četiri „suzdržana“, nedovoljna entitetska većina.

Nema suglasnosti u Kolegiju.

Glasujemo u drugom krugu.

Pripremite se.

Glasujte sada!

Uz 19 glasova „za“, devet „protiv“, četiri „suzdržana“, nedovoljno glasova „protiv“, konstatiram da su prijedlozi zaključaka uvaženog zastupnika Denisa Bećirovića prihvaćeni.

Prelazimo na izjašnjavanje o ...

(?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Tražite ponavljanje?

(?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Je li problem, uvaženi zastupniče, da pređete na rezervno mjesto ovde kod uvaženog zastupnika Sokolovića? Evo, ako nije problem, da pređete.

(?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Uvaženi zastupniče, dokle vi tražite ponavljanje po prethodnom pitanju?

(?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Znači, o ovom prethodnom glasujemo **u drugom krugu ponovno o Prijedlogu zaključaka uvaženog zastupnika Denisa Bećirovića.**

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

Uz 23 glasa „za“, 10 „protiv“, tri „suzdržana“, nedovoljno glasova „protiv“, konstatiram da je Prijedlog zaključaka uvaženog zastupnika Bećirovića prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Pa ja pokušavam voditi, a vas je uistinu teško voditi. Ja moram vam reći, jer mislim, pratite malo. Znači, imate pred sobom gore tablu.

Prelazimo na izjašnjavanje o **Prijedlogu zaključaka uvaženog zastupnika Jozu Križanoviću. Isto tako glasujemo u drugom krugu.**

Uz 21 glas „za“, osam „protiv“, tri „suzdržana“, nedovoljnu entitetsku većinu ... Ipak, u prvom krugu, moram naglasiti to, ja sam lapsus napravio.

Usuglašavanje. Nema suglasnosti. Sad glasujemo u drugom krugu.

Pripremite se.

Glasujte sada!

Uz 26 glasova „za“, osam „protiv“, tri „suzdržana“, nedovoljno glasova „protiv“, konstatiram da je prihvaćen Prijedlog zaključaka gospodina Križanovića.

Prelazimo na izjašnjavanje o **Prijedlogu zaključka uvaženog zastupnika Slavku Jovičiću.**

Molim da se pripremite.

Glasujte sada!

Uz 20 glasova „za“, šest „protiv“, devet „suzdržanih“, dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je Prijedlog zaključka uvaženog zastupnika Jovičića prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o 18. točki: **Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zaključaka Kluba zastupnika SDA povodom rasprave o Analizi stanja u Projektu CIPS, s posebnim osvrtom na izdavanje lažnih isprava.** Glasujemo o Prijedlogu zaključaka u drugom krugu.

Molim da se pripremite za glasovanje.

Glasujte sada!

Uz 26 glasova „za“, 10 „protiv“, bez suzdržanih „glasova“, uz dvije trećine glasova „protiv“ iz entiteta RS-a, konstatiram da Prijedlog zaključaka nije prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o 19. točci dnenvog reda: **Prijedlog zaključka o izradi plana aktivnosti na rješavanju smještaja institucija BiH** Glasujemo o **Prijedlogu zaključka uvaženog zastupnika Huseina Nanića.**

Molim da se pripremite.
Glasujte sada!
Uz 37 glasova „za“, bez glasova „protiv“ i bez „suzdržanih“ glasova, konstatiram da je Prijedlog zaključka jednoglasno prihvaćen.

Sada ... glasujemo o Prijedlogu zaključka Proširenog kolegija.

Molim da se pripremite.
Glasujte sada.
Uz 35 glasova „za“, bez glasova „protiv“, jedan „suzdržan“ glas, konstatiram da su prihvaćeni prijedlozi zaključaka Proširenog kolegija.

Prije nego što okončamo zasjedanje današnje sjednice, dopustite mi da u ime Kolegija, u ime Zastupničkog doma, vjernicima islamske vjeroispovijesti uputim iskrene čestitke za predstojeći Kurban-bajram i da ga provedu sa svojim najbližim u miru, veselju i blagostanju.

/aplauz/

NIKO LOZANČIĆ:

Svima vama zahvaljujem, ipak, na strpljenju i na okončanju rada po današnjem dnevnom redu i koristim prigodu da vas obavijestim da ćemo narednu sjednicu imati prema našem utvrđenom planu, 17.12.

Hvala lijepo, zaključujem 41. sjednicu.

Sjednica je završena u 19,20 sati.